

**UCHWAŁA NR 61/2024
RADY GMINY PRZEMĘT**

z dnia 27 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), Rada Gminy Przemęt uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przemęt.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Monika Maćkowiak

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 61/2024
Rady Gminy Przemęt
z dnia 27 listopada 2024 r.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY PRZEMĘT DO ROKU 2034

PRZEMĘT 2024

OPRACOWANIE:

Urząd Gminy Przemęt

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Autorzy opracowania:

Skład zespołu:

mgr Irma Kuznetsova – kierownik zespołu,

mgr Tomasz Michałowicz – koordynator projektu,

mgr inż. Dominik Heydrych.

Szczególne podziękowania kierujemy również dla wszystkich osób – mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, którzy przyczynili się do powstania niniejszego dokumentu.

Spis treści

SPIS TREŚCI	3
1 WPROWADZENIE	5
2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	7
3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	12
3.1. Wprowadzenie	12
3.2. Struktura przestrzenno-funkcjonalna	13
3.3. Przyczyny degradacji obszaru	17
3.3.1. Sfera społeczna	17
3.3.2. Sfera gospodarcza	26
3.3.3. Sfera środowiskowa	28
3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	34
3.3.5. Sfera techniczna	37
3.4. Lokalne potencjały obszaru	42
3.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	46
4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI...	48
5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	50
6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	52
6.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	53
<i>PZ nr 1. Zagospodarowanie terenu za Urzędem Gminy w Przemyśle obiektami o funkcji sportowej, kulturalnej, usługowej oraz rekreacyjnej.....</i>	<i>53</i>
<i>PZ nr 2. Utworzenie wielofunkcyjnego obiektu administracyjno-społecznego w Przemyśle</i>	<i>56</i>
<i>PZ nr 3. W młodości siła – zagospodarowanie terenu za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemyśle.....</i>	<i>60</i>
<i>PZ nr 4. Adaptacja pustostanu na obiekt usług społecznych w Mochach.....</i>	<i>62</i>
<i>PZ nr 5. Poprawa bezpieczeństwa publicznego poprzez powstanie nowej remizy OSP Mochy.....</i>	<i>65</i>
6.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	68
7. OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM	70
8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	79
8.1. Kompleksowość programu	79
8.2. Koncentracja programu	79

8.3.	Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	79
8.3.1.	<i>Komplementarność przestrzenna</i>	80
8.3.2.	<i>Komplementarność problemowa</i>	81
8.3.3.	<i>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna</i>	83
8.3.4.	<i>Komplementarność międzyokresowa</i>	84
8.3.5.	<i>Komplementarność źródeł finansowania</i>	85
9.	RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	87
10.	WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	90
10.1.	Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	90
10.2.	Koszty zarządzania	91
10.3.	Ramowy harmonogram realizacji programu	92
11.	OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI	93
12.	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 99	
12.1.	Monitoring i ocena Gminnego Programu Rewitalizacji	99
12.2.	System wprowadzania modyfikacji do programu	99
13.	OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	101
14.	OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI	102
15.	SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	102
16.	REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	103
16.1.	Wskazanie zakresu zmian w Planie Ogólnym Gminy	103
16.2.	Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	103
17.	ZAŁĄCZNIKI	105
	Załącznik nr 1a: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (podobszar Mochy)	105
	Załącznik nr 1b: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (podobszar Przemęt)	106
	Załącznik nr 2: Tabela ewaluacyjna	107
	Załącznik nr 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	109
	Spis tabel	110
	Spis rycin	111

1 Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Z tego względu, nadawanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą stanowić jedynie narzędzie, a nie cel rewitalizacji.

Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyły rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w gminie nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr 575/2024 Rady Gminy Przemęt z dnia 8 lutego 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Zmieniający się sposób rozumienia procesów rewitalizacji oraz doświadczenia polskich samorządów w tym zakresie, przyczyniły się do widocznej zmiany podejścia w metodyce wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Coraz częściej działania rewitalizacyjne odznaczają wieloaspektowy i zintegrowany charakter. Wzmocnienie roli interesariuszy rewitalizacji z jednoczesnym zwiększeniem partycypacji społecznej sprawiło, że Gminny Program Rewitalizacji stał się kluczową pozycją w systemie dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034, opracowany w oparciu o Ustawę o rewitalizacji, stanowi dla gminy zaawansowane narzędzie, które w sposób ciągły, uporządkowany i spójny, nie tylko wyprowadzi ze stanu kryzysowego obszar zdegradowany, ale będzie także przeciwdziałać pogłębianiu się negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na tym obszarze oraz zapobieganie realizacji zagrożeń.

By móc niniejszy Program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się w poszczególnych częściach dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 28); inni mieszkańcy gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy; organy władzy publicznej; inne niż wymienione wyżej podmioty, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta.

OBSZAR REWITALIZACJI – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Gmina Przemęt jest wiejską jednostką samorządu terytorialnego należącą do powiatu wolsztyńskiego w województwie wielkopolskim. Od ośrodka wojewódzkiego Gminę dzieli jedynie 80 km, co przekłada się na odległość czasową około godziny. Gmina Przemęt stanowi południową granicę powiatu wolsztyńskiego oraz zachodnią granicę województwa wielkopolskiego. Gmina graniczy od zachodu z gminą Sława (woj. lubuskie, pow. wschowski), od północy z gminami Wolsztyn (pow. wolsztyński), Rakoniewice i Wielichowo (obie pow. grodziski), od wschodu z gminą Śmigiel (pow. kościański) oraz od południa z gminami Włoszakowice i Wijewo (obie pow. leszczyński).

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Przemęt na koniec 2022 roku, Gminę zamieszkiwało 14 353 mieszkańców, z czego 1 669 osób zamieszkiwało w miejscowości Przemęt, co stanowi 11,6% wszystkich mieszkańców.

Powierzchnia Gminy Przemęt wynosi 225,1 km². To przekłada się na średnią gęstość zaludnienia w Gminie na poziomie 63,8 os/km².

W strukturze użytkowania gruntów na terenie Gminy dominują użytki rolne, które stanowią 62% jej powierzchni. Kolejne 27% powierzchni zajmują lasy, z kolei 7% stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane. Powierzchnia Gminy Przemęt jest w 4% zajęta przez jeziora.

Gmina Przemęt podzielona jest na 25 sołectw: Barchlin, Biskupice, Błotnica, Borek, Bucz, Górsko, Kaszczor, Kluczewo, Mochy, Nowa Wieś, Olejnica, Osłonin, Perkowo, Popowo Stare, Poświętno, Przemęt, Radomierz, Sączkowo, Siekowo, Siekówko, Sokołowice, Solec, Solec Nowy, Starkowo i Wieleń.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, działania rewitalizacyjne mogą być prowadzone w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi uchwała nr 575/2024 Rady Gminy Przemęt z dnia 8 lutego 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

Zgodnie z metodyką prac przyjętą na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego, etap pierwszy dotyczył podziału Gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Takie działanie umożliwiło zebranie i przetworzenie, a w kolejnym kroku zagregowanie danych opisujących sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Wyznaczone w procesie delimitacji jednostki analityczne odzwierciedlają specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Ważnym było również, aby w trakcie dokonywania podziału, uwzględnić intensywność użytkowania danego obszaru. Tak wypracowany podział sprawił, że dokonana w kolejnych etapach porównawcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona została w sposób uwzględniający zróżnicowanie przestrzenne Gminy.

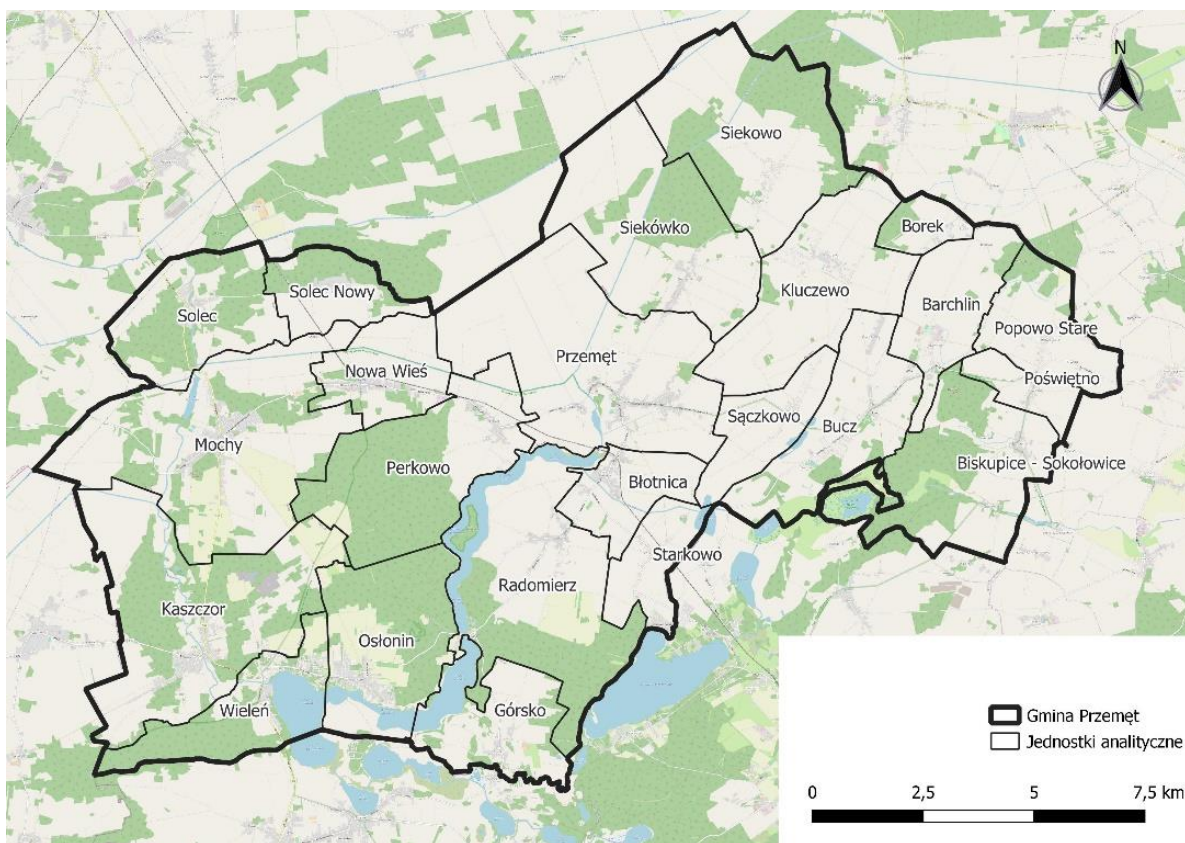
Dokonując podziału obszaru Gminy Przemęt na jednostki analityczne zdecydowano się wykorzystać istniejący podział na obręby ewidencyjne. Wykaz jednostek analitycznych wraz z ich powierzchnią oraz liczbą mieszkańców przedstawia tabela na kolejnej stronie.

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Przemęt

Jednostka analityczna		Powierzchnia jednostki (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców Gminy (%)
Lp.	Nazwa				
1	Barchlin	6,37	2,8%	429	3,0%
2	Biskupice – Sokołowice	12,12	5,4%	261	1,8%
3	Błotnica	4,48	2,0%	639	4,5%
4	Borek	2	0,9%	114	0,8%
5	Bucz	9,08	4,0%	1 192	8,3%
6	Górsko	7,3	3,2%	266	1,9%
7	Kaszczer	18,83	8,4%	1 158	8,1%
8	Kluczewo	11,73	5,2%	623	4,3%
9	Mochy	20,29	9,0%	1 716	12,0%
10	Nowa Wieś	5,53	2,5%	813	5,7%
11	Ostolin	10,7	4,8%	407	2,8%
12	Perkowo	12,98	5,8%	556	3,9%
13	Popowo Stare	5,93	2,6%	420	2,9%
14	Poświętno	2,31	1,0%	208	1,4%
15	Przemęt	19,97	8,9%	1 669	11,6%
16	Radomierz	17,12	7,6%	727	5,1%
17	Sączkowo	4,69	2,1%	370	2,6%
18	Siekowo	14,61	6,5%	486	3,4%
19	Siekówko	14,64	6,5%	415	2,9%
20	Solec	8,51	3,8%	768	5,4%
21	Solec Nowy	4,57	2,0%	299	2,1%
22	Starkowo	4,01	1,8%	500	3,5%
23	Wieleń	7,34	3,3%	317	2,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

Przestrzenne ujęcie podziału Gminy Przemęt na jednostki analityczne przedstawiono na rycinie znajdującej się na następnej stronie.

Ryc. 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Przemęt

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

W kolejnym kroku zebrano i obliczono dla tych jednostek wskaźniki opisujące sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Na ich podstawie wyznaczono wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer. W poniższej tabeli przedstawiono wartości wskaźników syntetycznych dla wszystkich analizowanych obszarów i jednostek analitycznych. Z kolei szczegółowe obliczenia dla każdej ze sfer zostały przedstawione w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt. Szczegółowe wyniki analizy jednostek analitycznych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Barchlin	-0,217	-0,538	-0,104	-0,077	-0,826
Biskupice – Sokołowice	0,165	0,141	-0,702	2,334	-0,134
Błotnica	-0,167	0,199	0,173	0,033	0,943
Borek	0,912	-0,188	-0,871	2,137	0,380
Bucz	0,179	-0,063	0,087	-0,233	1,047
Górsko	0,098	0,377	-0,244	0,779	-0,493
Kaszczor	-0,218	0,284	0,549	-0,043	0,883
Kluczewo	0,252	-0,980	-0,462	0,203	-0,005
Mochy	-0,419	0,446	0,243	-0,361	-0,095
Nowa Wieś	0,182	-0,029	0,087	0,032	-0,493
Osłonin	0,118	0,734	-1,016	0,320	-0,424

Perkowo	0,354	-0,410	-0,046	0,260	-0,493
Popowo Stare	-0,249	-0,548	0,058	0,307	-0,493
Poświętno	0,416	0,553	-1,082	0,708	-0,493
Przemęt	-0,209	0,454	0,226	-0,485	-0,179
Radomierz	0,353	0,133	-0,170	-0,051	1,047
Sączkowo	0,064	-0,447	-0,580	0,689	-0,879
Siekowo	0,285	-0,405	0,177	-0,044	-0,493
Siekówko	0,070	-0,418	-0,194	0,435	0,277
Solec	-0,028	0,078	0,624	0,116	0,303
Solec Nowy	0,250	-1,139	0,590	0,262	-0,970
Starkowo	0,011	-0,667	-0,504	-0,554	-0,493
Wieleń	-0,137	-0,212	-1,471	-0,571	-0,623

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej był niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej z pozostałych sfer.

Poniższa tabela przedstawia jednostki analityczne, które spełniały powyższe kryteria (a więc zostały włączone do obszaru zdegradowanego) wraz z wartością wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej oraz liczbą pozostałych sfer, w których stwierdzono nagromadzenie negatywnych zjawisk.

Tabela 3 Podstawowa charakterystyka jednostek analitycznych zaliczonych do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Przemęt

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej (os.)	Udział wśród całkowitej ludności Gminy (%)	Powierzchnia jednostki analitycznej (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)
Mochy	-0,419	2	1716	12,0%	20,29	9,0%
Popowo Stare	-0,249	2	420	2,9%	5,93	2,6%
Kaszcior	-0,218	1	1158	8,1%	18,83	8,4%
Barchlin	-0,217	4	429	3,0%	6,37	2,8%
Przemęt	-0,209	2	1669	11,6%	19,97	8,9%
Wieleń	-0,137	4	317	2,2%	7,34	3,3%
SUMA			5709	39,8%	78,73	35,0%

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

Tak wyznaczony obszar zdegradowany o powierzchni 78,7 km² (35% powierzchni Gminy) zamieszkiwany był przez 5 709 osób (39,8% mieszkańców Gminy). Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. W związku z przekroczeniem dopuszczalnej liczby ludności i powierzchni obszaru niemożliwe było objęcie procesem rewitalizacji całego obszaru zdegradowanego. Dlatego należało podjąć działania na rzecz wyznaczenia obszaru o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, zmagającego się z problemami w pozostałych sferach oraz będącego kluczowym dla rozwoju lokalnego.

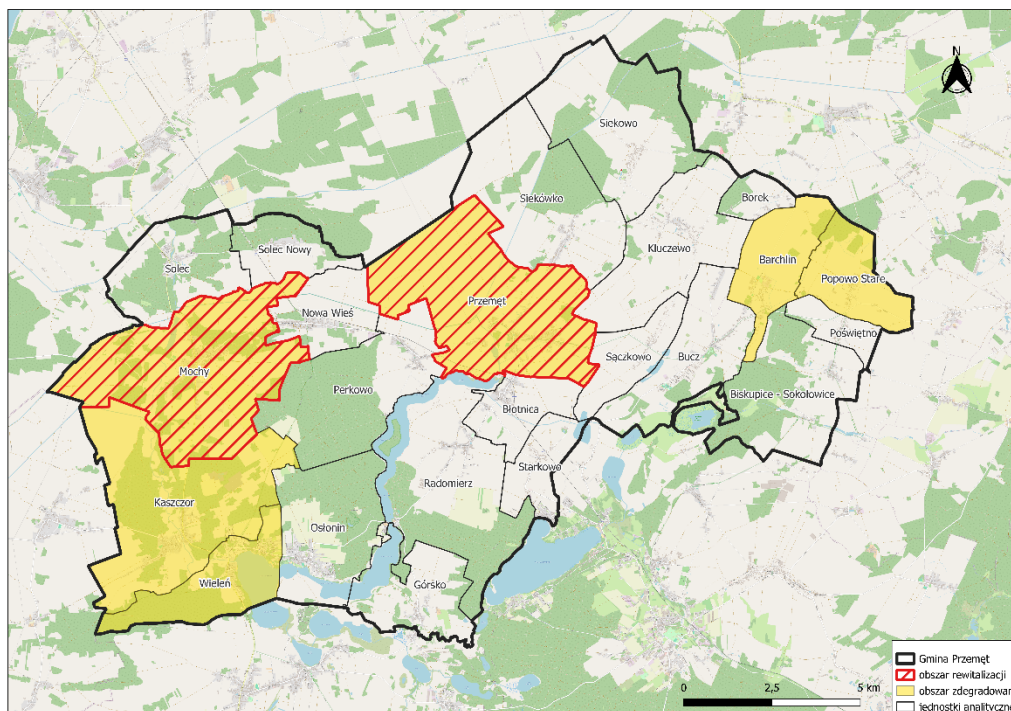
Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową oraz mając na względzie znaczenie miejscowości dla rozwoju lokalnego całej Gminy, za obszar rewitalizacji przyjęto jednostki analityczne Mochy i Przemęt. Wyboru dokonano na podstawie spełnienia przez obie jednostki kryteriów takich jak:

- Jednostki posiadają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego całej Gminy,
- Zachodzą w nich wysokie koncentracje negatywnych zjawisk w sferze społecznej,
- W jednostkach współwystępują negatywne zjawiska w 2 innych sferach: przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Podobszar rewitalizacji Mochy odpowiada całości obrębu ewidencyjnego Mochy, przy czym należy zaznaczyć, że działania rewitalizacyjne skupiać się będą w zamieszkałym i najbardziej zagospodarowanym obszarze jednostki. Podobszar zamieszkały jest przez 1 716 osób (9% mieszkańców Gminy). Miejscowość pełni rozmaite funkcje, zarówno dla jej mieszkańców oraz mieszkańców okolicznych wsi – są to przede wszystkim funkcje edukacyjne, zdrowotne, usługowe, a także funkcje społeczne, integracyjne i rekreacyjne.

Podobszar rewitalizacji Przemęt obejmuje swoim zasięgiem całość obrębu ewidencyjnego Przemęt, jednak podobnie jak w przypadku miejscowości Mochy, działania rewitalizacyjne będą skupiały się na zamieszkałej części podobszaru. Podobszar Przemęt zamieszkały jest przez 1 669 osób (8,9% mieszkańców Gminy). Miejscowość położona jest w centralnej części Gminy, co umożliwia pełnienie funkcji administracyjnych gminy.

Obszar rewitalizacji wyznaczony został na **powierzchni 40,26 km² (co stanowi 17,9% powierzchni Gminy Przemęt)**. Zamieszkiwany jest przez **3 385 osób, co odpowiada 23,6% ludności Gminy**. Miejscowości Przemęt oraz Mochy stanowią najsilniej zaludnione pośród jednostek analitycznych stanowiących obszar zdegradowany. Poniższa mapa przedstawia wyznaczony obszar rewitalizacji.

Ryc. 2 Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenie Gminy Przemęt

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Wprowadzenie

Diagnoza szczegółowa opracowana w niniejszym rozdziale dotyczy **obszaru rewitalizacji** przyjętego uchwałą nr 575/2024 Rady Gminy Przemęt z dnia 8 lutego 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt i wyznaczonego na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt oraz przeprowadzonych w tym zakresie konsultacji społecznych.

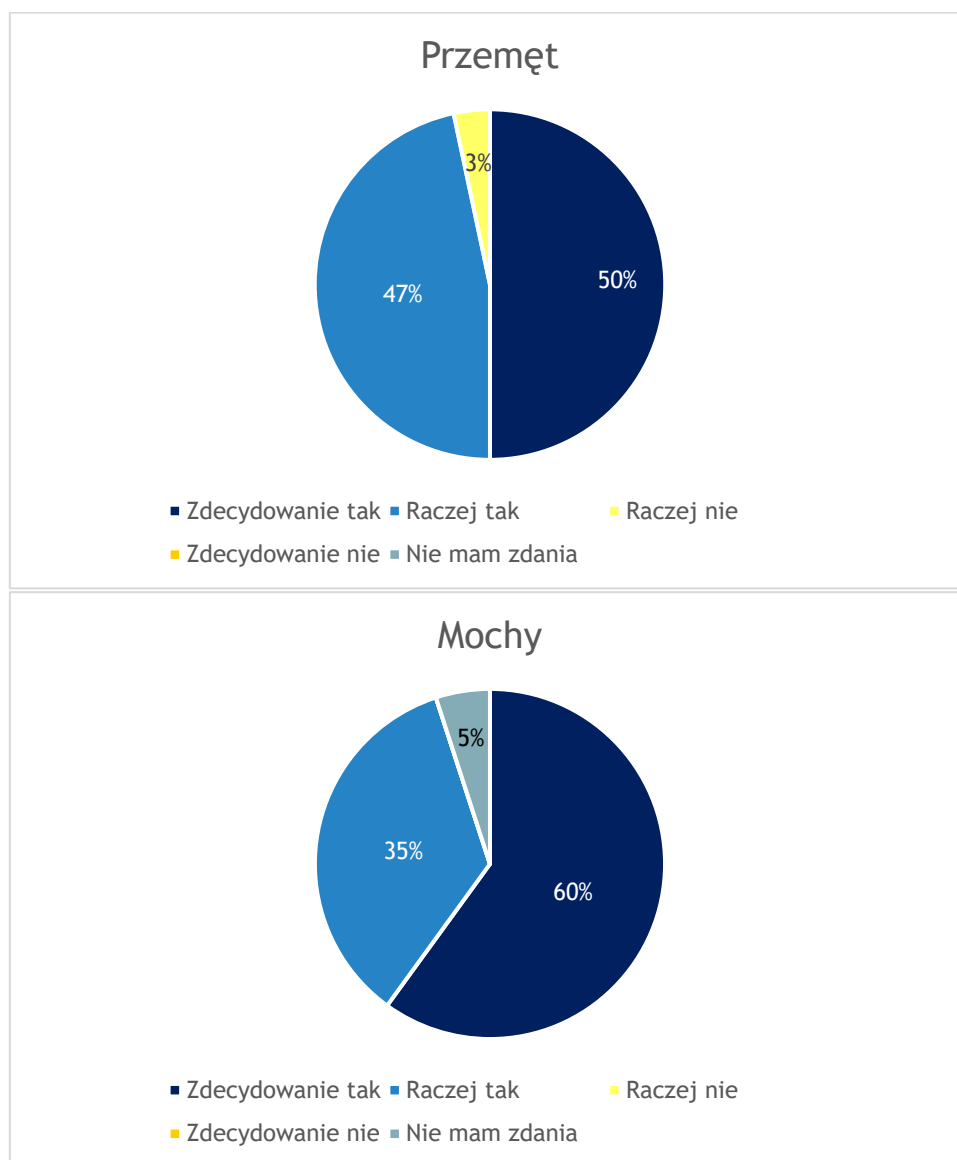
Celem diagnozy szczegółowej **jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązywanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano różnorodne metody diagnostyczne (w tym ankiety, wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

Jedną z metod wykorzystanych do pogłębienia diagnozy obszaru rewitalizacji była analiza wyników badania ankietowego, które stanowiło element konsultacji społecznych w momencie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W badaniu ankietowym wzięło udział 50 osób, wśród których 22 zamieszkiwały obszar rewitalizacji, a 28 pochodziło spoza obszaru. Ponad połowę ankietowanych stanowiły kobiety (72%), 33 osoby biorące udział w badaniu to osoby z wykształceniem wyższym (66%), a wśród grup wiekowych zdecydowanie przeważały osoby w wieku 35-44 oraz 45-64 lata (odpowiednio 16 i 15 osób). Należy zaznaczyć, że ankietyzacja, w której wzięło udział tylko 50 mieszkańców nie jest miarodajna. Taki wynik wskazuje jednak na istotny problem związany z brakiem zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnej oraz w rozwój swojego miejsca zamieszkania. Niemniej, w dalszej części dokumentu zawarto omówienie poszczególnych pytań ankietowych, stanowiących pewnego rodzaju wskazanie i zwrócenie uwagi na poszczególne problemy. Dodatkowo, intencją autorów było uszanowanie czasu poświęconego przez mieszkańców, którzy zaangażowali się i wzięli udział w ankietyzacji.

Po zapoznaniu się z granicami obszaru rewitalizacji mieszkańcy zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytania, czy ich zdaniem wskazany obszar rewitalizacji wymaga ożywienia społeczno-gospodarczego oraz poprawy stanu przestrzeni publicznej. W wypadku podobszaru rewitalizacji Przemęt z 30 udzielonych odpowiedzi aż 29 wskazywało na odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”. W wypadku podobszaru Mochy z 20 udzielonych odpowiedzi 19 wskazywało na odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”. Odpowiedzi na to pytanie potwierdziły zatem, że ankietowani widzą potrzebę prowadzenia działań rewitalizacyjnych na wskazanych obszarach na terenie Gminy Przemęt.

Czy Pana/Pani zdaniem obszar rewitalizacji wymaga ożywienia społeczno-gospodarczego oraz poprawy stanu przestrzeni publicznej?

Ryc. 3 Ocena obszaru rewitalizacji zdaniem ankietowanych

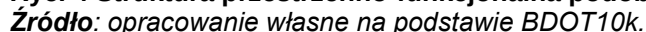
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

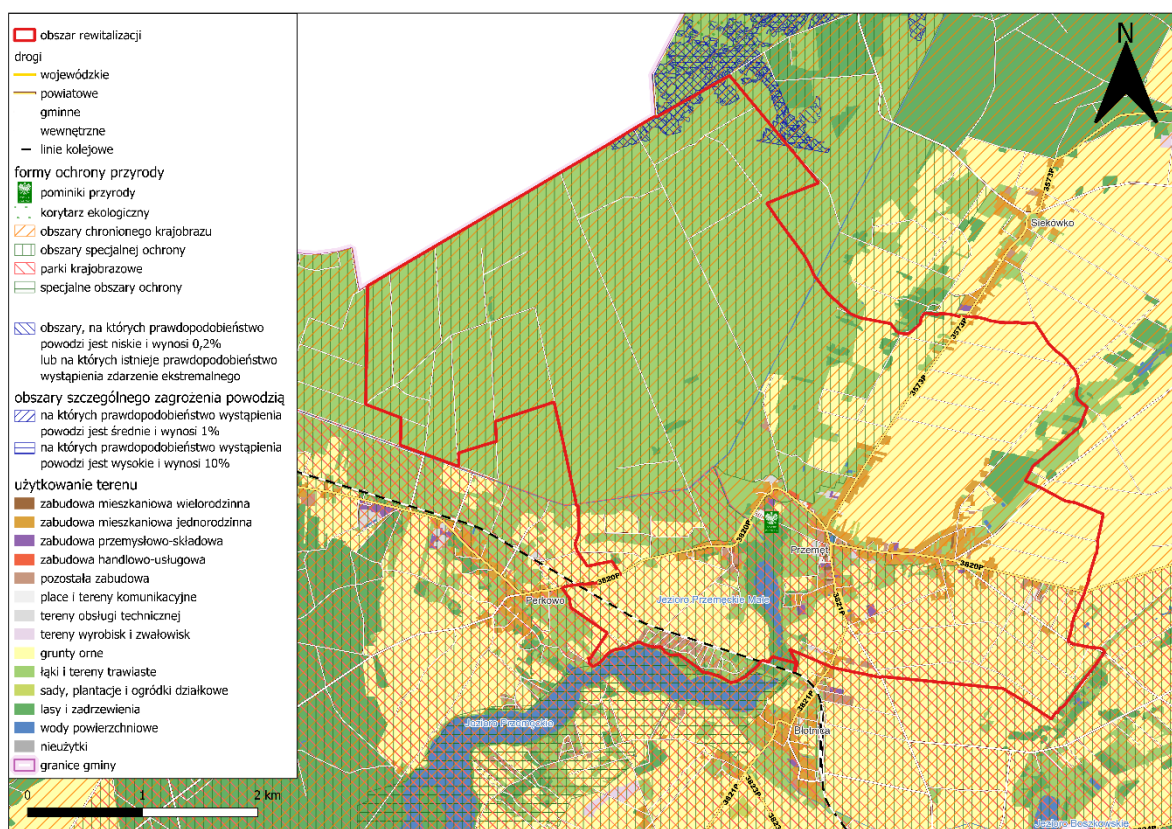
Ponadto ankietowanym zadano szereg pytań dotyczących oceny stopnia istotności poszczególnych problemów występujących w granicach obszaru rewitalizacji w podziale na analizowane sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. W dalszej części przedstawiono wyniki w postaci średnich ocen dla każdego zagadnienia: im wyższa średnia tym bardziej istotny problem według ankietowanych.

3.2. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Na strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru rewitalizacji składają się przede wszystkim łąki i tereny trawiaste, grunty orne, lasy oraz zabudowa zdominowana przez budynki mieszkaniowe jednorodzinne. Zabudowa na obszarze rewitalizacji cechuje się zróżnicowanym stanem technicznym oraz potrzebami modernizacyjnymi (w tym termomodernizacyjnymi).

Przez oba podobszary przebiega linia kolejowa nr 359 relacji Leszno-Zbąszyń, na której kursują pociągi regionalne Kolei Wielkopolskich. Częstotliwość połączeń wynosi średnio 20 dziennie. Na obszarze rewitalizacji nie znajduje się żaden przystanek kolejowy. Szczegółowe pokrycie terenu w granicach obszaru rewitalizacji przedstawiono na poniższych rycinach.

Ryc. 5 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Przemęt

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Jak widać na powyższych rycinach, w granicach podobszaru rewitalizacji Mochy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% lub na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest duże i wynosi 10%. Z kolei podobszar rewitalizacji Przemęt położony jest:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.

Ponadto, podobszar rewitalizacji Przemęt, należący do regionu wodnego Warty, znajduje się:

- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- poza obszarem, narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Omówione powyżej tereny są jednak oddalone od zamieszkałej części obszaru, zatem nie będą objęte realizacją działań rewitalizacyjnych. Zaznacza się równocześnie, że na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne.

W wyznaczonym obszarze rewitalizacji mieści się wiele instytucji publicznych. Na podobszarze rewitalizacji Przemęt znajdują się m.in.: Urząd Gminy, Gminne Centrum Kultury i Biblioteka, Ośrodek Pomocy Społecznej, posterunek policji czy Centrum Medyczne Salus. Na podobszarze rewitalizacji Mochy natomiast zlokalizowana jest Spółdzielnia Socjalna „Konwalia”. Oprócz tego na obszarze rewitalizacji znajdują się: jednostki OSP, szkoły podstawowe, szkoła ponadpodstawowa w Przemęcie, obiekty sakralne, urzędy pocztowe, punkty usługowe oraz handlowe.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się również obiekty i przestrzenie mające istotne znaczenie z punktu widzenia historii i kultury regionu. W Rejestrze Zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa ujętych zostało 6 zabytków nieruchomych znajdujących się na obszarze rewitalizacji. Na podobszarze rewitalizacji Przemęt znajdują się: dawne założenie urbanistyczne, Kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła, Kościół cmentarny pw. św. Andrzeja, zespół klasztorny Cystersów i zabytkowy budynek folwarczny. Na podobszarze Mochy natomiast zlokalizowany jest zabytkowy dom nr 152 przy ul. 3 Maja 50.

Tabela 4 Zestawienie zabytków znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji ujętych w Rejestrze Zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

NAZWA	CHRONOLOGIA	FUNKCJA	NR REJESTRACYJNY	LOKALIZACJA
dom	1809 r.	budynek mieszkalny	1131/A z 1988-12-15	Mochy, ul. 3 Maja 50
zespół klasztorny Cystersów, ob. kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzyciela	XVII w.	zespół - klasztor	AKI-11a/195 z 1932-12-22, 417/A z 1968-11-28, 169/1-2/Wlkp/A z 2004-04-19, 169/1-2/Wlkp/A z 2009-11-25	Przemęt, ul. Opacka 9
klasztor pocysterski, ob. biura parafii	1618 r.	klasztor	417/A z 1968-11-28, 169/1-2/Wlkp/A z 2004-04-19	Przemęt, ul. Opacka 9
kościół, ob. parafialny pw. św. Jana Chrzyciela	1651 - 1690	kościół	AKI-11a/195 z 1932-12-22, 169/1-2/Wlkp/A z 2004-04-19	Przemęt, ul. Opacka 9
aleja lipowa	data nieznana	aleja	169/1-2/Wlkp/A z 2009-11-25	Przemęt
dziedziniec		dziedziniec	169/1-2/Wlkp/A z 2009-11-25	Przemęt
wirydarz klasztorny	data nieznana	ogród	169/1-2/Wlkp/A z 2009-11-25	Przemęt
układ dawnego miasta	XIII - XIX	miasto	1329/A z 1992-07-31	Przemęt
kościół parafialny pw. św.św. Piotra i Pawła	data nieznana	kościół	AKI-11a/196 z 1932-12-22, 167/Wlkp/A z 2004-04-19	Przemęt, ul. Jagiellońska 4
budynek folwarczny	3. ćw. XIX w.	budynek gospodarczy	1556/A z 1995-08-31	Przemęt
kościół cmentarny pw. św. Andrzeja	pocz. XIX w.	kościół	887/A z 1970-02-19, 168/Wlkp/A z 2004-04-19	Przemęt

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru Zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

W granicach obszaru rewitalizacji nie występują stanowiska archeologiczne ujęte w rejestrze zabytków.

3.3. Przyczyny degradacji obszaru

3.3.1. Sfera społeczna

Wyznaczony w Gminie Przemęt obszar rewitalizacji charakteryzuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa, wsparta konsultacjami społecznymi, ukazała występowanie na obszarze rewitalizacji problemów: bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przestępczości, odpływu kapitału społecznego, niskiego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym oraz niedostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie analizowanych wskaźników dotyczących sfery społecznej pomiędzy podobszarami rewitalizacji a średnią gminną.

Tabela 5 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Przemęt	Mochy	Średnia dla Gminy
BEZROBOCIE	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,61	0,86	1,30
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	0,4%	0,6%	0,4%
ALKOHOLIZM	Liczba osób dotkniętych problemem alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,24	0,12	0,19
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	20,0%	0,0%	10,0%
UBÓSTWO	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	1,2%	1,6%	0,8%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	0,4%	0,9%	0,4%
PRZESTĘPCZOŚĆ	Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	112,64	184,15	82,63
OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu	0,5%	0,8%	0,5%

	niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców			
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców	0,6%	0,9%	0,6%
	Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne (ogółem) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	3,54	2,74	3,07
	Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne (dzieci) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1,26	0,82	0,77
KAPITAŁ SPOŁECZNY	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	16,3%	17,5%	18,2%
	Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	4,0%	4,0%	4,2%
	Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2022/2017	99,0%	96,8%	99,6%
POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,30	0,29	0,36
	Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców	0,06	0,06	0,16
	Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych w 2018 roku (I tura)	59,34	45,22	54,78

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt*.

Bezrobocie, choć często traktowane jako wskaźnik ekonomiczny, jest w istocie złożonym zjawiskiem społecznym, które może prowadzić do poważnych konsekwencji, szczególnie gdy utrzymuje się na wysokim poziomie przez dłuższy czas. Kluczowym problemem nie jest tylko sama liczba osób bez pracy, lecz także trwanie tego stanu przez dłuższy okres. Bezrobocie długookresowe, definiowane jako stan bez pracy utrzymujący się przez ponad rok, często wynika z niekorzystnego kontekstu ekonomicznego, który utrwała tę sytuację w gospodarce. Długotrwałe poszukiwanie zatrudnienia prowadzi do licznych strat, zarówno na poziomie jednostki, jak i społeczeństwa jako całości. Jest to nie tylko zagrożenie dla kondycji finansowej jednostki, ale również dla jej integracji społecznej. Bezrobocie długookresowe może prowadzić do ubóstwa i wykluczenia społecznego, tworząc tym samym wyzwania dla stabilności społecznej i ekonomicznej.

Zjawisko dotyka stosunkowo najsilniej podobszar rewitalizacji Przemęt, w którym 1,61% osób w wieku produkcyjnym pozostaje niezatrudniona. Tym samym podobszar ten znajduje się w nieco gorszej sytuacji niż średnia dla całej Gminy (1,3%), czy podobszar rewitalizacji Mochy (0,86%). Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Wolsztynie, pod koniec 2022 roku w Gminie zarejestrowanych było 112 osób bezrobotnych, z czego 16 zamieszkiwało Przemęt,

a 9 – Mochy. Pośród 25 osób bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji, 10 osób było długotrwale bezrobotnych z czego 4 zamieszkiwały podobszar Przemęt, a 6 – podobszar Mochy. Tym samym udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w Przemęcie wyniósł 0,4%, a w Mochach – 0,6%. Sytuacja obszaru rewitalizacji była zatem nieznacznie bardziej problemowa niż średnia dla całej Gminy (0,4%).

Długotrwale bezrobocie wpływa negatywnie na szanse zatrudnienia danej osoby. Brak odpowiednich kwalifikacji wraz z brakiem motywacji do podjęcia pracy stanowią istotną przeszkodę w znalezieniu zatrudnienia. Bezrobocie negatywnie oddziałuje zarówno na osobę nim dotkniętą, jak i na jej najbliższe otoczenie. Prowadzić może do ubóstwa, wykluczenia społecznego, problemów zdrowotnych (w tym psychicznych) oraz trudności w funkcjonowaniu codziennym. W dłuższym okresie czasu bezrobocie może skutkować obniżeniem samooceny, depresją, uzależnieniami i przestępczością. Niekiedy bezrobocie wynika z braku inicjatywy przedsiębiorczej wśród mieszkańców, dlatego istotnym jest podejmowanie działań mających na celu stymulowanie wzrostu przedsiębiorczości, w tym pośród osób niezatrudnionych, w celu ich aktywizacji.

Zjawisku bezrobocia często towarzyszy ubóstwo, będące wyrazem znacząco niższego stopnia zaspokojenia podstawowych potrzeb osób, rodzin, gospodarstw domowych względem reszty społeczeństwa. Zjawisko ubóstwa odnosi się do takich zjawisk społecznych jak niedostatek i bieda, które to skutkują poczuciem bezradności, brakiem motywacji, wykluczeniem społecznym oraz spadkiem jakości życia. Wykluczenie społeczne skutkować może osłabieniem integracji pomiędzy mieszkańcami. Spadek jakości życia jest spowodowany między innymi brakiem możliwości korzystania z płatnej oferty rekreacyjno-wypoczynkowej. Przyczyn ubóstwa można upatrywać w gorszym dostępie do edukacji, wysokości wynagrodzenia, bezrobociu, chorobach oraz niepełnosprawności, jak i niekorzystnych uwarunkowaniach ekonomicznych i społecznych. Ubóstwo, podobnie jak bezrobocie, jest zjawiskiem oddziałującym negatywnie na społeczeństwo.

W 2022 roku w Gminie Przemęt 120 osób skorzystało z pomocy społecznej, z czego aż 47 mieszkańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji. W podobszarze Mochy w tym czasie z pomocy społecznej skorzystało 27 osób, a w podobszarze Przemęt – 20. Udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców w Mochach wyniósł 1,6%, a w Przemęcie – 1,2%, co było znacznie powyżej średniej dla obszaru całej Gminy (0,8%). Z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa skorzystało w Gminie 56 osób, z czego 15 w Mochach i 7 w Przemęcie. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu w ogólnej liczbie mieszkańców na podobszarze Mochy wyniósł 0,9% i był zauważalnie wyższy niż na podobszarze Przemęt (0,4%) i średnia dla Gminy (0,4%). Na podobszarze rewitalizacji Mochy ma zatem miejsce relatywnie wysoka koncentracja osób korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do reszty Gminy.

Pośród osób korzystających z pomocy społecznej, w Gminie znalazło się 12 osób dotkniętych problemem alkoholizmu, z czego 4 zamieszkiwały podobszar rewitalizacji Przemęt. W Mochach nie zamieszkiwała żadna osoba korzystająca z pomocy społecznej z tego tytułu. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej kształtował się w Gminie Przemęt na poziomie 10%, natomiast na podobszarze Przemęt wskaźnik wynosił 20%, a w podobszarze Mochy zjawisko nie wystąpiło. Zgodnie z danymi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Przemęt w 2022 roku zamieszkiwało 27 osób dotkniętych problemem alkoholizmu. Spośród nich 2 osoby zamieszkiwały Mochy, a 4 Przemęt. Wskaźnik liczby osób dotkniętych tym problemem w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniósł 0,24 w Przemęcie i był zauważalnie wyższy niż w Mochach (0,12) oraz średniej Gminy (0,19).

Świadczy to o generalnie niskim natężeniu problemu alkoholizmu na podobszarze Mochy oraz o wyższym natężeniu na podobszarze Przemęt.

Jako przestępczość rozumie się wszelkiego rodzaju czyny niezgodne z normą prawną, popełnione na danym terenie w określonym czasie. Ograniczeniu przestępczości służą takie działania jak: prowadzenie profilaktyki kryminalistycznej, racjonalna polityka karna, kontrola społeczna, współpraca społeczności lokalnych z odpowiednimi służbami oraz wpływ wychowawczy.

W 2022 roku na terenie Gminy Przemęt odnotowano 1 186 wykroczeń (wyłączając zdarzenia drogowe i przestępstwa gospodarcze) w tym czynów karalnych nieletnich, z czego 316 miało miejsce w Mochach, a 188 w Przemęcie. Przeliczając liczbę wskazanych czynów na 1 000 mieszkańców otrzymano wskaźnik przestępczości na poziomie 184,15 w Mochach oraz 112,64 w Przemęcie, co było wynikiem znacznie powyżej średniej dla całej Gminy (82,63). Dostrzegalna jest zatem na obszarze rewitalizacji wyższa koncentracja wykroczeń.

Na mocy Ustawy o rewitalizacji wskazuje się także na konieczność przeanalizowania obszaru rewitalizacji pod kątem liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu odstępowości osobom ze szczególnymi potrzebami. Zgodnie z przywołaną ustawą, za osobę ze szczególnymi potrzebami uznaje się osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

W 2022 roku w Gminie 76 osób korzystało z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności z czego 15 zamieszkiwało Mochy, a 7 Przemęt. Odsetek wskazanych osób w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy wyniósł 0,5%, przy czym na podobszarze rewitalizacji Mochy było to 0,8%, a na podobszarze rewitalizacji Przemęt – 0,5%. W Mochach występuje zatem wyższa koncentracja osób z niepełnosprawnością, korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu. W tym czasie w Gminie 81 osób korzystało z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Spośród nich 15 osób zamieszkiwało w Mochach, a 10 w Przemęcie. Tym samym odsetek wskazanych osób w liczbie mieszkańców na podobszarze Mochy wyniósł 0,9% i był znacznie wyższy niż na podobszarze Przemęt (0,6%) oraz średnia Gminy (0,6%). W Mochach ma zatem miejsce wyższa koncentracja osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby, niż w pozostałych częściach Gminy. W Gminie wypłacono 440 zasiłków pielęgnacyjnych, z czego 47 w Mochach i 59 w Przemęcie. Wskaźnik liczby wypłacanych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniósł na podobszarze Przemęt 3,54, tym samym będąc wyższym niż średnia w Gminie (3,07) oraz na podobszarze Mochy (2,74). W Gminie w tym czasie wypłacono 111 zasiłków pielęgnacyjnych na dzieci, spośród których 14 w Mochach, a 21 w Przemęcie. Tym samym wskaźnik liczby wskazanych wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 ludności w Gminie osiągnął wartość 0,77, na podobszarze Mochy – 0,82, a na podobszarze Przemęt – 1,26. Na podobszarze Przemęt dostrzegalne jest zatem silniejsze wykorzystanie instrumentu zasiłków pielęgnacyjnych, co świadczy o wysokich potrzebach w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnością, osób niesamodzielnych i ich rodzin.

W toku przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych wskazano również na problem niewystarczającej liczby miejsc w przedszkolu w Przemęcie oraz brak żłobka na obu podobszarach rewitalizacji.

Problematykę osób ze szczególnymi potrzebami warto rozważać łącznie z wyzwaniami dotyczącymi aspektów technicznych oraz organizacji przestrzeni. W miarę wzrostu liczby osób z niepełnosprawnościami, wzrasta także potrzeba dodatkowego wsparcia lub stosowania

specjalistycznych rozwiązań technicznych, jak na przykład windy, podjazdy czy tłumacze języka migowego, które ułatwiają im załatwianie codziennych spraw. Z tego powodu ważne jest wprowadzanie rozwiązań poprawiających dostępność w pierwszej kolejności w obszarach, gdzie występuje największa koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami. Problematyka dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnością jest szerzej opisana w podrozdziale 3.3.5. (sfera techniczna).

Kapitał społeczny stanowi pojęcie z pogranicza socjologii i ekonomii, obejmujące całość relacji społecznych w określonej wspólnotce. Zasób ten umożliwia rozwój pozytywnych relacji społecznych. W kontekście samorządu kapitał społeczny należy wiązać z tendencjami demograficznymi, zmianami w strukturach ekonomicznych oraz rotacją pokoleń na rynku pracy.

W Gminie Przemęt zauważalny jest spadek liczby ludności na przestrzeni lat 2017-2022, przy czym natężenie odpływu mieszkańców jest bardziej widoczne w granicach obszaru rewitalizacji. W 2017 roku Gmina liczyła 14 415 mieszkańców, a w 2022 roku – 14 353. W tym czasie na podobszarze rewitalizacji Mochy liczba ludności zmniejszyła się z 1 773 do 1 716, a na podobszarze Przemęt z 1 686 do 1 669 osób. Tym samym dynamika zmiany liczby mieszkańców w latach 2017-2022 wyniosła w Gminie 99,6%, z negatywnym natężeniem w Mochach (96,8%) i Przemęcie (99%). Obszar rewitalizacji cechuje zatem szybszy spadek liczby mieszkańców niż obszar całej Gminy. W 2022 roku Gminę zamieszkiwało 2 615 osób w wieku poprodukcyjnym, z czego 300 w Mochach i 272 w Przemęcie. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności Gminy wyniósł 18,2% i był wyższy niż na podobszarach Mochy (17,5%) oraz Przemęt (16,3%), co świadczy o dotychczasowym niższym natężeniu zjawiska starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji. W tym czasie w Gminie zamieszkiwało 596 dzieci w wieku od 0 do 3 lat z czego 69 w Mochach i 66 w Przemęcie. Udział tej grupy wiekowej w ludności Gminy wyniósł 4,2%, a na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji po 4%. Na obszarze rewitalizacji zatem udział grupy dzieci w tym wieku również jest stosunkowo niższy, niż średnia w Gminie. Mając na względzie relatywnie dynamiczny proces odpływu ludności oraz niższy udział najmłodszych dzieci w społeczeństwie należy podjąć działania mające na celu łagodzenie negatywnych trendów demograficznych.

Pomimo stosunkowo dobrej sytuacji w zakresie udziału osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności obszaru rewitalizacji, zauważa się tendencje związane ze wzrostem udziału seniorów bez wyraźnego wzrostu udziału dzieci i młodzieży, co nie jest zjawiskiem korzystnym. Starzenie się społeczeństwa jest zjawiskiem niepożądanym z punktu widzenia gospodarczego oraz aktywności osób na rynku pracy. Należy jednak mieć na względzie, że osoby starsze mają istotny wpływ na rozwój społeczności lokalnej. Seniorzy często angażują się w wydarzenia kulturalne czy integracyjne, mając przy tym znaczący wkład w rozwój społeczny ze względu na swoje doświadczenie życiowe.

Starzenie się społeczeństwa prowadzi do konieczności podejmowania odpowiednich kroków zarówno w zakresie usług społecznych, jak i dostosowania infrastruktury i przestrzeni do zmieniających się potrzeb starszych mieszkańców.

W toku przeprowadzonych warsztatów z mieszkańcami wskazano na problem braku miejsc integracji na całym obszarze rewitalizacji. Dotyczy to również integracji międzypokoleniowej, która w małych społecznościach odgrywa szczególną rolę. Podczas konsultacji wskazano na brak wystarczającej liczby miejsc do realizacji zadań GCKiB w Przemęcie. W ramach Centrum funkcjonuje m.in. Uniwersytet Trzeciego Wieku, który również boryka się z problemem niewystarczającej liczby zasobów lokalowych do prowadzenia zajęć dla seniorów. Wskazano również, że niewystarczający stan bazy lokalowej Centrum przekłada się na brak możliwości

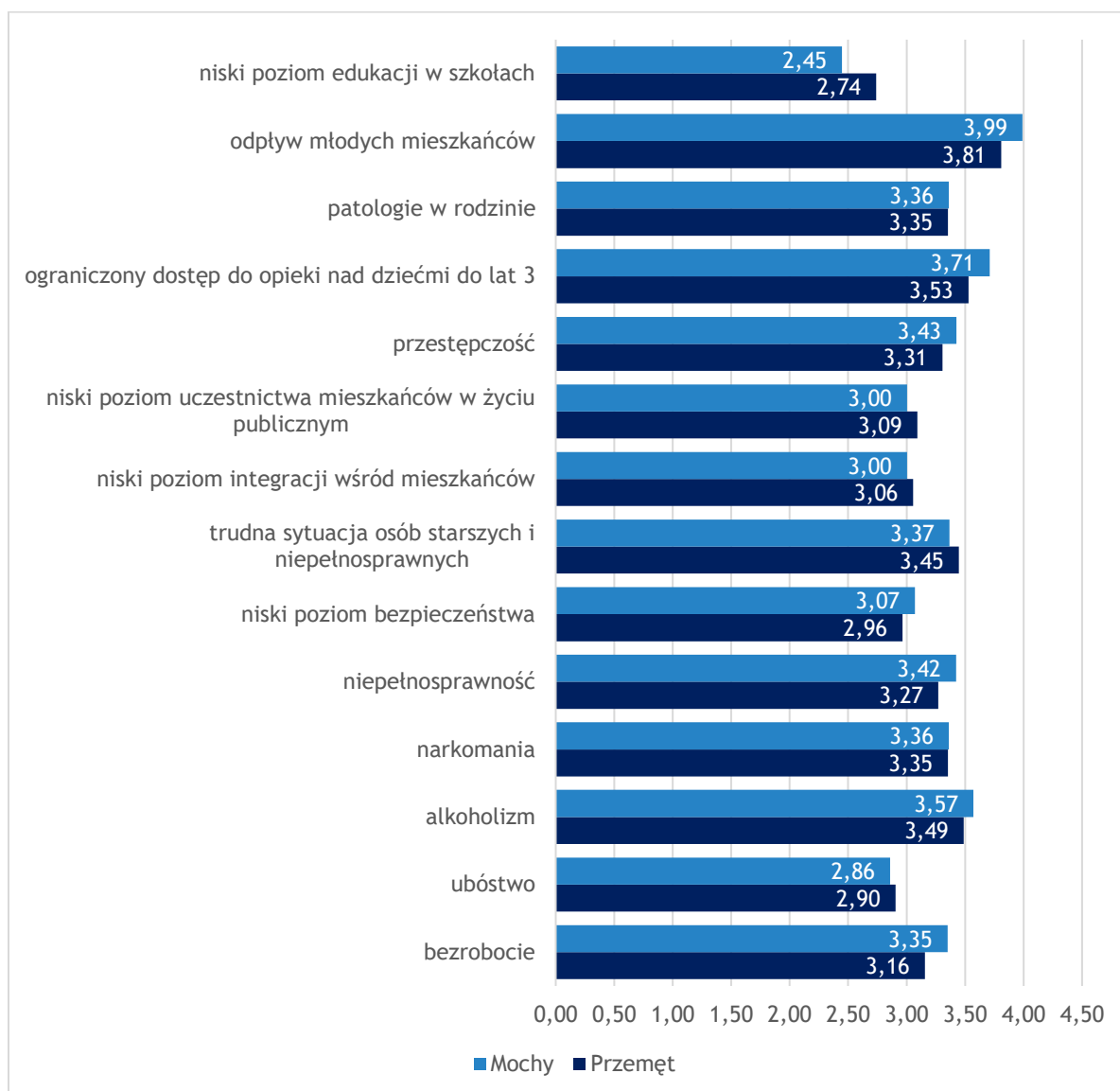
zorganizowania większej ilości zajęć dla dzieci i młodzieży. Skutkuje to niewykorzystaniem potencjału aktywnej młodzieży bądź koniecznością posyłania jej na zajęcia poza terenem Gminy, co dla rodzin uboższych stanowi znaczące wyzwanie. Istotnym jest także zauważalny brak miejsc integracji dla młodzieży w Mochach, która w związku z tym spotyka się na terenie placu zabaw, dopuszczając się na nim okazjonalnie aktów wandalizmu.

Aktywność społeczna mieszkańców oraz poziom uczestnictwa w życiu publicznym przejawia się m.in. liczbą i częstotliwością inicjatyw oddolnych oraz liczbą uczestników tychże wydarzeń. O poziomie uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym świadczyć może również funkcjonowanie organizacji pozarządowych na danym obszarze. Według danych Urzędu Gminy Przemęt na terenie Gminy w 2022 roku funkcjonowały 52 fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne, z czego 5 było zarejestrowanych w Mochach i 5 w Przemęcie. Przeliczając liczbę wskazanych organizacji na 100 mieszkańców otrzymano wskaźnik o wartości 0,36 dla obszaru całej Gminy, który był wyższy od wartości w Mochach (0,29) i w Przemęcie (0,3). Obszar rewitalizacji zatem odznacza się na tle Gminy relatywnie niższą liczbą wskazanych instytucji względem liczby ludności. W Gminie funkcjonują 23 koła gospodyń wiejskich, w tym jedno w Mochach i jedno w Przemęcie. Przeliczając liczbę kół gospodyń wiejskich na liczbę mieszkańców dla Gminy Przemęt, wskaźnik wynosi 0,16, przy czym na obu podobszarach rewitalizacji wskaźnik kształtuje się w granicach 0,06. Istotnym elementem świadczącym o zaangażowaniu w życie publiczne mieszkańców danego obszaru jest udział w wyborach. W pierwszej turze wyborów samorządowych w 2018 roku w Gminie wzięło udział 54,78% uprawnionych do głosowania. Na obszarze rewitalizacji frekwencja wyniosła 52,28%. Warto nadmienić, że podobszar rewitalizacji Przemęt cechuje relatywnie wysoka frekwencja, która wyniosła 59,34%, podczas gdy na podobszarze Mochy było to jedynie 45,22%.

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych mieszkańcy wskazali na problem braku świadomości w zakresie zagrożeń pożarowych oraz komunikacyjnych pośród osób zamieszkujących podobszar rewitalizacji Mochy. Wskazano również na problem braku szkoleń z zakresu pierwszej pomocy oraz na akty wandalizmu na placu zabaw przy przedszkolu i w opuszczonym budynku przy ulicy Wolsztyńskiej 2 w Mochach. Zdaniem mieszkańców istotnym problemem z zakresu bezpieczeństwa w Gminie jest także zły stan techniczny obecnego budynku OSP w Mochach, którego usytuowanie względem drogi utrudnia sprawny wyjazd wozu strażackiego z jednostki.

W toku przeprowadzonego badania ankietowego, w sferze społecznej za najistotniejsze problemy w obu podobszarach rewitalizacji wskazano: odpływ młodych mieszkańców, ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi do lat 3 i alkoholizm. Szczegółowe wyniki przedstawia rycina na kolejnej stronie.

*Jak ocenia Pan/Pani problemy występujące na obszarze zaproponowanym do rewitalizacji?
Skala ocen to 1-5, gdzie 1-oznacza mało istotny problem, 5 – bardzo istotny problem.*

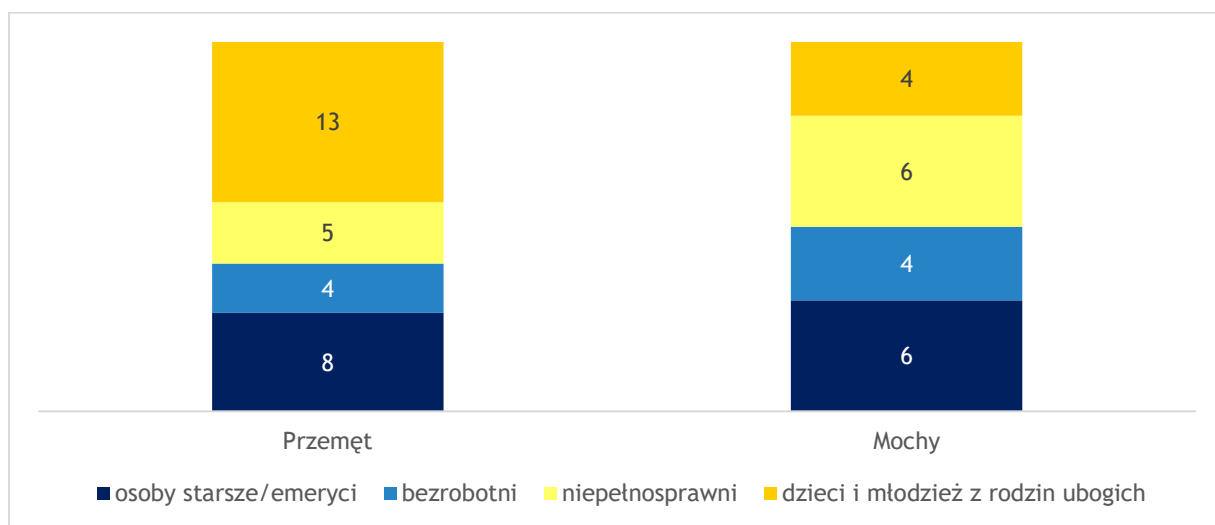

Ryc. 6 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Ankietowani zostali również poproszeni o wskazanie grupy społecznej, która ich zdaniem jest najbardziej zagrożona wykluczeniem społecznym. W podobszarze rewitalizacji Przemęt najczęściej respondentów wskazywało na dzieci i młodzież z rodzin ubogich (13 odpowiedzi) oraz osoby starsze i emerytów (8 odpowiedzi). Na podobszarze Mochy natomiast najczęściej respondentów wskazało na osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby starsze i emerytów (po 6 odpowiedzi). Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa rycina.

Która grupa społeczna zamieszkująca obszar rewitalizacji jest według Pani/Pana w największym stopniu zagrożona wykluczeniem społecznym?

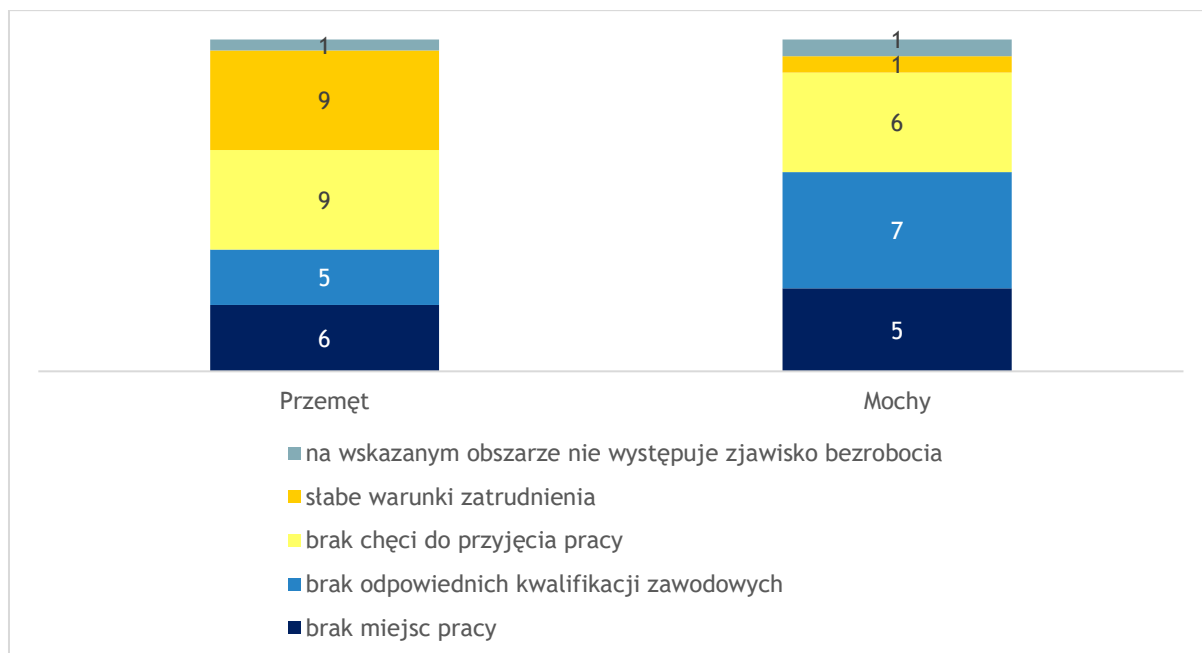

Ryc. 7 Ocena zagrożeniem wykluczeniem społecznym zdaniem ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego

W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o wskazanie głównych przyczyn zjawiska bezrobocia na obszarze rewitalizacji. W wypadku podobszaru Przemęt najczęściej wskazywano na słabe warunki zatrudnienia oraz brak chęci do przyjęcia pracy (po 9 odpowiedzi). Na podobszarze Mochy natomiast wskazywano przede wszystkim na brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych (7 odpowiedzi). Szczegółowe wyniki prezentuje poniższa rycina.

Jaka jest według Pani/Pana główna przyczyna zjawiska bezrobocia na obszarze rewitalizacji?

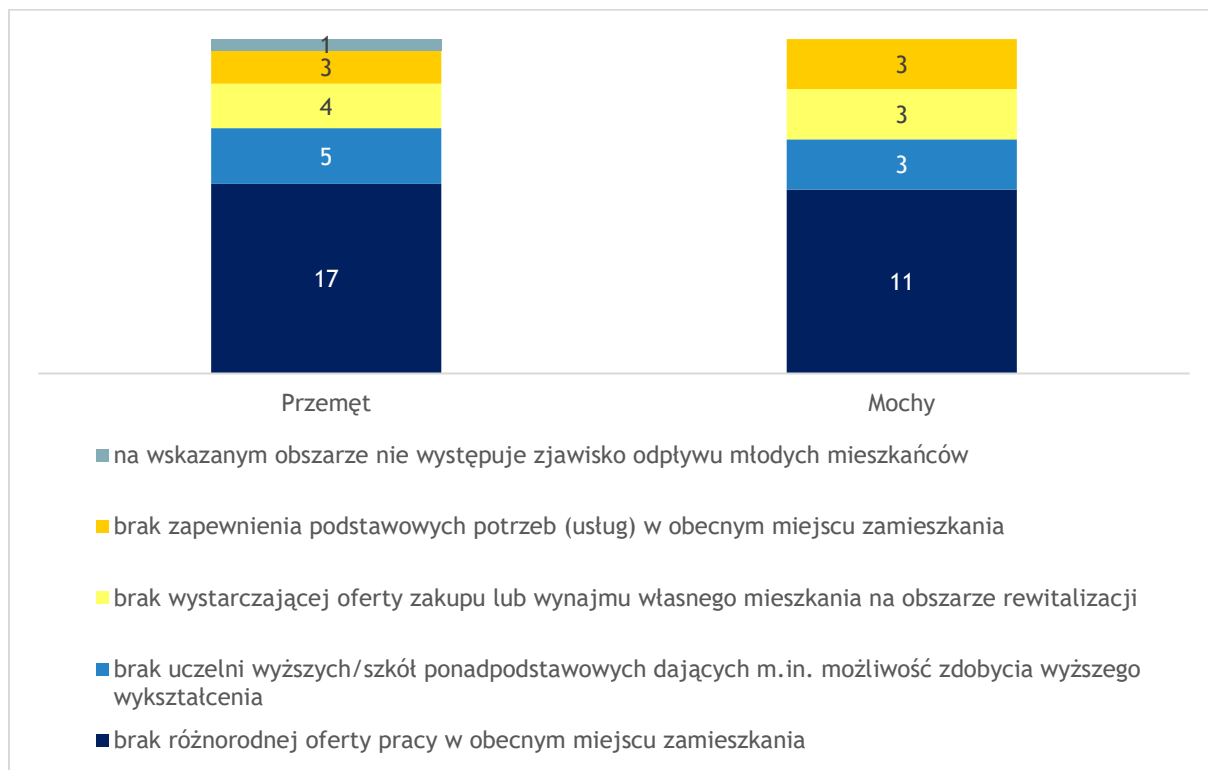

Ryc. 8 Główne przyczyny zjawiska bezrobocia na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego

Następnie osoby ankietowane zostały poproszone o wskazanie głównego powodu odpływu osób młodych z obszaru rewitalizacji. W obu wypadkach jako główny powód podano brak różnorodnej oferty pracy w miejscu zamieszkania (17 głosów w Przemyśle i 11 w Mochach). Szczegółowe wyniki przedstawia rycina na następnej stronie.

Jaka jest według Pani/Pana główna przyczyna zjawiska odpływu młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji?

Ryc. 9 Główne przyczyny występowania zjawiska odpływu młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego

3.3.2. Sfera gospodarcza

W granicach obszaru rewitalizacji nie zidentyfikowano występowania znaczących problemów w sferze gospodarczej. Analizie wskaźnikowej poddano aktywność gospodarczą przejawiającą się liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2022 roku oraz liczbą wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2022 roku przeliczonych na 100 mieszkańców.

Pod koniec 2022 roku na terenie Gminy zarejestrowanych było łącznie 1006 podmiotów gospodarczych. Spośród nich 154 zarejestrowane były na podobszarze rewitalizacji Mochy, a 149 na podobszarze Przemęt. Przeliczając liczbę zarejestrowanych firm na 100 osób w wieku produkcyjnym otrzymano wskaźnik, którego wartość dla całej Gminy wyniosła 11,64. Oba podobszary rewitalizacji cechowała wyższa wartość tego wskaźnika, który w Przemęcie wyniósł 14,99, a w Mochach – 14,67. W 2022 roku na terenie Gminy zarejestrowano 58 podmiotów gospodarczych, z czego po 8 nowych firm zarejestrowano w podobszarach Mochy i Przemęt. Przeliczając liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w tym czasie na 100 osób w wieku produkcyjnym, otrzymano wskaźnik, którego wartość dla całego obszaru Gminy wyniosła 0,67. Oba podobszary rewitalizacji odznaczały się wyższymi wartościami tego wskaźnika, który w Mochach wyniósł 0,76, a w Przemęcie – 0,8. Można zatem określić obszar rewitalizacji jako sprzyjający rozwojowi działalności gospodarczej względem reszty Gminy. W tym samym czasie na obszarze Gminy wyrejestrowano 52 podmioty gospodarcze, z czego 6 w Mochach, a 7 w Przemęcie. Wskaźnik liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie osiągnął wartość 0,6. Jego odczyt w podobszarze Przemęt był wyższy od średniej Gminy i wyniósł 0,7. Obszar Mochy zaś cechowała zbliżona wartość wskaźnika do średniej Gminy (0,57). Podsumowując, obszar rewitalizacji cechuje zatem korzystna sytuacja gospodarcza sprzyjająca rozwojowi przedsiębiorstw względem pozostałych części Gminy.

Tabela 6 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Przemęt	Mochy	Średnia dla Gminy
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	14,99	14,67	11,64
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2022 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,80	0,76	0,67
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2022 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,70	0,57	0,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt*.

Z powyższej analizy wynika, że aktywność gospodarcza na obszarze rewitalizacji w Gminie znajduje się na dobrym poziomie. Podobszar Przemęt w 2022 roku cechowała relatywnie wysoka wartość wskaźnika wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych. Strata ta jednak

została w pełni zrekompensowana przez relatywnie wysoki wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw.

W toku warsztatów rewitalizacyjnych, na podobszarze rewitalizacji Przemęt wskazano na brak miejsca koncentracji usług ze względu na zdominowanie przestrzeni przez funkcje mieszkaniową. Tym samym podobszar pozbawiony jest odpowiednio przygotowanej przestrzeni umożliwiającej m.in. prowadzenie handlu produktami lokalnymi. W obu obszarach wskazano także na brak możliwości powrotu do pracy rodziców dzieci do lat 3 przez brak żłobka lub podobnej instytucji.

Ogólna kondycja podmiotów gospodarczych, szczególnie działalności usługowych, została zweryfikowana w trakcie wizji lokalnej oraz warsztatów rewitalizacyjnych. Charakterystycznym problemem jest brak funkcji handlowo-usługowej na rynku, ale także brak większych skupisk lokali o funkcjach gospodarczych, w tym usługowych.

Ryc. 10 Opuszczony lokal usługowy

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 12.04.2024 r.

Ryc. 11 Rynek w Przemęcie

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 12.04.2024 r.

O problemy dotyczące sfery gospodarczej zapytano również uczestników ankietyzacji. Zdaniem respondentów na podobszarze rewitalizacji Przemęt najważniejszymi problemami w sferze gospodarczej były: niskie zarobki i niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców. Na podobszarze Mochy natomiast za najważniejsze problemy wskazano: niskie zarobki oraz niedostateczną liczbę miejsc pracy. Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa rycina.

*Jak ocenia Pan/Pani problemy występujące na obszarze zaproponowanym do rewitalizacji?
Skala ocen to 1-5, gdzie 1-oznacza mało istotny problem, 5 – bardzo istotny problem.*

Ryc. 12 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego

3.3.3. Sfera środowiskowa

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa nie wykazała znaczących problemów w sferze środowiskowej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Jednakże, ze względu na ograniczoną dostępność obiektywnych i mierzalnych danych, badanie skoncentrowano głównie na obecności materiałów zawierających azbest oraz udziale indywidualnych źródeł ciepła opartych na paliwach stałych, które mogą wpływać na jakość powietrza. Pozostałe zagrożenia

w sferze środowiskowej mogą istnieć, natomiast nie zostały uwzględnione w analizie ze względu na brak dostępu do odpowiednich danych. Dlatego też, pomimo wyników analizy wskaźnikowej, konieczne jest przeprowadzenie diagnozy pogłębionej w kontekście stanu środowiska.

Azbest stanowi występujący w przyrodzie minerał odporny na działanie mrozu, wysokich temperatur, substancji chemicznych i jest odporny na rozciąganie. Składa się on z włókien – uwodnionych krzemianów magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Wyroby azbestowe przede wszystkim wykorzystywano w budownictwie jako pokrycie dachowe, osłony elewacyjne ścian, przewody kominowe, rury wodociągowe i kanalizacyjne oraz elementy izolacyjne. Obecnie wiadomo, że włókna azbestowe wnikają bezpośrednio do organizmu człowieka poprzez układ oddechowy, gromadzą się i zalegają w płucach. Azbest w niewielkim stopniu wchłaniany jest także przez skórę.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, azbest został zaklasyfikowany jako substancja rakotwórcza kategorii 1A. Jest to substancja szczególnie niebezpieczna, stanowiąca poważne zagrożenie zdrowia w następstwie narażenia na długotrwałe oddziaływanie na drogi oddechowe.

Pod koniec 2022 roku na terenie Gminy Przemęt znajdowało się 889 budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi. Na podobszarze rewitalizacji Mochy takich budynków było 95, a na podobszarze Przemęt – 79. Przeliczając liczbę budynków mieszkalnych pokrytych tymi płytami na 100 mieszkańców, otrzymano dla obszaru Gminy wskaźnik o wartość 6,19, którego odczyt na podobszarach rewitalizacji Przemęt (4,73) oraz Mochy (5,54) była zauważalnie niższy, co świadczy o mniej intensywnym wykorzystaniu płyt azbestowocementowych.

Poza czynnikami zewnętrznymi, takimi jak warunki meteorologiczne, istotny wpływ na jakość powietrza mają lokalne zanieczyszczenia, które przyczyniają się do wzrostu niskiej emisji. Główną przyczyną tego zjawiska jest stosowanie złej jakości opału, zwłaszcza w piecach znajdujących się w zabudowie jednorodzinnej. Indywidualne źródła ciepła, wykorzystujące paliwa stałe, takie jak węgiel, miał czy ekogroszek, stanowią istotny czynnik generujący niską emisję. W praktyce oznacza to, że spalanie tych materiałów w piecach przyczynia się do uwalniania zanieczyszczeń do atmosfery w postaci pyłów, gazów i substancji toksycznych. Dlatego też kontrola i ograniczenie emisji pochodzącej z tych źródeł stanowi istotne wyzwanie dla poprawy jakości powietrza, szczególnie w obszarach, gdzie występuje duża koncentracja tego rodzaju instalacji grzewczych.

Pod koniec 2022 roku na terenie Gminy znajdowały się 5 404 indywidualne źródła ciepła na paliwa stałe. Spośród nich 524 znajdowało się w Mochach, a 631 w Przemęcie. Wskaźnik wykorzystania wskazanych źródeł w przeliczaniu na 100 mieszkańców osiągnął w Gminie średnią wartość na poziomie 37,65. Na podobszarze rewitalizacji Przemęt jego wartość była nieznacznie wyższa (37,81), a na podobszarze Mochy – znacznie niższa (30,54). Podobszar Przemęt odznacza się zatem wyższą intensywnością wykorzystania indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe niż średnia w Gminie.

Tabela 7 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Przemęt	Mochy	Średnia dla Gminy
POKRYCIE AZBESTEM	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców	4,73	5,54	6,19

JAKOŚĆ POWIETRZA	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	37,81	30,54	37,65
-------------------------	---	--------------	-------	-------

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

W ramach działalności Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest monitoring środowiska, w tym oceny jakości powietrza. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru stref, które zostały wyznaczone w oparciu o:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Zgodnie z powyższym, w województwie wielkopolskim strefy stanowią:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Gmina Przemęt przynależy do strefy wielkopolskiej, dla której jakość powietrza badana jest według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin. Kryteria ochrony zdrowia obejmują badanie następujących zanieczyszczeń: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀, arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀, kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀, nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM₁₀. Z kolei ze względu na ochronę roślin bada się: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O₃).

W Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023, pod względem kryteriów ochrony zdrowia ludzkiego stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu oznaczonego w pyle zawieszonym PM₁₀ w strefie wielkopolskiej oraz przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Przez małe rozmiary cząsteczek pyłu, niebezpiecznie substancje mogą przenikać do układu oddechowego i krwionośnego człowieka, co oddziałuje niekorzystnie na stan zdrowia. Z kolei mając na względzie kryteria ochrony roślin, w strefie wielkopolskiej doszło do przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

Na obszarze rewitalizacji w Przemęcie brakuje czujników monitorujących jakość powietrza, przez co niemożliwie jest dokładnie badanie stanu atmosferycznego. Podczas konsultacji społecznych wskazano w Gminie na problemy niskiej emisji, rozumianej jako uwalnianie pyłów i gazów do atmosfery ze źródeł znajdujących się na wysokości poniżej 40 metrów. Istotnym problemem klasyfikowanym w kategoriach niskiej emisji w Gminie jest przede wszystkim wykorzystywanie niskiej jakości opałów, używanie starych i wysokoemisyjnych kotłów, niewłaściwej instalacji oraz utrata ciepła spowodowana nieszczelnymi izolacjami elewacji oraz stolarki okiennej, drzwiowej i dachów w budynkach mieszkalnych. Na niską emisję wpływają również wskazane przez uczestników warsztatów częste pożary traw (wypalanie), co dodatkowo negatywnie oddziałuje na inne aspekty środowiskowe, w tym bioróżnorodność ekosystemów łąkowych.

Pomijając aspekty techniczne, znaczną rolę w degradacji stanu jakości powietrza odgrywa niska świadomość społeczna dotycząca szkodliwości stosowania nieodpowiedniego opału oraz brak możliwości finansowych, umożliwiających inwestycje w efektywniejsze i niskoemisyjne metody grzewcze oraz termomodernizację. W kwestii niskiej świadomości

ekologicznej mieszkańców, interesariusze w trakcie warsztatów rewitalizacyjnych wskazali na występowanie w Gminie problemu nielegalnego wyrzucania śmieci w miejscach do tego nie przeznaczonych.

W zakresie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji w kontekście sfery środowiskowej należy również wziąć pod uwagę istotne aspekty położenia geograficznego oraz warunków przyrodniczych, które wpływają zarówno na rozwój jednostki jak i życie jej mieszkańców.

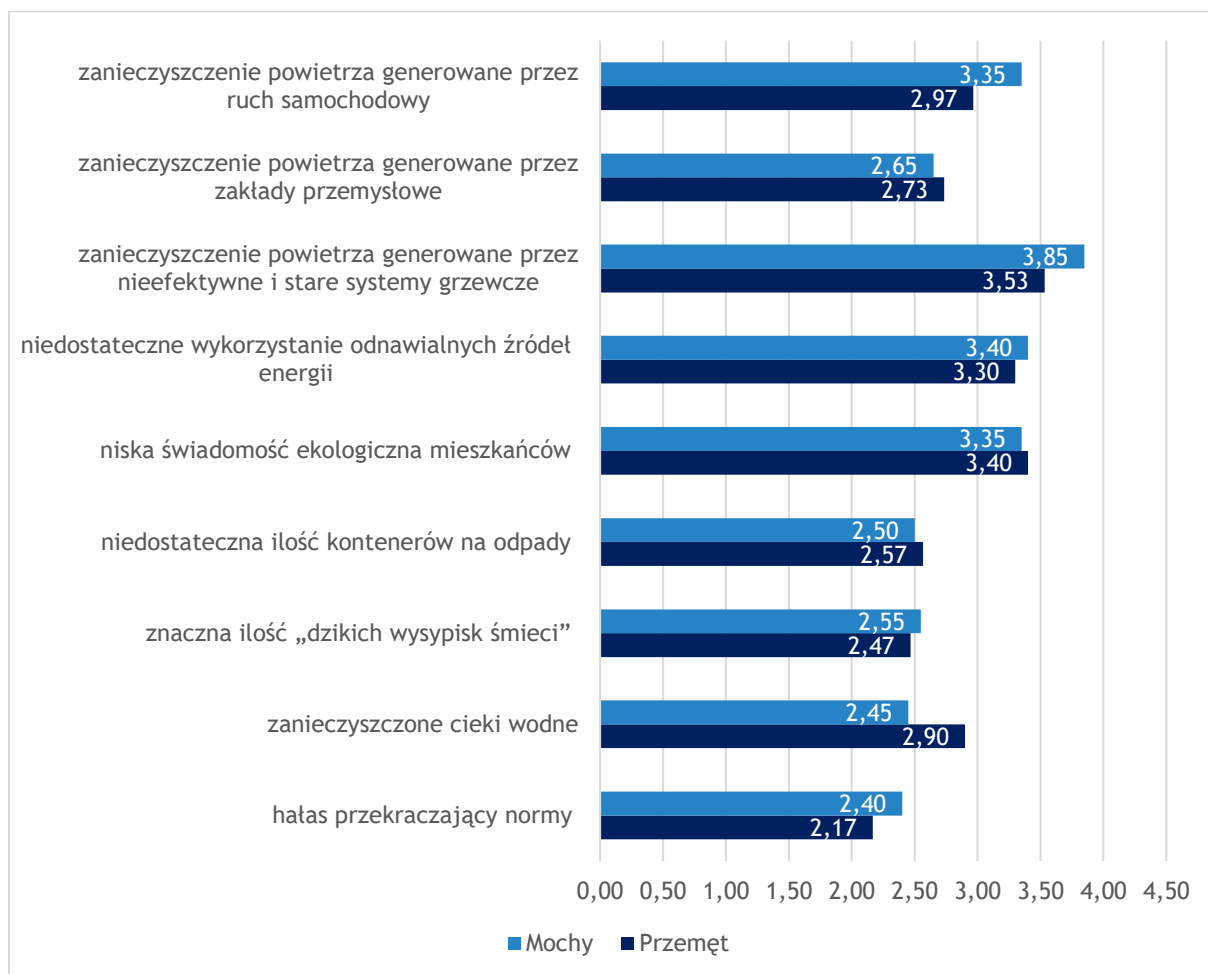
Gmina Przemęt położona jest na Nizinie Wielkopolskiej charakteryzującej się sprzyjającymi warunkami rozwoju rolnictwa. Cechują ją wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe. Na jej terenie znajduje się wiele form ochrony przyrody, spośród których wyróżnia się Przemęcki Park Krajobrazowy o powierzchni 91 km², na którego obszarze znajdują się 3 rezerваты przyrody: Torfowisko nad Jeziorem Świętym, Jezioro Trzebidzkie oraz Wyspa Konwaliowa. W kontekście walorów przyrodniczych Gminy należy wspomnieć o znajdujących się na jej obszarze licznych jeziorach, przynależnych do Pojezierza Leszczyńskiego. Na terenie Gminy Przemęt znajduje się 12 jezior o łącznej powierzchni 710 ha. Problemem jest jednak stan czystości części ze zbiorników wodnych. Podczas konsultacji społecznych wskazano na systematyczną degradację i zaśmiecanie wód Jeziora Mochyńskiego ściekami przemysłowymi.

Jakość gleb na obszarze Gminy nie należy do najlepszych. Na jej terenie nie występują żadne gleby I i II klasy bonitacyjnej oraz szczątkowe ilości gleb klasy IIIa (37 ha) i IIIb (327 ha). Grunty orne zajmują nieco ponad 40% powierzchni Gminy, ale w większości są to gleby napiaskowe.

Sam obszar rewitalizacji zdominowany jest przez grunty rolne. W podobszarze Mochy znajdują się również obszary leśne. Należy jednak wskazać, że w samych miejscowościach, stanowiących podobszary rewitalizacji, terenów zieleni znajduje się relatywnie niewiele. W Przemęcie za Urzędem Gminy znajduje się sporych rozmiarów łąka wykazująca potencjał do zagospodarowania na cele społeczne.

Ankietowani jako najistotniejsze problemy sfery środowiskowej w podobszarze rewitalizacji Przemęt wskazali: zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze oraz niską świadomość ekologiczną mieszkańców. Zdaniem respondentów na podobszarze Mochy najistotniejszymi problemami sfery środowiskowej były: zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze, niska świadomość ekologiczna mieszkańców oraz zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy. Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa rycina.

*Jak ocenia Pan/Pani problemy występujące na obszarze zaproponowanym do rewitalizacji?
Skala ocen to 1-5, gdzie 1-oznacza mało istotny problem, 5 – bardzo istotny problem.*

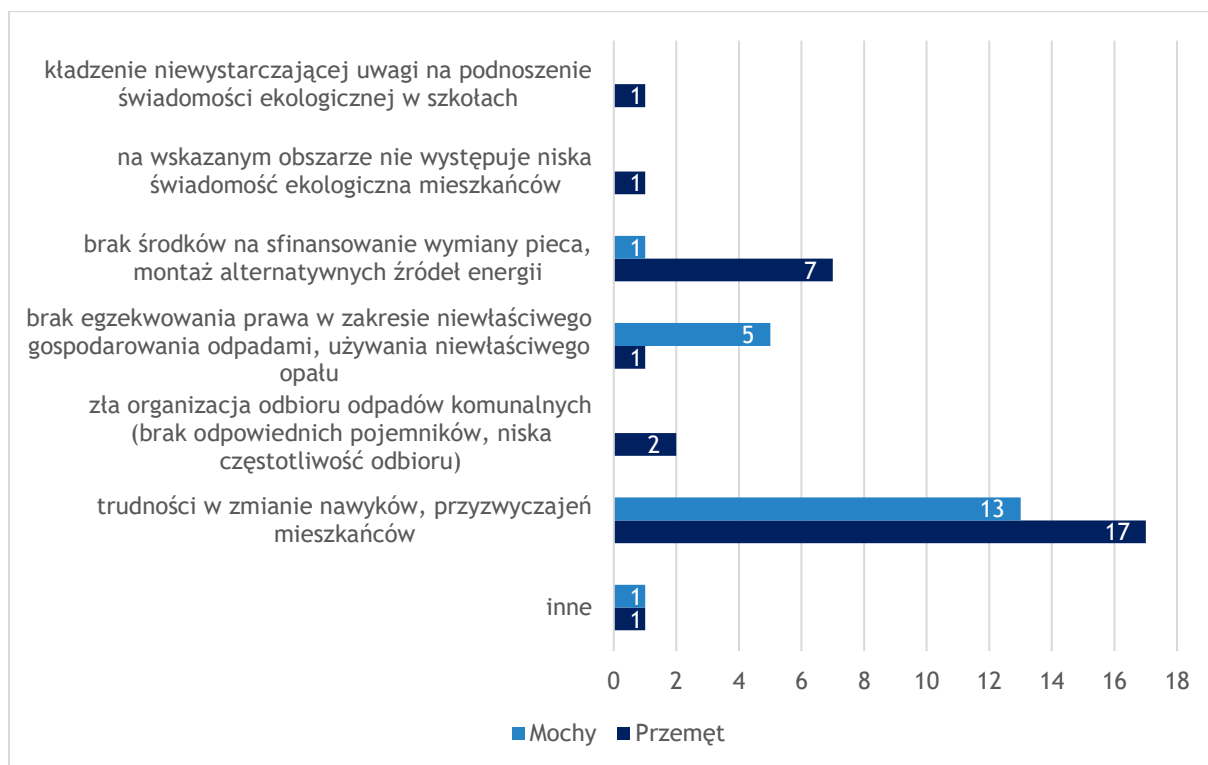

Ryc. 13 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Osoby biorące udział w badaniu ankietowym zostały również poproszone o wskazanie przyczyn niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. W wypadku obu podobszarów rewitalizacji główną przyczyną niskiej świadomości ekologicznej były trudność w zmianie nawyków oraz przyzwyczajenie mieszkańców (17 wskazań w Przemęcie, 13 w Mochach). Na podobszarze Przemęt często wskazywano także na brak środków finansowych na wymianę pieców lub montaż alternatywnych źródeł energii. W Mochach natomiast kilkakrotnie wskazano na brak egzekwowania prawa w zakresie niewłaściwego gospodarowania odpadami i używania niewłaściwego opału. Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa rycina.

Jaka jest według Pani/Pana główna przyczyna niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców?

Ryc. 14 Przyczyny niskiej świadomości ekologicznej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sfera przestrzenno-funkcjonalna poddana była analizie w zakresie dostępności infrastruktury publicznej oraz ładu przestrzennego. Przeprowadzona analiza wskazała na występowanie problemów w funkcjonowaniu tej sfery na obu podobszarach rewitalizacji.

W Gminie znajdują się 53 obiekty infrastruktury sportowej. Spośród nich 5 znajdowało się na podobszarze rewitalizacji Przemęt, a 4 na podobszarze Mochy. Przeliczając liczbę obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców otrzymano wskaźnik dla Gminy na poziomie 0,37, którego wartość na obszarze rewitalizacji była niższa. W podobszarze Przemęt wskaźnik osiągnął wartość 0,3, a na podobszarze Mochy – 0,23. Obszar rewitalizacji zatem cechuje niższa dostępność do wskazanych obiektów infrastruktury sportowej. Na terenie Gminy znajduje się 25 placów zabaw. Oba podobszary rewitalizacji posiadają jedynie po jednym placu zabaw na swoim obszarze. Przeliczając ich liczbę przez 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, otrzymano wskaźnik, którego wartość dla obszaru całej Gminy wyniosła 0,81, na podobszarze Przemęt – 0,25, a na podobszarze Mochy – 0,27. Obszar rewitalizacji odznaczał się zatem niższym poziomem dostępności do placów zabaw. Na terenie Gminy znalazło się 38 różnego rodzaju centrów aktywności mieszkańców. Jedynie 3 z nich zlokalizowane były na obszarze rewitalizacji (2 w Mochach i 1 w Przemęcie). W wyniku tego wskaźnik dostępności wskazanych obiektów wyniósł 0,06 w Przemęcie, 0,12 w Mochach przy średniej dla Gminy na poziomie 0,26. Obszar rewitalizacji odznaczał się zatem znacznie niższą dostępnością do infrastruktury publicznej niż średni poziom w Gminie.

Ład przestrzenny w Gminie został zbadany za pośrednictwem liczby wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. W 2022 roku w Gminie wydano 302 decyzje, z czego 26 na obszarze Moch, a 40 w Przemęcie. Wskaźnik liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców na podobszarze Przemęt osiągnął wartość 2,4 i był wyższy niż na podobszarze Mochy (1,52) oraz średnia dla Gminy (2,1).

Tabela 8 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Przemęt	Mochy	Średnia dla Gminy
DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,30	0,23	0,37
	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,25	0,27	0,81
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,06	0,12	0,26
ŁAD PRZESTRZENNY	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców	2,40	1,52	2,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt*.

W toku warsztatów rewitalizacyjnych wielokrotnie wskazywano na niewykorzystanie potencjału terenu znajdującego się za Urzędem Gminy w Przemęcie, który jedynie sporadycznie służy jako parking oraz na niezadowalający stan trybun przy boisku za Urzędem Gminy Przemęt, co wpływa na ograniczenie funkcjonowania tego obiektu. Wskazywano również na niewystarczającą ilość miejsc do organizacji wydarzeń masowych oraz spędzania aktywnie czasu na zewnątrz. Zdaniem mieszkańców występują zatem braki w zagospodarowaniu obszaru rewitalizacji względem ich potrzeb.

Ryc. 15 Niewykorzystany teren za Urzędem Gminy

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 12.04.2024 r.

Niskie walory estetyczne cechują również przestrzeń rynku w Przemęcie. Pełni on przede wszystkim funkcję parkingu i pozbawiony jest funkcji oraz elementów małej architektury zwyczajowo znajdujących się na centralnych placach miejscowości. Ponownie należy zaznaczyć, że w trakcie warsztatów rewitalizacyjnych mieszkańcy zwracali uwagę na niezadowalające wykorzystanie tej przestrzeni przez niewystarczające występowanie obiektów o funkcji usługowo-handlowej.

Jednym z miejsc, które już nie pełni swojej dawnej funkcji jest dawny budynek socjalny przy ulicy Wolsztyńskiej 2 w Mochach. Budynek ten obecnie stanowi pustostan, a przez częste akty wandalizmu zdecydowano się na zabicie okien deskami.

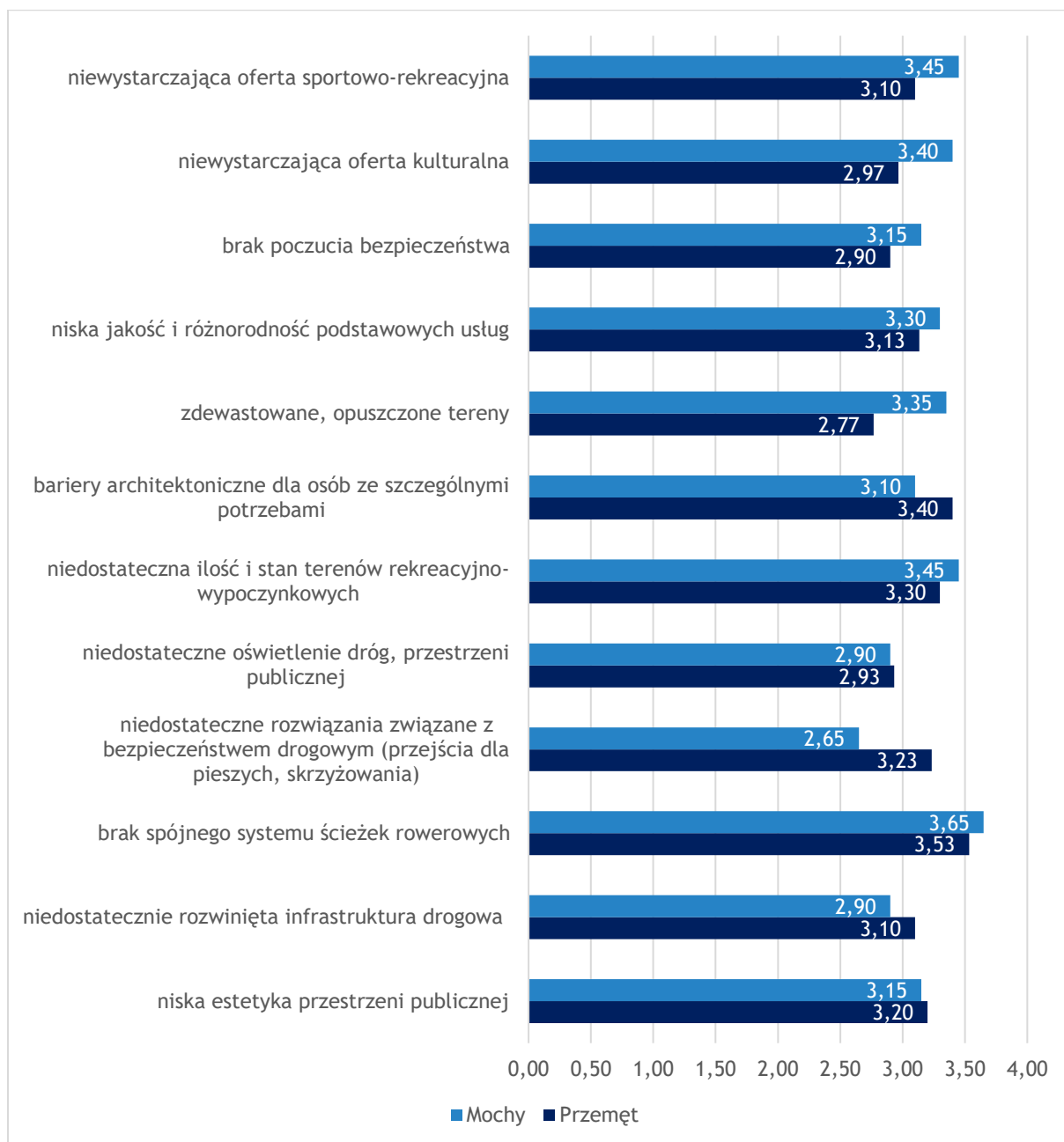

Ryc. 16 Budynek przy Wolsztyńskiej 2 w Mochach

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 12.04.2024 r.

Respondenci ocenili, że w podobszarze rewitalizacji Przemęt najistotniejszymi problemami sfery przestrzenno-funkcjonalnej są: brak spójnego systemu ścieżek rowerowych, bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W podobszarze Mochy natomiast za najważniejsze wyzwania uznano: brak spójnego systemu ścieżek rowerowych, niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz niewystarczającą ofertę sportowo-rekreacyjną. Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa rycina.

*Jak ocenia Pan/Pani problemy występujące na obszarze zaproponowanym do rewitalizacji?
Skala ocen to 1-5, gdzie 1-oznacza mało istotny problem, 5 – bardzo istotny problem.*

Ryc. 17 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

3.3.5. Sfera techniczna

Problemy występujące w sferze technicznej na obszarze rewitalizacji są powiązane z problemami sfery przestrzenno-funkcjonalnej. Analiza wskaźnikowa, której celem była identyfikacja problemów sfery technicznej przeprowadzona została w oparciu o wskaźniki obrazujące stan techniczny przestrzeni publicznej, efektywność energetyczną oraz

zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przeprowadzona analiza ukazała występowanie problemów w sferze technicznej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Przemęt.

Badanie stanu technicznego przestrzeni publicznej przeprowadzone zostało na bazie dwóch wskaźników. Pierwszym z nich był odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych w ogólnej liczbie obiektów komunalnych. Na terenie Gminy znajduje się 55 takich obiektów, z czego 7 w Mochach, a 9 w Przemęcie. Tym samym średnia wartość wskaźnika dla Gminy wyniosła 77,5%, a na podobszarach rewitalizacji: 87,5% w Mochach i 81,8% w Przemęcie. Na obszarze rewitalizacji zatem dostrzega się większą koncentrację budynków komunalnych wymagających remontów. Drugim wskaźnikiem użytym w celu określenia stanu technicznego przestrzeni publicznych była liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie na 100 mieszkańców. Na terenie Gminy znajduje się 16 takich obiektów, z czego 3 położone są w Mochach, a 2 – w Przemęcie. Średnia wartość tego wskaźnika dla Gminy wyniosła 0,11, w podobszarze Mochy – 0,17, a w podobszarze Przemęt – 0,12. Obszar rewitalizacji cechuje w związku z tym gorszy stan techniczny elementów przestrzeni publicznej.

Efektywność energetyczna przeanalizowana została za pomocą wskaźnika liczby obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji w ogólnej liczbie obiektów komunalnych. Pod koniec 2022 roku na terenie Gminy znajdowało się 47 obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji. Spośród nich 5 położonych było w Mochach, a 8 – w Przemęcie. Średnia wartość tego wskaźnika dla Gminy wyniosła w tym czasie 66,2%. Na podobszarze Mochy był on niższy od średniej dla Gminy i wyniósł 62,5%. Podobszar Przemęt natomiast cechowała relatywnie wysoka wartość wskaźnika, która wyniosła 72,7%. Podobszar Przemęt odznaczał się w związku z tym wyższym udziałem obiektów komunalnych wymagających przeprowadzenia termomodernizacji niż podobszar Mochy oraz średnia dla Gminy.

Kwestia zapewnienia dostępności została zbadana poprzez wskaźnik liczby obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w ogólnej liczbie obiektów komunalnych. W Gminie znalazło się 50 takich obiektów, przy czym 5 zlokalizowanych było w Mochach, a 9 – w Przemęcie. Średnia wartość tego wskaźnika w Gminie wyniosła 70,4%, w Mochach – 62,5%, a w Przemęcie – 81,8%. Podobszar Przemęt cechuje zatem niższy poziom zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami niż podobszar Mochy oraz średnia dla Gminy.

Tabela 9 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Przemęt	Mochy	Średnia dla Gminy
STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	81,8%	87,5%	77,5%
	Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	0,12	0,17	0,11

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	72,7%	62,5%	66,2%
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	81,8%	62,5%	70,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych mieszkańcy wskazywali na szereg budynków oraz przestrzeni cechujących się nieodpowiednim stanem technicznym względem wyrażanych oczekiwań. Oprócz wskazanego wcześniej pustostanu przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach interesariusze wskazywali na problemy braku dostępności, złego stanu technicznego oraz aktów wandalizmu.

W toku przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych interesariusze wskazywali na problem pogarszającego się stanu technicznego remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Mochach. Sam budynek jest ponadto usytuowany w sposób utrudniający sprawny wyjazd wozu strażackiego. Budynek ten nie spełnia również funkcji społecznej i integracyjnej, które to powszechnie w Polsce realizowane są przez remizy.

Ryc. 18 Budynek OSP w Mochach

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 14.04.2024 r.

Oprócz wymiaru estetycznego, zły stan techniczny remizy wynika również z nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych, co skutkuje pękaniem fundamentów, osiadaniem budynku oraz uszkodzeniami dachu i elementów konstrukcyjnych.

Ryc. 19 Budynek OSP w Mochach

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 14.04.2024 r.

Podczas warsztatów mieszkańcy wskazywali na problem złego stanu technicznego trybun przy boisku do piłki nożnej, co jest jednym z czynników utrudniających wykorzystanie pełnego potencjału klubu sportowego Sporting Przemęt.

Ryc. 20 Zniszczone trybuny przy kompleksie sportowym za Urzędem Gminy

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 14.04.2024 r.

Kolejnym czynnikiem hamującym rozwój działalności klubu Sporting Przemęt jest zły stan techniczny jego zaplecza. Na elewacji budynku klubowego widoczne są zacieki oraz zły stan techniczny schodów.

Ryc. 21 Budynek klubu sportowego Sporting Przemęt

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 14.04.2024 r.

Interesariusze podczas warsztatów wskazywali także na często występujący problem niedostosowania obiektów publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Tyczy się to przede wszystkim: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Spółdzielni Socjalnej „Konwalia”.

Wskazywano także na mające miejsce akty wandalizmu. Zdaniem mieszkańców w zdecydowanej większości za akty te odpowiada lokalna młodzież, pozbawiona miejsc do integracji oraz możliwości zagospodarowania wolnego czasu.

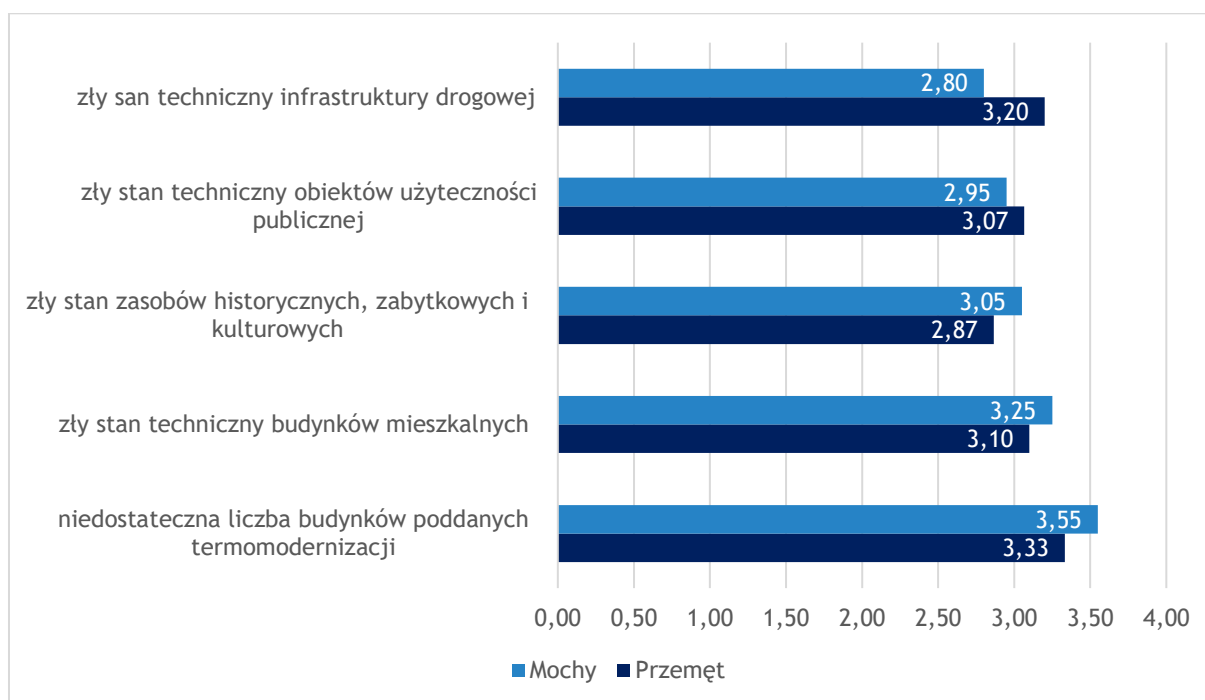
Ryc. 22 Akty wandalizmu na przystanku autobusowym w Mochach

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas wizji lokalnej w dniu 14.04.2024 r.

W ramach ankietyzacji respondenci ocenili, że najistotniejszymi problemami w zakresie sfery technicznej na podobszarze Przemęt są: niedostateczna liczba budynków poddanych termomodernizacji oraz zły stan techniczny infrastruktury drogowej. Na podobszarze Mochy natomiast respondenci wskazywali przede wszystkim na: niedostateczną liczbę budynków poddanych termomodernizacji oraz zły stan techniczny budynków mieszkalnych. Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa rycina.

Jak ocenia Pan/Pani problemy występujące na obszarze zaproponowanym do rewitalizacji?

Skala ocen to 1-5, gdzie 1-oznacza mało istotny problem, 5 – bardzo istotny problem.

Ryc. 23 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

3.4. Lokalne potencjały obszaru

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

W Gminie Przemęt działa wiele instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, których celem jest wsparcie rozwoju społeczności lokalnej. Poprzez swoje działanie, poszerzają one dostęp mieszkańców do kultury, rozrywki oraz aktywnych form spędzania czasu. Ponadto, oferują pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji działają jednostki, które stanowią duży potencjał w zakresie rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na tym terenie. Wskazane poniżej instytucje i organizacje sprawują kluczową rolę w kształtowaniu jakości życia lokalnej społeczności, oferując im niezbędne wsparcie.

Urząd Gminy Przemęt zlokalizowany jest w granicach obszaru rewitalizacji, przy ulicy Jagiellońskiej 8 w Przemęcie. Urząd pełni kluczową rolę w realizowaniu zadań publicznych oraz świadczy usługi publiczne. Pracownicy Urzędu, wykorzystują swoją wiedzę i doświadczenie w celu udzielania potrzebnego wsparcia oraz porad, zwłaszcza z zakresu spraw administracyjnych. Urząd Gminy jest także odpowiedzialny za wdrażanie oraz nadzorowanie projektów i programów mających na celu poprawę jakości życia w Gminie. Strona internetowa Urzędu udostępnia szereg informacji przydatnych dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Udostępniane są tam między innymi informacje na temat atrakcji turystycznych, bazy noclegowej, stref inwestycyjnych, przetargów czy zamówień publicznych. Wprowadzane są na nią również aktualności dotyczące wydarzeń i życia publicznego w Gminie. W budynku Urzędu Gminy zlokalizowany jest także punkt konsultacyjno-informacyjny „Czyste Powietrze” oferujący wsparcie dla mieszkańców w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie termomodernizacji budynków oraz wymiany źródeł ciepła.

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przemęcie zlokalizowane jest na obszarze rewitalizacji, przy ulicy Jagiellońskiej 16 w Przemęcie. Centrum odpowiedzialne jest za realizację szeregu zadań z zakresu rozwoju kultury oraz wspierania talentów i zainteresowań mieszkańców. W ramach GCKiB działają biblioteki publiczne, w tym Biblioteka w Mochach. Centrum jest wydawcą lokalnej gazety „Kurier Przemęcki”. W GCKiB prowadzonych jest pięć sekcji artystycznych: Młodzieżowa Orkiestra Dęta, Mażoretki „Vena”, sekcja plastyczna, sekcja wokalna S!NG oraz sekcja łucznicza. Centrum organizuje w Gminie Uniwersytet Trzeciego Wieku, prowadzące zajęcia dla seniorów z zakresu: zumby, języka angielskiego, dbania o zdrowie, rękodzieła oraz śpiewu. GCKiB odpowiedzialne jest także za organizację szeregu imprez kulturowych na terenie Gminy: Dzień Ziemi Przemęckiej, Święto Szparaga, Przemęckie Rajdy Rowerowe, Dziecięce Rajdy Rowerowe oraz wielu innych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie zlokalizowany jest w budynku Urzędu Gminy. GOPS odpowiedzialny jest za realizację zadań własnych oraz zleconych Gminie z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej. Ma na celu wspieranie rodzin oraz osób w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych oraz umożliwienie funkcjonowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ośrodek wspiera między innymi osoby starsze, osoby z niepełnosprawnością czy osoby dotknięte przemocą w rodzinie. Wsparcie oferowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje m.in.: przyznawanie i wypłacanie świadczeń socjalnych. W ramach GOPS-u działa Klub Senior +, którego celem jest aktywizacja, integrowanie oraz prowadzenie warsztatów dla seniorów z terenu Gminy Przemęt.

Spółdzielnia Socjalna „Konwalia” zlokalizowana jest na obszarze rewitalizacji, przy ulicy Wolsztyńskiej 4 w Mochach. Odpowiedzialna jest za łączenie działań z zakresu włączenia społecznego i zawodowego osób narażonych na wykluczenie oraz wykonywanie podstawowych zadań z zakresu usług komunalnych. Spółdzielnia świadczy usługi obejmujące: usługi ogrodnicze, porządkowanie i karczowanie parków, sprzątanie obiektów, sprzątanie nagrobków, malowanie i renowacja obiektów oraz prace remontowe i wynajem kajaków na plaży w Osłoninie.

Pośród lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji należy wskazać również inne placówki, instytucje i obiekty w jego granicach. Wśród nich można wyróżnić m.in.: stadion w Mochach, park przy ul. Mleczarskiej i Wolności, OSP w Mochach, kompleks boisk sportowych w Przemęcie, cyklicznie organizowany targ oraz stary młyn przy ul. Jagiellońskiej, staw z terenami rekreacyjnymi w Przemęcie, szkoły podstawowe, szkoła ponadpodstawowa, przedszkola, komisariat policji, Centrum Medyczne Salus, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Mochach, Zespół Klasztorny Cystersów czy biblioteka

w Mochach. Odznaczającym się potencjałem Gminy jest szczególnie zasób jezior, w tym na obszarze rewitalizacji (Jezioro Mochyńskie czy Jezioro Przemęckie Małe). Szczególny potencjał w kontekście prowadzenia działań rewitalizacyjnych stanowią również wszelkie działki oraz budynki należące do zasobów Gminy, które mogą stanowić bazę do realizacji działań rewitalizacyjnych odpowiadających na zdiagnozowane problemy. Przykładami takich obiektów są pustostan znajdujący się w centrum Moch przy ul. Wolsztyńskiej 2, a także działki położone za Urzędem Gminy i teren za GCKiB w Przemęcie.

Znaczący potencjał do realizacji procesu rewitalizacji w sferze społecznej, stanowi aktywność stowarzyszeń, organizacji pozarządowych oraz liderów lokalnych działających na terenie Gminy Przemęt, w tym w granicach obszaru rewitalizacji. Działalność tych instytucji najczęściej skoncentrowana jest na propagowaniu sportu, kultury i historii lokalnej, wsparciu i aktywizacji seniorów oraz działaniach na rzecz społeczności lokalnej, takich jak kształtowanie świadomych postaw prospołecznych wśród mieszkańców, promocja działań związanych z upowszechnieniem aktywności kulturalnej i integracji czy dbanie i zachęcanie do poznawania zasobów dziedzictwa kulturowego. Zadania te realizowane są poprzez organizację akcji tematycznych, spotkań, warsztatów, wyjazdów integracyjnych oraz innych wydarzeń. Pośród organizacji działających na obszarze rewitalizacji, jako szczególnie istotne w kategorii lokalnych potencjałów mieszkańcy określili: kluby sportowe, koła gospodyń wiejskich, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów, drużyny harcerskie, działające sekcje przy GCKiB czy Stowarzyszenie Przyjaciół Moch. W poniższej tabeli przedstawiono funkcjonujące w Gminie Przemęt (w tym na obszarze rewitalizacji) organizacje pozarządowe.

Tabela 10 Wykaz organizacji pozarządowych działających w granicach obszaru rewitalizacji i okolicach

Nazwa podmiotu	Lokalizacja
Przemęt	
Uczniowski Klub Sportowy Sporting Przemęt	ul. Piaskowa 7, 64-234 Przemęt
Uczniowski Klub Sportowy Pohl Judo Przemęt	ul. Szkolna 1, 64-234 Przemęt
Mochy	
Harcerski Klub Sportowy Azymut Mochy	Mochy ul. Różana 4, 64-234 Przemęt
Uczniowski Klub Sportowy Rywal Klon Mochy	Mochy ul. Hubowa 1, 64-234 Przemęt
Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Mochach Gmina Przemęt	Mochy ul. Powstańców Wlkp. 38, 64-234 Przemęt
Stowarzyszenie Przyjaciół Moch	Mochy ul. Wolsztyńska 6/5, 64-234 Przemęt
Pozostałe organizacje działające poza obszarem rewitalizacji	
Szkolny Klub Sportowy Helios Bucz	Bucz ul. Kasztanowa 8, 64-234 Przemęt
Uczniowski Klub Sportowy Sokół Kaszczor	Kaszczor ul. Sportowa 2, 64-234 Przemęt
Ludowy Zespół Sportowy Solec	Solec ul. Nowa 7, 64-234 Przemęt
Ludowy Zespół Sportowy Start Starkowo	Starkowo 22a, 64-234 Przemęt
Ludowy Zespół Sportowy Solec Nowy	Solec Nowy 19, 64-234 Przemęt
Uczniowski Klub Sportowy Olimp Biskupice	Biskupice 14, 64-234 Przemęt
Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Victoria Bucz	Bucz ul. Słoneczna 25, 64-234 Przemęt
Uczniowski Klub Sportowy Gambit Bucz	Bucz ul. Kasztanowa 8, 64-234 Przemęt
Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Agro Kluczewo	Kluczewo ul. Szkolna 19, 64-234 Przemęt
Uczniowski Klub Sportowy Krokus Wielen	Wielen Pl. Pielgrzymów 9, 64-234 Przemęt
Klub Sportowy „Relaks” w Błotnicy	Błotnica ul. Szkolna 19, 64-234 Przemęt

Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Kaszczor	Kaszczor ul. Cysterska 13, 64-234 Przemęt
Stowarzyszenie Gospodarczo-Edukacyjne „Przyjaciele Szkoły”	Starkowo 94, 64-234 Przemęt
Stowarzyszenie „Ośrodek Wypoczynkowy Leśny Raj”	Starkowo dz. leśna 249, 64-234 Przemęt
Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Cystersów Na Ziemi Kaszczorskiej Wieleńskiej i Osłonińskiej „RAZEM”	Kaszczor ul. Cysterska 13 64-234 Przemęt
Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Radomierzu	Radomierz ul. Słoneczna 8 64-234 Przemęt
„Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Perkowo”	Perkowo ul. Wolsztyńska 9 64-234 Przemęt
Stowarzyszenie „Miłośników Przemęckiego Parku Krajobrazowego”	Wieleń ul. Wypoczynkowa 4, 64-234 Przemęt
Fundacja Pomoc Ma Moc	Nowa Wieś ul. Leśna 4, 64-234 Przemęt
Fundacja Concordia	Kaszczor ul. Słoneczna 11, 64-234 Przemęt

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Przemęt.

Warto również wskazać na stowarzyszenia działające na obszarze rewitalizacji, które zostały ujęte w Rejestrze Sądowym. Są nimi:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Przemęcie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Przemęcie – rejonowy oddział ratownictwa wodnego, chemicznego i ekologicznego,
- Przemęckie Stowarzyszenie „Bądźmy Razem”,
- Stowarzyszenie Nasza Woda,
- Stowarzyszenie osób niepełnosprawnych „Uśmiech”,
- Kółko Rolnicze w Mochach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mochach,
- Przemęckie Stowarzyszenie Producentów Rolnych w Mochach,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Moch.

W zakresie sfery gospodarczej, istotny potencjał rozwojowy stanowią tereny inwestycyjne znajdujące się na obszarze rewitalizacji. Zgodnie z postanowieniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w południowej części podobszaru Mochy znajdują się tereny inwestycyjne przeznaczone na funkcje przemysłowe, składowe, magazynowe i gospodarcze. Teren ten znajduje się przy drodze wojewódzkiej nr 305 relacji Nowy Tomyśl – Wroniniec. Istotnym lokalnym potencjałem sfery gospodarczej są również działające podmioty gospodarcze. Największe przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie Gminy to:

- BEEF&PORK Sp. z o.o.,
- Amjadi International-Pol Sp. z o.o.,
- „BUD-DOM” A.M. Stanek Spółka jawna,
- Firma Słomiński od 1904 Dominik Słomiński-Fabiś Spółka komandytowa,
- ROL-MAT BIS Sp. z o.o.,
- Paletex Sp. z o.o..

W zakresie sfery środowiskowej, ważny potencjał rozwoju stanowią tereny zielone Gminy oraz jej krajobraz. Gminę cechuje znaczna liczba form ochrony przyrody, które z jednej strony mogą

stanowią barierę dla rozwoju gospodarczego obszaru, ale z drugiej strony gwarantują utrzymanie zasobów środowiskowych, które stanowią istotny atut Gminy oraz mogą przełożyć się na wzmożenie ruchu turystycznego, a w konsekwencji zwiększenie możliwych miejsc pracy. Szczególnie należy zwrócić uwagę na walory turystyczne i krajobrazowe Przemęckiego Parku Krajobrazowego oraz Wyspy Konwaliowej.

Wśród lokalnych zasobów przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych, które mogą stanowić potencjał lokalny do prowadzenia działań rewitalizacyjnych, warto zwrócić uwagę na obiekty i przestrzenie publiczne opisane w poprzednich rozdziałach. Należą do nich m.in. niewykorzystana działka za Urzędem Gminy czy niezagospodarowany teren oraz taras za GCKiB w Przemęcie, jak i pustostan w Mochach przy ul. Wolsztyńskiej 2, a także obiekty i przestrzenie publiczne, które po odpowiednim zagospodarowaniu i adaptacji do pełnienia nowych funkcji, mogą służyć lokalnej społeczności oraz przeciwdziałać części zdiagnozowanych zjawisk problemowych.

3.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Zrealizowane prace w toku opracowywania dokumentu, takie jak delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizje lokalne, konsultacje społeczne z badaniem ankietowym oraz pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach obszaru rewitalizacji. Zjawiska te hamują rozwój obszaru oraz w dużej mierze, wpływają negatywnie na cały obszar Gminy. Uzyskanie wyników potwierdziło zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji w miejscowościach Przemęt i Mochy.

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zidentyfikowano w szczególności problemy: ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu, niedostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz złe warunki lokalowe części instytucji publicznych, niskiego kapitału społecznego, wandalizmu, niskiej świadomości ekologicznej oraz braku miejsc spotkań i rekreacji, a także niewystarczające wykorzystanie potencjału części przestrzeni ogólnodostępnych.

Zdiagnozowane problemy w granicach obszaru rewitalizacji często były powtarzalne i wzajemnie się przenikały. Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, społecznej oraz technicznej często były ze sobą związane. Warto zaznaczyć, że nagromadzone zjawiska problemowe nie są odrębnymi sytuacjami, lecz stanowią ciąg powiązanych ze sobą zdarzeń. Przykładowo, brak integracji mieszkańców często związany jest z brakiem miejsc do spędzania wolnego czasu lub niedostatecznej oferty zajęć rozwijających zainteresowania.

Potrzeba rewitalizacji wynika w dużej mierze z wzajemnego powiązania i oddziaływania zjawisk problemowych. Określone problemy społeczne związane są częściowo z innymi problemami społecznymi, a także problemami zidentyfikowanymi w pozostałych sferach. Przeprowadzając kompleksowy proces rewitalizacji należy mieć na względzie, że poszczególne przestrzenie i rozwiązania powinny stanowić system naczyń połączonych. Przykładowo, poprawa stanu technicznego oraz dostępności budynków przełoży się na zwiększenie atrakcyjności oraz zmniejszenie skali wyzwań z jakimi przychodzi się mierzyć osobom ze szczególnymi potrzebami.

Problemy występujące w poszczególnych obszarach mogą być skutecznie rozwiązane za pomocą wykorzystania istniejącego potencjału poszczególnych przestrzeni. Rewitalizacja to

kluczowy proces, obejmujący modernizację, remonty lub zmianę sposobu zagospodarowania wielu miejsc i obiektów. Proces rewitalizacji posiadanych zasobów opisanych w powyższych rozdziałach nie tylko przełoży się na wzrost jakości życia mieszkańców, ale także na wzrost atrakcyjności Gminy.

Elementy obszaru rewitalizacji wskazane we wcześniejszych częściach opracowania mają znaczący potencjał rozwojowy dla całej Gminy. Aby to wykorzystać, należy przeprowadzić kompleksowe działania rewitalizacyjne, prowadzone we współpracy z innymi podmiotami i interesariuszami. Pozostawienie przestrzeni w obecnej formie skutkować może ich dalszą degradacją, co negatywnie wpłynie na wizerunek, funkcjonalność i atrakcyjność całego obszaru oraz zniechęci do przebywania w jego sąsiedztwie. Kluczowe w przeprowadzeniu procesu rewitalizacji jest wykorzystanie potencjału tkwiącego w społeczności lokalnej.

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Na podstawie szczegółowej analizy obszaru rewitalizacji oraz uwzględniając lokalne zasoby i skalę potrzeb, zdefiniowano wizję przyszłego stanu obu podobszarów po zakończeniu procesu rewitalizacji. Wizja ta odzwierciedla aspiracje władz samorządowych, mieszkańców oraz innych interesariuszy, opisując docelowy stan, jaki ma zostać osiągnięty po realizacji zaplanowanych działań.

Wizja jest wyobrażeniem głównego celu, nadrzędnego wobec konkretnych celów rewitalizacyjnych wskazanych w niniejszym dokumencie. Obejmuje ona wszystkie aspekty funkcjonowania obszaru, który ma być rewitalizowany, i odpowiada na pytanie, dlaczego i w jakim celu podejmowane są działania rewitalizacyjne w danej jednostce.

Jednym z kluczowych zadań wizji jest zjednoczenie interesariuszy procesu rewitalizacji wokół wspólnej idei. Mieszkańcy, działające na tym terenie stowarzyszenia, przedsiębiorstwa oraz jednostki administracyjne powinni identyfikować się z określoną wizją. Powinna ona integrować różne grupy, które wspólnie będą dążyć do jej realizacji.

Przyjmując powyższe założenia, wizja obszaru rewitalizacji w roku 2034 brzmi:

W 2034 roku obszar rewitalizacji wyznaczony w Gminie Przemęt, na który składają się podobszary Przemęt oraz Mochy, jest miejscem zamieszkania silnej, zintegrowanej wspólnoty mieszkańców, którzy angażują się w działania na rzecz lokalnej społeczności.

W wyniku działań rewitalizacyjnych w Przemęcie powstała bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń do wypoczynku i spędzania czasu wolnego, co wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców. Niezagospodarowany wcześniej teren przy ul. Jeziornej zyskał nowe życie i stał się prawdziwym centrum nie tylko miejscowości, ale całej Gminy, gdzie mieszkańcy mogą zaspokoić podstawowe potrzeby w jednym miejscu. Zagospodarowanie terenu przy ul. Kluczewskiej wpłynęło z kolei na aktywizację mieszkańców zamieszkujących tą część Przemętu. Dzięki działaniom infrastrukturalnym powstały przestrzenie i obiekty, gdzie rozwinęła się funkcja społeczna, kulturalna, integracyjna i sportowa, dzięki czemu obserwuje się wzrost aktywności zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych oraz seniorów. Atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego wpłynęły na ograniczenie problemów społecznych oraz zmniejszenie przestępczości i aktów wandalizmu. Działania rewitalizacyjne przyczyniły się do zapewnienia komfortu mieszkańcom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami, dzięki czemu mogą one w pełni korzystać z życia publicznego oraz stopniowo się usamodzielniać.

W oparciu o powstałe targowisko rozwija się lokalna gospodarka, co wpływa na dobrobyt mieszkańców. Wprowadzone elementy edukacji ekologicznej oraz działania z zakresu adaptacji do zmian klimatu (w tym energooszczędność budynków publicznych oraz elementy zielonej i niebieskiej infrastruktury) wpłynęły na wzrost świadomości środowiskowej społeczeństwa oraz na poprawę jakości powietrza.

Działania rewitalizacyjne w Mochach doprowadziły do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie dzięki powstaniu nowej remizy OSP, co pozwoliło zwiększyć możliwości działania Ochotniczej Straży Pożarnej. Młodzież zaczęła dostrzegać korzyści płynące z angażowania się w działalność stowarzyszeń czy uczestnictwa w wolontariacie, przez co budowane jest silne, zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. Zagospodarowany pod nowe funkcje pustostan przy ul. Wolsztyńskiej 2 przestał być miejscem szerzenia się przestępczości, a stał się przystanią dla działań międzypokoleniowych, gdzie wymiana doświadczeń pomiędzy młodzieżą i seniorami idzie w parze z dostosowaną do potrzeb mieszkańców ofertą kulturalno-rekreacyjną i wypoczynkową. Działania termomodernizacyjne wpłynęły na poprawę jakości środowiska, a wybudowane ścieżki rowerowe i przystanek dla rowerzystów, umożliwiły korzystanie z efektów rewitalizacji również mieszkańcom spoza ścisłego obszaru rewitalizacji.

5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2034 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiąganę przez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 6. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Ryc. 24 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono 15 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji.

Tabela 11 Cele i kierunki rewitalizacji

CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji	
Kierunek 1.1.	Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej
Kierunek 1.2.	Dążenie do usamodzielnienia osób z niepełnosprawnością i wsparcie ich opiekunów
Kierunek 1.3.	Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego
Kierunek 1.4.	Wspieranie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji
Kierunek 1.5.	Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym
CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji	
Kierunek 2.1.	Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji
Kierunek 2.2.	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem
Kierunek 2.3.	Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież
Kierunek 2.4.	Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska
Kierunek 2.5.	Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych
CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji	
Kierunek 3.1.	Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców
Kierunek 3.2.	Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Kierunek 3.3.	Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu
Kierunek 3.4.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
Kierunek 3.5.	Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami

Źródło: opracowanie własne.

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców i otaczającej ich przestrzeni wchodzącej w obszar rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane dla obszaru rewitalizacji składającego się z podobszarów Przemęt oraz Mochy w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała przede wszystkim do poprawy jego sytuacji, w szczególności w sferze społecznej, ale także aby efekt oddziaływał pośrednio na pozostałych mieszkańców Gminy Przemęt. Należy podkreślić, iż zaplanowane w ramach projektów przedsięwzięcia nie będą służyły wyłącznie poprawie estetyki przestrzeni czy modernizacji zniszczonych obiektów, ale będą prowadziły przede wszystkim do niwelacji zdiagnozowanych wcześniej problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Prace remontowo-modernizacyjne zdegradowanych terenów i obiektów będą stanowiły podstawę, bez której nie można by realizować określonych celów społecznych.

W ramach Programu zaplanowano szeroki katalog działań, na który składają się przedsięwzięcia podstawowe (projekty zintegrowane) oraz przedsięwzięcia uzupełniające. Przedsięwzięcia podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze rewitalizacji, natomiast przedsięwzięcia uzupełniające mają charakter dopełniający działania zaplanowane w pozostałych projektach. Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji, umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych czy gospodarczych, sprzyjać będzie budowaniu więzi i przywróceniu równowagi życia społecznego. Zintegrowanie tychże projektów polega przede wszystkim na powiązaniu modułów infrastrukturalnych (twardych) z modułami społecznymi (miękkimi), które będą się wzajemnie uzupełniały – bez odpowiednio przygotowanej infrastruktury trudno bowiem prowadzić działania dla lokalnej społeczności. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane będą przez Gminę Przemęt we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej przedsięwzięć podstawowych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji przedsięwzięć. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

W ramach niniejszego Programu, w granicach obszaru rewitalizacji zaplanowano 5 przedsięwzięć podstawowych (projektów zintegrowanych) oraz 2 przedsięwzięcia uzupełniające. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne uzupełniają się pomiędzy sobą, a realizowane w nich działania społeczne, integracyjne i kulturalne mogą stanowić punkt wyjścia do organizowania podobnych wydarzeń w innych miejscowościach gminnych.

6.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

PZ nr 1. Zagospodarowanie terenu za Urzędem Gminy w Przemęcie obiektami o funkcji sportowej, kulturalnej, usługowej oraz rekreacyjnej

Tabela 12 Opis projektu zintegrowanego nr 1

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1
Zagospodarowanie terenu za Urzędem Gminy w Przemęcie obiektami o funkcji sportowej, kulturalnej, usługowej oraz rekreacyjnej
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Przemęt
Potencjalni partnerzy
Sporting Przemęt Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przemęcie Koła Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Przemęt OSP Przemęt Zespół Szkół w Przemęcie Przedszkole Samorządowe w Przemęcie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Teren za Urzędem Gminy Przemęt przy ul. Jeziornej, działki nr 645/18, 645/19, 645/20, obręb Przemęt (obszar rewitalizacji)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- ubóstwo wpływające na ograniczenie możliwości korzystania z płatnej oferty rekreacyjno-wypoczynkowej, kulturalnej i sportowej, w tym korzystanie z takiej oferty w większych ośrodkach miejskich; - niski kapitał społeczny przejawiający się odpływem mieszkańców, częściowo spowodowany brakiem oczekiwanej oferty rekreacyjno-wypoczynkowej, kulturalnej i sportowej na obszarze rewitalizacji; - niska integracja społeczności lokalnej zamieszkującej podobszar rewitalizacji Przemęt; - brak odpowiednio przygotowanej przestrzeni utrudniający sprzedaż produktów lokalnych; - problemy w sferze środowiskowej, m.in. wypalanie traw, nielegalne wysypiska odpadów i brak świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji; - niska dostępność infrastruktury publicznej, w tym przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych, kulturalnych i sportowych w odniesieniu do realnych potrzeb mieszkańców; - niewykorzystany potencjał terenu za Urzędem Gminy, w tym zły stan techniczny oraz funkcjonalno-przestrzenny boiska wraz z zapleczem i trybunami, co utrudnia pełne wykorzystanie wysokiego potencjału rozwijającego się klubu sportowego Sporting Przemęt; - brak rozwiązań komunikacyjnych (dróg, parkingów, ścieżek pieszo-rowerowych), co utrudnia dostęp i korzystanie z obiektów zlokalizowanych przy ul. Jeziornej;
Cel przedsięwzięcia
Celem niniejszego projektu zintegrowanego jest adaptacja obiektów i przestrzeni położonych przy ul. Jeziornej, za Urzędem Gminy w Przemęcie, celem przywrócenia im pełnej funkcjonalności (w zakresie istniejących obiektów sportowych), a także zagospodarowanie terenu poprzez nadanie nowych funkcji społecznych, gospodarczych, rekreacyjno-wypoczynkowych i kulturalnych. Celem długoterminowym jest rozwój oferty rekreacyjno-wypoczynkowej, kulturalnej i sportowej wpływającej na wzrost integracji społecznej, a także wzrost lokalnej przedsiębiorczości.
Zakres realizowanych zadań
Zakres zadań przewidzianych w niniejszym projekcie zintegrowanym polega na kompleksowym zagospodarowaniu przestrzeni publicznej znajdującej się za Urzędem Gminy w Przemęcie, przy ul. Jeziornej. Zagospodarowanie to obejmie zarówno adaptację istniejących obiektów sportowych, ich remonty i modernizację w celu poprawy ich funkcjonalności i bezpieczeństwa, a także budowę nowych obiektów i zagospodarowanie przestrzeni poprzez wprowadzenie nowych funkcji. Zintegrowany charakter przedsięwzięcia polega na połączeniu modułów infrastrukturalnych (tzw. twardych) z modułami społecznymi, kulturalnymi i sportowymi (tzw. miękkimi). Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni i obiekty będące w dobrym stanie technicznym, stanowią podstawę do realizacji funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych, kulturalnych i innych.

Realizacja poszczególnych elementów projektu zintegrowanego będzie w miarę potrzeb i możliwości uzgadniana i konsultowana z potencjalnymi odbiorcami, aby jak najbardziej dostosować powstające przestrzenie do realnych potrzeb osób, które będą z nich korzystały. Takie konsultacje mogą odbywać się w postaci spotkań, warsztatów i wspólnego kreatywnego projektowania przestrzeni.

Moduł I: Rozwój funkcji sportowej terenu przy ul. Jeziornej

Niniejszy moduł dotyczy elementów projektu związanych z infrastrukturą sportową. Przewiduje się konieczność realizacji zadań takich jak m.in.:

- prace remontowe mające na celu poprawę bezpieczeństwa i funkcjonalności istniejącego boiska do piłki nożnej z nawierzchnią z trawy syntetycznej,
- prace remontowe mające na celu poprawę bezpieczeństwa i funkcjonalności istniejącego boiska do piłki siatkowej i koszykówki z nawierzchnią poliuretanową,
- konserwacja urządzeń istniejącej siłowni zewnętrznej,
- kompleksowa modernizacja pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej z nawierzchnią trawiastą,
- rozbórka istniejących zniszczonych trybun i powstanie nowych trybun oraz ławek trenerskich,
- rozbórkę istniejącego, niespełniającego wymagań budynku klubowego i budowę nowego obiektu z zapleczem szatniowo-sanitarnym, z którego korzystać będą mogli zarówno uczestnicy zajęć i wydarzeń organizowanych na boisku trawiastym jak i istniejącym Orliku,
- odpowiednie zabezpieczenie obiektów, wprowadzenie estetycznych, nie wpływających negatywnie na jakość krajobrazu ogrodzeń oraz montaż monitoringu.

Moduł II: Utworzenie pumptracku

Niniejszy moduł obejmuje wyodrębnienie z całego kompleksu przestrzeni i utworzenie w niej niewielkiego toru łączącego wyczynową jazdę na rowerze i wszechstronny trening, czyli tzw. pumptracku.

Pumptrack będzie składał się z toru o utwardzonej nawierzchni, z licznymi zakrętami i muldami, co pozwoli zarówno na szybką jak i wyczynową jazdę jednośladem. Korzystanie z tego typu obiektu wyrabia u użytkowników refleks, zmysł równowagi oraz kondycję. Wokół toru wprowadzone zostaną elementy zieleni, głównie zieleni niskiej, co pozytywnie wpłynie na walory estetyczne jak i przyrodnicze.

Tor zostanie odpowiednio zabezpieczony chroniąc zarówno jego użytkowników, jak i osoby korzystające z innych aktywności w ramach całego kompleksu przy ul. Jeziornej.

Moduł III: Pobudzenie lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości poprzez budowę targowiska

W ramach niniejszego modułu planowane jest utworzenie przestrzeni o funkcji targowej w miejscu wielofunkcyjnego kompleksu za Urzędem Gminy w Przemęcie.

Wyodrębniony teren zostanie utwardzony, a na jego części powstaną zadaszone konstrukcje ze straganami, co pozwoli na realizację sprzedaży bezpośredniej produktów rolniczych oraz rozpowszechnienie sprzedaży produktów lokalnych, takich jak miody czy rękodzieło. Stragany będą udostępniane na preferencyjnych zasadach dla przedsiębiorców i rolników z obszaru rewitalizacji jak i całej Gminy Przemęt, ale będzie również możliwe udostępnienie przestrzeni dla osób z zewnątrz, co dodatkowo wzmocni funkcję handlową w głównej miejscowości gminnej.

Odpowiednio przygotowana przestrzeń handlowa wpłynie pozytywnie na rozwój lokalnej gospodarki oraz wzbudzi postawy przedsiębiorcze wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Co więcej, ożywienie społeczne tej części Przemętu wraz z rozwojem oferty kulturalnej, będą miały dodatkowe pozytywne oddziaływanie na przyciągnięcie potencjalnych klientów na targowisko.

Moduł IV: Przestrzeń kulturalna i rekreacyjno-wypoczynkowa

W kompleksowo zagospodarowanej przestrzeni przy ul. Jeziornej w Przemęcie, znajdzie się również miejsce na organizację koncertów, wydarzeń okolicznościowych oraz innych wydarzeń o charakterze kulturalno-rozrywkowym.

Wyodrębniona zostanie przestrzeń, na której powstanie scena plenerowa, dostosowana do realizacji koncertów i występów artystycznych w różnych warunkach pogodowych. Pozostały teren zostanie przygotowany w taki sposób, aby mógł służyć zarówno jako miejsce dla widowni (miejsca stojące), ale także jako przestrzeń do zagospodarowania ławkami, stołami czy krzesłami, co dodatkowo umożliwi realizację wydarzeń takich jak dożynki czy inne imprezy okolicznościowe z poczęstunkiem.

Aby wielofunkcyjny teren był atrakcyjny dla różnych grup odbiorców, konieczne jest wprowadzenie dodatkowych rozwiązań, w tym m.in.:

- budowa zaplecza parkingowego, w tym wyznaczenie miejsc dla osób z niepełnosprawnością,

- budowa dróg dojazdowych, chodników, ścieżek,
- budowa toalety publicznej dostępnej zarówno podczas dni targowych, jak i w trakcie realizowanych imprez i wydarzeń,
- wprowadzenie stojaków na rowery,
- wprowadzenie elementów małej architektury, w tym odpowiednio wyprofilowanych ławek, koszy na śmieci,
- uporządkowanie istniejącej oraz wprowadzenie nowej zieleni urządzonej, odpowiedniej do warunków przyrodniczych i krajobrazu, a także elementów poprawiających potencjał retencyjny terenu.

Dodatkowo, w ramach niniejszego zadania, przewiduje się modernizację istniejącego wigwamu i przywrócenie mu pierwotnych funkcji, w tym możliwości organizacji ogniska (m.in. poprzez montaż wyciągu powietrza i wymianę pokrycia zewnętrznego).

Jednym z elementów kompleksu będzie również plac zabaw, który zostanie wyposażony w nowe elementy, w tym elementy terapii sensorycznej oraz dostosowane do dzieci z niepełnosprawnościami.

Przy ścieżkach prowadzących pomiędzy różnymi funkcjami zagospodarowanego terenu planuje się również montaż tablic informacyjnych (wykonanych w estetycznej formie, nie wpływających negatywnie na okoliczny krajobraz), na których znajdą się elementy edukacji ekologicznej, w tym m.in. w zakresie szkodliwości nielegalnego wypalania traw, prawidłowego gospodarowania odpadami oraz używania odpowiedniego opału w domowych paleniskach.

Moduł V: Rozwój oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjno-wypoczynkowej w Przemęcie

W ramach niniejszego modułu, planuje się realizację cyklu wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjno-wypoczynkowych, które przyciągną mieszkańców, wpłyną na ich integrację oraz nawiązywanie sąsiedzkich relacji.

Dzięki zrewitalizowanej przestrzeni i powstałym obiektom, możliwe będzie prowadzenie wielu aktywności, w tym m.in.:

- realizacja treningów i zawodów w zakresie piłki nożnej, siatkówki, koszykówki i innych dyscyplin możliwych do uprawiania dzięki powstałym obiektom,
- organizacja zawodów w jeździe wyczynowej na pumtracku,
- organizacja wydarzeń sportowych przez szkoły i przedszkola (np. sportowy dzień dziecka),
- organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i okolicznościowych, w tym. Dzień Ziemi Przemęckiej, jarmarki, dożynki, a także innych imprez promujących dodatkowo lokalne potencjały,
- organizacja koncertów, plenerowych wydarzeń letnich, turniejów wsi, konkursów kulinarnych dla Kół Gospodyń Wiejskich, pokazów strażackich i innych.

Przygotowana przestrzeń będzie również mogła pełnić teren realizacji np. festiwalu food-trucków, co w połączeniu z wydarzeniami sportowymi przyciągnie nie tylko mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale również okolicznych miejscowości pozwalając na integrację i aktywne spędzanie czasu wolnego.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja działań infrastrukturalnych w zakresie niniejszego projektu zintegrowanego zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem rozwiązań zapewniających dostępność architektoniczną (wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością, odpowiednio szerokie chodniki, mała architektura umożliwiająca korzystanie przez osoby mające trudności z poruszaniem się – wyprofilowane ławki z oparciami ułatwiającymi wstawanie i siadanie). Dodatkowo, wprowadzone zostaną łatwe do interpretacji oznaczenia poprawiające dostępność komunikacyjno-informacyjną. Ogłoszenia o organizowanych wydarzeniach dostępne będą na stronach internetowych Gminy, które posiadają odpowiednie narzędzia umożliwiające zapoznanie się z treściami przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną.

Wszelkie wydarzenia będą organizowane w sposób umożliwiający uczestnictwo przez wszystkich chętnych mieszkańców, bez względu na wiek, płeć, status materialny czy stopień niepełnosprawności, co będzie zapobiegało wykluczeniu społecznemu.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego

Kierunek 1.4. Wspieranie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji

Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji

Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska

Kierunek 2.5. Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych

CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji

Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców

Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu

Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa

Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 3,5 mln zł Moduł II: 1 mln zł Moduł III: 2 mln zł Moduł IV: 3,5 mln zł Moduł V: 700 tys. zł Łącznie: 10 mln 700 tys. zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2025-2029 Moduł II: 2025-2029 Moduł III: 2025-2029 Moduł IV: 2025-2029 Moduł V: 2026-2034
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Powierzchnia terenu poddanego rewitalizacji	3,3 ha
Liczba przestrzeni poddanych rewitalizacji	1 szt.
Liczba obiektów/przestrzeni dostosowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami	1 szt.
Liczba utworzonych pumtracków	1 szt.
Powierzchnia zagospodarowana na cele targowe	1 000 m ²
Liczba zorganizowanych wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjno-wypoczynkowym	10 szt./rok
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	1 716 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 000 os./rok
Liczba przedsiębiorców i osób fizycznych sprzedających swoje produkty w utworzonej przestrzeni targowej	20 / rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

PZ nr 2. Utworzenie wielofunkcyjnego obiektu administracyjno-społecznego w Przemyśle

Tabela 13 Opis projektu zintegrowanego nr 2

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2
Utworzenie wielofunkcyjnego obiektu administracyjno-społecznego w Przemyśle

Nazwa wnioskodawcy
Gmina Przemęt
Potencjalni partnerzy
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie Spółdzielnia Socjalna „Konwalia” Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o.
Lokalizacja przedsięwzięcia
Teren za Urzędem Gminy Przemęt przy ul. Jeziornej, działki nr 645/9, 645/17, 645/19 obręb Przemęt (obszar rewitalizacji)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- wysoki udział osób dotkniętych różnorodnymi problemami społecznymi, m.in.: bezrobociem, w tym bezrobociem długotrwałym, alkoholizmem, ubóstwem, niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą, - nagromadzenie obiektów komunalnych, w tym obiektów użyteczności publicznej, niedostosowanych do wymogów dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, - złe warunki lokalowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, który dzieli swą siedzibę z Urzędem Gminy w Przemęcie, co utrudnia indywidualne podejście do klientów GOPS oraz negatywnie wpływa na komfort pracy pracowników; - złe warunki lokalowe Spółdzielni Socjalnej „Konwalia” oraz Przemęckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego, co znacząco ogranicza możliwości rozwoju obu jednostek oraz uniemożliwia wykorzystanie ich pełnego potencjału na rzecz lokalnej społeczności,
Cel przedsięwzięcia
Celem niniejszego przedsięwzięcia jest stworzenie obiektu o funkcjach administracyjnych i społecznych, z zapewnieniem dostępności architektonicznej, komunikacyjno-informacyjnej oraz cyfrowej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Celem długoterminowym w sferze społecznej jest rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji jak i całej Gminy Przemęt. Dodatkowo, planuje się wygospodarowanie przestrzeni w nowopowstałym obiekcie dla Spółdzielni Socjalnej „Konwalia” oraz Przemęckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego, dzięki czemu obie jednostki będą mogły się rozwijać i w sprzyjających warunkach realizować swoje cele statutowe, które mają istotny wpływ na wzrost jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie marginalizacji społecznej.
Zakres realizowanych zadań
Zakres zadań realizowanych w niniejszym przedsięwzięciu ma na celu powstanie nowego budynku administracyjno-społecznego za Urzędem Gminy Przemęt (działki o nr 645/9, 645/17, 645/19, obręb Przemęt), co pozwoli na rozwój oferty instytucji, które będą miały w nim swoją siedzibę. Projekt zintegrowany składa się z 2 modułów opisanych poniżej. Moduł I: Budowa nowego obiektu o funkcjach społeczno-administracyjnych wraz z zagospodarowaniem terenu wokół Pierwszym etapem planowanych działań będzie rozbiórka garaży będących w złym stanie technicznym, które nie spełniają swojej podstawowej funkcji i zagrażają bezpieczeństwu użytkowników. Uzyskana dzięki rozbiórce przestrzeń zostanie zagospodarowana poprzez budowę budynku o powierzchni 620 m², który będzie stanowił siedzibę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (największa, środkowa część budynku), Przemęckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego (skrzydło północne) oraz Spółdzielni Socjalnej „Konwalia” (skrzydło południowe). Cały budynek zostanie wykonany w sposób gwarantujący wysoką efektywność energetyczną, co pozwoli zarówno na optymalizację kosztów jego utrzymania, jak i będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Co więcej, obiekt będzie parterowy, co w połączeniu z zastosowaniem rozwiązań projektowania uniwersalnego spowoduje, że będzie dostępny dla wszystkich użytkowników, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami. Każda część budynku będzie miała osobne wejście z poziomu gruntu, co dodatkowo wpłynie na dostępność obiektu. Część budynku przeznaczona na siedzibę GOPS będzie z następujących pomieszczeń: - biura dyrektora, - serwerowni, - trzech toalet, w tym jednej dla osób z niepełnosprawnościami, - pomieszczenia gospodarczego, - pomieszczenia socjalnego z niewielkim aneksem kuchennym, - czterech biur (dwu- i trzyosobowych), - sali konferencyjnej, - archiwum, - poczekalni,

- wiatrołapu i korytarzy odpowiednio dostosowanych do poruszania się przez osoby na wózkach inwalidzkich, czy z wózkami dziecięcymi.

Wyodrębnienie kilku osobnych biur oraz sali konferencyjnej, wpłynie pozytywnie na komfort pracy pracowników GOPS, ale także na zapewnienie prywatności, której często oczekują klienci Ośrodka. Sala konferencyjna może służyć zarówno wewnętrznym spotkaniom i szkoleniom dla kadry, jak i organizacji spotkań, warsztatów, szkoleń dla klientów GOPS, m.in. o tematyce aktywizacji zawodowej, przeciwdziałania uzależnieniom czy rozwiązywania innego rodzaju problemów z którymi mierzy się lokalna społeczność.

Część budynku przeznaczona na siedzibę Przemęckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego będzie składała się z następujących pomieszczeń:

- pokoju dyrektora,
- trzech biur (dwu- i trzyosobowych),
- toalety,
- pomieszczenia gospodarczego,
- pomieszczenia socjalnego z niewielkim aneksem kuchennym,
- kotłowni,
- szerokiego korytarza,
- pomieszczenia dla pracowników fizycznych z miejscami siedzącymi, stołem, niewielkim aneksem kuchennym oraz węzłem sanitarnym.

Z kolei skrzydło, w którym swoją siedzibę będzie miała Spółdzielnia Socjalna „Konwalia”, będzie podzielone na następujące pomieszczenia:

- pokój dyrektora,
- sala konferencyjna,
- węzeł sanitarny z toaletami,
- dwa biura trzyosobowe,
- magazyn,
- garaż dla dwóch samochodów dostawczych,
- wiatrołapu,
- szerokich korytarzy.

Wszystkie z pomieszczeń zostaną wyposażone w niezbędne meble biurowe, szafy, biurka, krzesła, kanapy, stoły, a aneksy kuchenne w odpowiednie meble i podstawowe urządzenia AGD.

Otoczenie budynku zostanie zagospodarowane poprzez nasadzenia zieleni niskiej i wysokiej, komponującej się w otaczający krajobraz, wprowadzenie małej architektury (ławek i koszy na śmieci), wyznaczenie ciągów komunikacyjnych oraz miejsc parkingowych dla interesantów i pracowników. Wyodrębnione zostaną również miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.

Moduł II: Oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb mieszkańców

Realizacja inwestycyjnej części przedsięwzięcia umożliwi rozwój i poprawę funkcjonowania wszystkich jednostek, które zyskają nową, dostosowaną do swoich realnych potrzeb siedzibę.

Pracownicy GOPS będą mogli wygodnie i dyskretnie obsługiwać klientów pomagając im w rozwiązywaniu różnorodnych problemów społecznych, a także rozwijając usługi społeczne m.in. z zakresu integracji i aktywizacji społecznej.

Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne zyska lepsze warunki do funkcjonowania i pracy na rzecz poprawy infrastruktury technicznej, a docelowo poprawy jakości życia mieszkańców.

Spółdzielnia Socjalna „Konwalia” będzie mogła rozszerzać swoją działalność w zakresie usług komunalnych, ale przede wszystkim dalej umożliwiać włączenie w życie społeczne i zawodowe mieszkańców narażonych na wykluczenie społeczne.

Poprawa warunków pracy pracowników ww. instytucji jest jedynie środkiem do głównego celu, jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców, a także rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów społecznych i innych na obszarze rewitalizacji. Mieszkańcy będą mieli większą swobodę i prywatność przy załatwianiu spraw, co ma szczególne znaczenie w przypadku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Co więcej, osoby z niepełnosprawnością będą mogły korzystać z usług GOPS bez potrzeby angażowania dodatkowych osób, co wpłynie na ich samodzielność.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja niniejszego przedsięwzięcia, dzięki budowie obiektu od podstaw, będzie przebiegała w oparciu o zasady projektowania uniwersalnego, co zapewni dostępność do obiektu dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od ich wieku, płci, statusu materialnego czy stopnia niepełnosprawności. Obiekt będzie parterowy,

wewnątrz nie będzie progów ani stopni, a wejście do każdej z trzech instytucji będzie z poziomu gruntu. Dodatkowo, dostępne będą toalety i miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością, a szerokie korytarze zapewnią swobodę w przemieszczaniu się przez wszystkie osoby ze szczególnymi potrzebami. Ponadto, wszystkie instytucje będą prowadziły swoje strony internetowe, gdzie będą informować o bieżącej działalności oraz planowanych projektach, w sposób czytelny, przejrzysty i odpowiadający zasadom dostępności cyfrowej.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.1. Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej

Kierunek 1.2. Dążenie do usamodzielnienia osób z niepełnosprawnością i wsparcie ich opiekunów

Kierunek 1.4. Wspieranie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji

Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji

CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji

Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców

Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa

Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 5 mln zł Moduł II: 300 tys. zł Łącznie: 5 mln 300 tys. zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2032 Moduł II: 2026-2034

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba powstałych obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością	1 szt.
Liczba instytucji/podmiotów, dla których przeznaczono przestrzeń w nowo wybudowanym obiekcie	3 szt.
Powierzchnia zajmowana przez nowopowstały budynek administracyjno-społeczny	620 m ²
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba pracowników instytucji/podmiotów, których komfort pracy poprawił się dzięki nowej siedzibie	26 os.
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	120 os./rok
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	1 716 os.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów

Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

PZ nr 3. W młodzięży siła – zagospodarowanie terenu za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemyśle

Tabela 14 Opis projektu zintegrowanego nr 3

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3
W młodzięży siła – zagospodarowanie terenu za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemyśle
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Przemyśl
Potencjalni partnerzy
Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przemyśle 7 Przemęcka Drużyna Harcerska UKS POHL JUDO PRZEMYSŁ
Lokalizacja przedsięwzięcia
Teren za GCKiB w Przemyśle, działka nr 647/2 obręb Przemyśl (obszar rewitalizacji)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- obserwowane w granicach obszaru rewitalizacji akty wandalizmu i niszczenia mienia publicznego, będące przejawem zachowań niezgodnych z prawem, mogących prowadzić do rozwoju przestępczości, - brak przestrzeni do aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego dla młodzieży w warunkach plenerowych, - niewykorzystany potencjał placu znajdującego się za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemyśle, który okazjonalnie wykorzystywany jest tylko jako parking podczas organizacji wydarzeń w budynku GCKiB, - niewykorzystany potencjał aktywnej młodzieży zamieszkującej Przemyśl, która ze względu na brak odpowiednich warunków nie może w pełni rozwijać swoich zainteresowań i talentów oraz dzielić się nimi z innymi, - brak wystarczających środków finansowych części mieszkańców obszaru rewitalizacji, co uniemożliwia opłacanie dzieciom i młodzieży korzystania z kultury i rekreacji w odległych miejscowościach, szczególnie w większych ośrodkach miejskich,
Cel przedsięwzięcia
Celem niniejszego przedsięwzięcia jest zagospodarowanie tarasu oraz nieużytkowanej przestrzeni za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemyśle, poprzez dostosowanie tego miejsca dla potrzeb przemęskiej młodzieży. W działania zostaną od początkowego etapu włączeni młodzi mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Przemyśl, którzy staną się swoistymi gospodarzami terenu. To z kolei wpłynie na budowanie społeczeństwa obywatelskiego od najmłodszych lat oraz wzbudzi poczucie odpowiedzialności za przestrzeń wspólną. Celem jest również aktywne zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży, w sposób wykluczający popadanie w nałogi i podejmowanie czynów karalnych.
Zakres realizowanych zadań
Zakres działań w niniejszym projekcie składa się z dwóch modułów. Pierwszy ma na celu adaptację przestrzeni, a drugi wypełnienie jej atrakcyjną ofertą spędzania czasu wolnego dla młodzieży. Moduł I: Adaptacja tarasu i terenu za budynkiem GCKiB w Przemyśle na potrzeby organizacji wydarzeń kulturalno-rozrywkowych W ramach pierwszego modułu planuje się wykonanie prac adaptacyjno-modernizacyjnych na tarasie za GCKiB w Przemyśle, który docelowo będzie spełniał rolę sceny, ale również zadaszonego zaplecza podczas organizacji wydarzeń plenerowych. Przewiduje się: - remont istniejącego zadaszenia, - wprowadzenie instalacji OZE (fotowoltaika), - wprowadzenie energooszczędnego oświetlenia na tarasie i całym placu za GCKiB, - modernizację instalacji elektrycznej, w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników, a także zwiększenia możliwości wykorzystania tarasu jako sceny koncertowej, - przeprowadzenie prac wykończeniowych poprawiających estetykę tarasu i całego placu, - uporządkowanie zieleni i wprowadzenie nowych rozwiązań z zakresu niebieskiej i zielonej infrastruktury, - wprowadzenie elementów małej architektury, komponujących się w okoliczny krajobraz, w tym ławek, ławo-stołów, altanek, miejsc na ognisko czy grill. Przewiduje się, że część elementów będzie mobilnych, co umożliwi ich dowolne przenoszenie i zagospodarowanie przestrzeni w sposób adekwatny do danego wydarzenia. Tego typu funkcjonalność będzie również przydatna w nawiązaniu do planowanego obok projektu związanego z adaptacją terenu za Urzędem Gminy w Przemyśle.

Moduł II: Powołanie Młodzieżowej Rady Gminy Przemęt

Ze względu na duży potencjał drzemący w aktywnej młodzieży zamieszkującej Gminę Przemęt, planuje się utworzenie struktury o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym, składającym się z młodzieży zamieszkującej Gminę Przemęt i działającej na rzecz najmłodszej grupy mieszkańców.

Pierwszym krokiem będzie stworzenie i podjęcie uchwały (poprzedzone konsultacjami społecznymi z młodzieżą) dotyczącej powołania Młodzieżowej Rady Gminy Przemęt, określenia zasad jej funkcjonowania, wyboru członków oraz nadania jej statutu.

Przewiduje się, że wśród głównych zadań Młodzieżowej Rady Gminy (MRG) znajdą się m.in. następujące:

- Reprezentowanie młodzieży: MRG ma za zadanie reprezentować interesy młodzieży w gminie, przekazywać ich opinie i potrzeby do władz lokalnych.
- Doradztwo: Rada młodzieżowa może doradzać władzom gminy w kwestiach dotyczących polityki młodzieżowej, takich jak edukacja, kultura, sport, infrastruktura i inne obszary.
- Organizowanie wydarzeń: MRG może organizować różnego rodzaju wydarzenia i inicjatywy skierowane do młodzieży, takie jak festiwale, koncerty, warsztaty, turnieje sportowe, akcje charytatywne itp.
- Promowanie aktywności obywatelskiej: Zachęcanie młodych ludzi do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym, promowanie postaw obywatelskich.
- Współpraca z organizacjami: Nawiązywanie współpracy z różnymi organizacjami pozarządowymi, szkołami, klubami sportowymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz młodzieży.
- Opinie i konsultacje: MRG może przygotowywać opinie i konsultacje dotyczące planów i projektów realizowanych przez władze gminy, które mają wpływ na młodzież.
- Inicjatywy legislacyjne: Przedstawianie inicjatyw uchwałodawczych dotyczących młodzieży, które mogą być później rozpatrywane przez radę gminy.
- Szkolenia i rozwój: Organizowanie szkoleń i warsztatów dla młodzieży, które mogą pomóc w rozwijaniu ich umiejętności i kompetencji.
- Promocja zdrowia: Inicjowanie i promowanie działań związanych ze zdrowym stylem życia, profilaktyką zdrowotną i bezpieczeństwem młodzieży.

Ponadto, przewiduje się, że do zadań Młodzieżowej Rady Gminy należeć będzie również pełnienie funkcji gospodarza terenu za GCKiB w Przemęcie, utrzymywanie tam porządku oraz planowanie wydarzeń we współpracy z innymi instytucjami i organami z wykorzystaniem zagospodarowanego tarasu i terenu wokół.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Podczas realizacji przedsięwzięcia planuje się wprowadzenie rozwiązań umożliwiających swobodne korzystanie z terenu za GCKiB w Przemęcie przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Przewiduje się m.in. montaż przenośnego podjazdu (rampy), która umożliwi również korzystanie z tarasu przez osoby na wózkach inwalidzkich. Zaplecze sanitarne, w tym toalety, będą dostosowane do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami – przewiduje się bowiem korzystanie z zaplecza w GCKiB lub zaplecza sanitarnego przygotowanego w ramach projektu zintegrowanego dotyczącego zagospodarowania terenu za Urzędem Gminy w Przemęcie – tereny te sąsiadują ze sobą.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego

CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji

Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji

Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem

Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież

Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska

Kierunek 2.5. Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych

CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji

Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców

Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu

Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami	
Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 500 tys. zł Moduł II: 200 tys. zł Łącznie: 700 tys. zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2025-2029 Moduł II: 2025-2034
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Powierzchnia zrewitalizowanego terenu	2 000 m ²
Liczba wprowadzonych rozwiązań z zakresu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami	1 szt.
Liczba członków Młodzieżowej Rady Gminy Przemęt	15 os.
Liczba zrealizowanych wydarzeń	4 szt./rok
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	1 716 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	500 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

PZ nr 4. Adaptacja pustostanu na obiekt usług społecznych w Mochach

Tabela 15 Opis projektu zintegrowanego nr 4

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 4
Adaptacja pustostanu na obiekt usług społecznych w Mochach
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Przemęt
Potencjalni partnerzy
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przemęcie Stowarzyszenie Przyjaciół Moch Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Mochach Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Mochach
Lokalizacja przedsięwzięcia
Budynek komunalny przy ul. Wolsztyńskiej 2, działka nr 404/8 obręb Mochy (obszar rewitalizacji)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- brak miejsc spotkań oraz wystarczającej oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców podobszaru rewitalizacji Mochy, w szczególności dla seniorów, co w połączeniu z brakiem transportu publicznego, uniemożliwiającego korzystanie z oferty np. w Przemęcie, wpływa na zanik aktywności i wykluczenie społeczne seniorów;

- brak możliwości rozwojowych i wykorzystania potencjału lokalnych liderów i organizacji społecznych, które ze względu na brak przestrzeni nie mogą rozwijać swojej różnorodnej oferty;
- akty wandalizmu i przestępczość w budynku przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach oraz w jego najbliższym otoczeniu, przy czym obok pustostanu zlokalizowana jest szkoła i przedszkole, co dodatkowo wpływa na bezpieczeństwo użytkowników wspomnianych usług publicznych;
- zły stan techniczny budynku – w tym momencie jest to pustostan po byłych mieszkaniach komunalnych; zarówno stan wewnątrz jak i na zewnątrz budynku wymaga gruntownej poprawy; ze względu na częste akty wandalizmu, okna zostały zabite deskami;
- niewielka działka, na której położony jest budynek, uniemożliwia wprowadzenie tam określonych funkcji np. stworzenia miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, zatem wymagane jest znalezienie alternatywnego wykorzystania pustostanu;

Cel przedsięwzięcia

Celem niniejszego projektu zintegrowanego jest adaptacja istniejącego pustostanu przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach i utworzenie wielofunkcyjnego obiektu z głównym przeznaczeniem na różnorodne usługi społeczno-kulturalne, skierowane do lokalnej społeczności. Rozwój dodatkowych usług społeczno-kulturalnych i innych wpłynie na integrację lokalnej społeczności, aktywizację seniorów oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej głównym celem jest zagospodarowanie budynku, który nie pełni już swojej funkcji, a niszcząc wpływa na pogorszenie bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni publicznej i sąsiedztwa, w którym znajdują się m.in. przedszkole i szkoła.

Zakres realizowanych zadań

Niniejszy projekt zintegrowany będzie się składał z kilku działań, zarówno infrastrukturalnych jak i miękkich, społeczno-kulturalnych. Poszczególne elementy projektu zintegrowanego przedstawiono poniżej.

Moduł I: Przystosowanie pustostanu przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach do pełnienia nowych funkcji

Niniejszy moduł obejmuje szereg prac remontowo-budowlanych, adaptacyjnych i wykończeniowych, które mają na celu dostosowanie obecnego pustostanu położonego przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach do pełnienia nowych funkcji, przede wszystkim społeczno-kulturalnych i integracyjnych. Rozpoczęcie prac infrastrukturalnych zostanie poprzedzone przygotowaniem projektu przebudowy, który będzie konsultowany z przyszłymi odbiorcami planowanych w tym miejscu usług. W budynku, który zostanie poddany gruntownemu remontowi, wydzielone zostaną strefy przeznaczone do pełnienia określonych funkcji.

Wśród prac adaptacyjnych przewiduje się m.in.:

- termomodernizację obejmującą m.in. remont dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę źródeł ogrzewania na energooszczędne, remont elewacji z wykorzystaniem materiałów izolacyjnych nie wpływających negatywnie na estetykę budynku,
- remont generalny wnętrza budynku obejmujący m.in. remont ścian, podłóg, wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej oraz prace wykończeniowe adekwatne do funkcji danego pomieszczenia,
- utworzenie węzła sanitarnego, w tym łazienki dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz zaplecza kuchennego,
- budowę niewielkiego tarasu przy budynku oraz montaż wyjścia na taras z budynku,
- zagospodarowanie otoczenia poprzez nasadzenia zieleni, wytyczenie ścieżek oraz montaż ławek.

Planuje się, że w efekcie powyższych działań powstaną:

- 1 duże pomieszczenie (sala) przeznaczona na organizację wydarzeń integracyjnych, okolicznościowych, a także warsztatów, spotkań, szkoleń, zajęć sportowo-rekreacyjnych (np. joga, aerobik itp.),
- 2 mniejsze pomieszczenia o przeznaczeniu na działalność kulturalną, wolontariacką, młodzieżową, senioralną, oraz działalność organizacji pozarządowej (Stowarzyszenie Przyjaciół Moch),
- biuro Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Przemęcie (które będzie zarządzało budynkiem),
- zaplecze sanitarne i kuchenne.

Przy remoncie i urządzeniu pomieszczeń wykorzystywane będą rozwiązania umożliwiające swobodne korzystanie z obiektu również przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

Moduł II: Rozwój usług społecznych oraz oferty kulturalnej i integracyjnej

W ramach niniejszego modułu planowane jest wprowadzenie do zrewitalizowanego budynku usług społecznych i kulturalnych, które wpłynąć mają na integrację lokalnej społeczności oraz umożliwić aktywne spędzanie czasu wolnego dla różnorodnych grup społecznych.

Przewiduje się przeniesienie do budynku przy Wolsztyńskiej 2 Klubu Seniora (Oddział Mochy), który aktualnie swoją działalność realizuje w Sali wiejskiej, gdzie nie zawsze występują odpowiednie warunki do organizacji wydarzeń dla seniorów. Co więcej, seniorzy poza aktywnością zorganizowaną, wykazują również potrzebę utworzenia miejsca, które będzie służyło jako miejsce spotkań nieformalnych – takim miejscem będzie zrewitalizowany budynek przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach. Dzięki odpowiedniemu zaprojektowaniu

i zagospodarowaniu powstałych pomieszczeń, mogą również być prowadzone zajęcia z aktywnego trybu życia, w tym uprawiania jogi, aerobiku czy ćwiczeń wzmacniających (nie tylko dla seniorów).

Poza działalnością skierowaną na potrzeby starszych mieszkańców, planuje się, aby obiekt pełnił również funkcje integracji międzypokoleniowej i był platformą wymiany doświadczeń pomiędzy starszą częścią społeczności lokalnej a młodzieżą. We współpracy z pobliską szkołą oraz planowaną do utworzenia Młodzieżową Radą Gminy Przemęt, planuje się utworzenie centrum wolontariatu, którego siedziba będzie mieściła się w budynku przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach. W ramach wolontariatu realizowanych może być szereg akcji pomocowych, jak i zajęć pozwalających na wymianę doświadczeń (np. młodzież uczy seniorów korzystania ze smartfonów i laptopów, a seniorzy uczą młodzież przygotowywania lokalnych potraw).

W ramach zagospodarowania zrewitalizowanego obiektu, przewiduje się w nim również rozwój oferty GCKiB, które będzie gospodarzem budynku. Aktualna oferta kulturalna obejmująca działalność wielu sekcji, organizację spotkań, wydarzeń kulturalnych czy integracyjnych, będzie dalej realizowana, a dodatkowo zostanie wzbogacona zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności.

Ponadto przewiduje się, że jedno z pomieszczeń zostanie zagospodarowane jako siedziba organizacji pozarządowej, która działa na terenie i dla mieszkańców Moch. Zagwarantowanie siedziby dla stowarzyszenia pozwoli mu lepiej spełniać swoje założenia statutowe oraz przejąć część zadań Gminy z zakresu wspierania gospodarki, sportu, kultury i turystyki.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu zintegrowanego odbędzie się w sposób zapewniający dostępność we wszystkich możliwych wymiarach. Działania będą zawierały rozwiązania umożliwiające swobodnie korzystanie i uczestnictwo zarówno osobom z różnymi formami niepełnosprawności, jak i osobom starszym, czy osobom z wózkami dziecięcymi. Pomieszczenia będą odpowiednio oznakowane, a korytarze wystarczająco szerokie, aby poruszać się po nich na wózku inwalidzkim. Zamontowany zostanie również podjazd. Zajęcia realizowane będą w sposób przystępny, darmowy i skierowane będą dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego

Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji

Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji

Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem

Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież

Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska

Kierunek 2.5. Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych

CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji

Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców

Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu

Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa

Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 4 mln zł Moduł II: 800 tys. zł Łącznie: 4 mln 800 tys. zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2025-2029 Moduł II: 2026-2034

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.
Powierzchnia terenu zewnętrznego poddanego działaniom porządkowym i ponownemu zagospodarowaniu	300 m ²
Liczba wydarzeń organizowanych w oparciu o zrewitalizowany budynek	12 szt./rok
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba organizacji pozarządowych korzystających z udostępnionej przestrzeni	1 szt./rok
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Okolo 240 os./rok
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	1 716 os.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

PZ nr 5. Poprawa bezpieczeństwa publicznego poprzez powstanie nowej remizy OSP Mochy

Tabela 16 Opis projektu zintegrowanego nr 5

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 5
Poprawa bezpieczeństwa publicznego poprzez powstanie nowej remizy OSP Mochy
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Przemęt
Potencjalni partnerzy
OSP Mochy Stowarzyszenie Przyjaciół Moch
Lokalizacja przedsięwzięcia
OSP Mochy, ul. Szkolna, działka nr 1442 obręb Mochy (obszar rewitalizacji)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- stopniowe pogarszanie warunków lokalowych Ochotniczej Straży Pożarnej w Mochach, włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KRSG), co wpływa na bezpieczeństwo lokalnej społeczności oraz możliwości prowadzenia akcji ratunkowych, - brak miejsc integracji i aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży, co skutkuje wyladowywaniem energii np. w postaci aktów wandalizmu i przestępczości wśród nieletnich, - brak wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji świadomości na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, - zły stan techniczny obecnego budynku OSP (pękające fundamenty, złe odprowadzanie wód opadowych, osiadanie budynku, uszkodzenia dachu i elementów konstrukcyjnych), - usytuowanie budynku na niewielkiej działce przy drodze, z usypaną skarpą, co utrudnia możliwości optymalnego wykorzystania terenu i utrudnia wyjazd z remizy,
Cel przedsięwzięcia
Celem niniejszego przedsięwzięcia jest poprawa bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji i poza nim, poprzez budowę nowej remizy OSP Mochy oraz odpowiednie zagospodarowanie jej otoczenia, umożliwiając prowadzenie zarówno akcji ratunkowych jak i organizowaniu szkoleń i wydarzeń o tematyce

bezpieczeństwa i zdrowia. Poza poprawą bezpieczeństwa przedsięwzięcie ma zatem wpłynąć na poprawę integracji mieszkańców oraz zagospodarowanie czasu wolnego szczególnie dla dzieci i młodzieży.

Zakres realizowanych zadań

Niniejszy projekt zintegrowany składa się z modułów infrastrukturalnych (dotyczących budowy nowej remizy OSP oraz zagospodarowania jej otoczenia) jak i modułu związanego z organizacją szkoleń i wydarzeń o tematyce bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Zakres poszczególnych modułów przedstawiono poniżej.

Moduł I: Budowa nowej remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Mochach

W ramach niniejszego modułu planuje się budowę nowego budynku – remizy OSP Mochy. Obecny budynek nie spełnia standardów i przy dalszej degradacji może stwarzać niebezpieczeństwo dla przebywających tam strażaków ochotników. Wśród planowanych działań wyróżnić można:

- rozbiorke starego budynku remizy, którego stan techniczny uniemożliwia remont lub remont ten byłby ekonomicznie nieuzasadniony,
- uporządkowanie terenu po rozbiorce oraz wytyczenie miejsca dla nowego budynku OSP na podstawie opracowanego wcześniej projektu,
- budowę nowej remizy OSP Mochy.

Nowa remiza będzie spełniała wszelkie standardy zarówno BHP jak i dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. W budynku znajdzie się miejsce na minimum 3 wozy strażackie, w tym 1 ciężki, a wyjazd z budynku usytuowany będzie w sposób ułatwiający wyjazd dużych wozów i łatwe włączenie się do ruchu. Dodatkowo, w remizie znajdują się również sanitariaty, szatnie dla strażaków, niewielki aneks kuchenny, a także sala szkoleniowa, w której również będą odbywały się wydarzenia integracyjne dla lokalnej społeczności.

Moduł II: Zagospodarowanie terenu wokół remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Mochach

Mimo, iż działka na której planowane jest budowa nowej remizy OSP Mochy nie jest duża, przy odpowiednim zaplanowaniu znajdzie się na niej miejsce na wprowadzenie:

- niewielkiego toru przeszkód przygotowanego jako miejsce ćwiczeń szczególnie dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych,
- zewnętrznej suszarni na odzież strażacką,
- kilku urządzeń siłowni zewnętrznej, gdzie strażacy ochotnicy będą mogli szlifować swoją kondycję, przy czym teren będzie otwarty do korzystania również przez młodzież nie zrzeszoną w strukturach OSP, co wpłynie na możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego przez młodych mieszkańców,
- elementów małej infrastruktury, w tym ławek, koszy na śmieci oraz tablic o tematyce związanej z OSP i pierwszą pomocą,
- elementów zieleni urządzonej oraz innych rozwiązań z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury, w tym systemów gromadzenia wód opadowych, przy jednoczesnym zapewnieniu jak największej powierzchni biologicznie czynnej.

Moduł III: Działalność szkoleniowa i integracyjna w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Mochach

Dzięki budowie nowej remizy OSP Mochy, a także wygospodarowaniu w niej sali szkoleniowej, w ramach działalności OSP oraz współpracy z podmiotami zewnętrznymi (w tym m.in. Stowarzyszeniem Przyjaciół Moch czy placówkami opieki medycznej), realizowane będą szkolenia, warsztaty i pogadanki m.in. o tematyce ochrony przeciwpożarowej, postępowania w przypadku zaistnienia niebezpiecznej sytuacji (np. pożaru lub wypadku), a także szkolenia wewnętrzne w zakresie działalności OSP Mochy lub innych OSP (dopuszcza się bowiem udostępnianie przestrzeni i współpracę w zakresie szkoleniowym z innymi jednostkami OSP).

Ważnym elementem będą również odbywające się cyklicznie szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej, co pozwoli znacznie zwiększyć świadomość mieszkańców w tym zakresie, a w konsekwencji poprawić bezpieczeństwo publiczne.

W oparciu o powstałą infrastrukturę i zagospodarowany teren, odbywać się będą również pokazy akcji ratunkowych czy sprzętu strażackiego, co może wpłynąć na zainteresowanie dzieci i młodzieży zawodem strażaka.

Poza spotkaniami związanymi z tematyką ochrony przeciwpożarowej itp. remiza OSP Mochy będzie również służyła jako miejsce organizacji wydarzeń integracyjnych dla lokalnej społeczności. Przewiduje się wykorzystanie obiektu (szczególnie sali szkoleniowej) przy realizacji wydarzeń okolicznościowych, związanych m.in. z dożynkami, świętami czy wydarzeniami historycznymi. W obiekcie mogą również odbywać się imprezy tematyczne, skierowane do poszczególnych grup społecznych, gdzie mieszkańcy w swoim gronie będą mogli spędzić aktywnie czas.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Projekt zintegrowany zostanie zrealizowany przy zachowaniu zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dzięki budowie nowego budynku, zastosowane będą zasady projektowania uniwersalnego, co pozwoli na korzystanie bez przeszkód osobom z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Również odbywające się szkolenia i spotkania będą prowadzone w sposób umożliwiając uczestnictwo wszystkim mieszkańcom, bez względu na wiek, płeć, status materialny czy niepełnosprawność.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji

Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem

Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska

CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji

Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców

Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu

Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa

Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 3 mln zł Moduł II: 500 tys. zł Moduł III: 400 tys. zł Łącznie: 3 mln 900 tys. zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2034 Moduł II: 2026-2034 Moduł III: 2027-2034

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba wybudowanych budynków OSP	1 szt.
Powierzchnia zagospodarowanego terenu wokół OSP	3 500 m ²
Liczba organizowanych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i pierwszej pomocy	6 szt. /rok
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób działających w ramach OSP Mochy, których jakość działań poprawiła się dzięki zrealizowanym zadaniom w ramach projektu	38 os.
Liczba zrealizowanych akcji ratunkowych przez OSP Mochy	30 szt./rok
Liczba osób, które uczestniczyły w organizowanych szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa i pierwszej pomocy	100 os./rok
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	1 716 os.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów

Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

6.2. Charakterystyka rewitalizacyjnych

pozostałych

przedsięwzięć

Tabela 17 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1
System ścieżek rowerowych w Gminie Przemęt
Podmiot realizujący
Gmina Przemęt
Lokalizacja
Obszar Gminy Przemęt, w tym obszar rewitalizacji
Charakterystyka przedsięwzięcia
Gmina Przemęt charakteryzuje się położeniem w bardzo malowniczym i atrakcyjnym krajobrazie, będącym połączeniem lasów, pól i licznych jezior z tradycyjną wiejską zabudową. W Gminie od kilku lat obserwuje się intensywny rozwój aktywności rowerowych, zarówno wśród odwiedzających turystów, ale także wśród mieszkańców. Aby poprawić bezpieczeństwo mieszkańców wybierających formę transportu lub spędzania czasu wolnego jaką jest rower, Gmina Przemęt podejmuje działania związane z rozbudową systemu ścieżek rowerowych, łączących poszczególne miejscowości gminne. Wyznaczone ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe znacznie poprawiają komfort użytkowników i zwiększają bezpieczeństwo w stosunku do korzystania z dróg uczęszczanych również przez samochody. Biorąc powyższe pod uwagę, Gmina Przemęt zamierza dalej prowadzić politykę rowerową polegającą na zwiększaniu długości dróg rowerowych i łączeniu nimi kolejnych miejscowości. W ramach niniejszego przedsięwzięcia, szczególny nacisk będzie położony na połączenie siecią ścieżek rowerowych miejscowości wyznaczonych jako obszar zdegradowany z miejscowościami, w których będą prowadzone działania rewitalizacyjne, co dodatkowo zwiększy liczbę odbiorców planowanych projektów i poprawi do nich dostępność. Przewiduje się zatem powstanie ścieżek łączących Wieleń, Kaszczor i Mochy, a także Barchlin, Bucz, Sączkowo i Przemęt, przy czym część tych tras jest już wybudowana. Jednym z zadań będzie również utworzenie przystani rowerowej na nieużytkowanym gminnym terenie znajdującym się naprzeciwko przewidzianego do rewitalizacji budynku przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach. Poza stojakami na rowery przewiduje się wprowadzenie ławek, stołów, koszy na śmieci, zadaszenia, a także tablic informacyjnych. W tym miejscu znajdują się również podstawowe narzędzia do naprawy rowerów, a teren zostanie wzbogacony o elementy zieleni.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań: CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
Ścieżka Mochy-Kaszczor: 5 mln zł Ścieżka Kaszczor-Wieleń: 3 mln zł Ścieżka Bucz-Sączkowo: 7 mln zł Ścieżka Sączkowo-Przemęt: 7 mln zł
PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 2
Zagospodarowanie terenu przy stawie przy ul. Kluczewskiej w Przemęcie
Podmiot realizujący
Gmina Przemęt

Lokalizacja
Teren przy stawie przy ul. Kluczewskiej, działka nr 428 obręb Przemęt (obszar rewitalizacji)
Charakterystyka przedsięwzięcia
Przemęt jest dość rozległą miejscowością, gdzie zabudowa, poza położeniem przy głównych ciągach komunikacyjnych, skupia się w trzech zasadniczych obszarach: w okolicach ul. Jagiellońskiej, przy zbiegu ulic Kasztelańskiej i Opackiej, a także w okolicach ul. Kasztanowej, Brzozowej, Topolowej i Kluczewskiej. Mieszkańcy obecni na warsztacie rewitalizacyjnym to właśnie ostatnie z powyższych miejsc wskazali jako najbardziej wymagające wprowadzenia funkcji integracyjnej i rekreacyjnej dla lokalnej społeczności. Jako potencjalne miejsce, które stanowić może lokalne mini centrum tej części wsi, wskazano teren przy stawie przy zbiegu ul. Kluczewskiej i Topolowej. W tym miejscu znajduje się zaniedbane już boisko do siatkówki plażowej, jednak teren w pozostałej części nie jest zagospodarowany ani ogrodzony. W ramach przedsięwzięcia uzupełniającego planuje się zatem kompleksowe zagospodarowanie terenu przy stawie, zgodnie z wolą mieszkańców, co obejmie m.in.: - uporządkowanie i odnowienie boiska do siatkówki plażowej, - usytuowanie zadaszanej altany z miejscem do siedzenia i stołem, - wyznaczenie miejsce do ogniska, które będzie można rozpalać przy zachowaniu szczególnej ostrożności i odpowiednich warunkach atmosferycznych, - utworzenie niewielkiej trybuny/miejsc siedzących, - uporządkowanie i wprowadzenie nowych elementów zielonej i niebieskiej infrastruktury, - ogrodzenie terenu. W tym miejscu dotychczas odbywały się 2 wydarzenia w ciągu roku: zajęcie dla najmłodszych oraz pierwszy dzień wiosny. Dzięki zagospodarowaniu terenu zgodnie z potrzebami mieszkańców, przewiduje się więcej inicjatyw oddolnych realizowanych przez lokalną społeczność.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań: CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska Kierunek 2.5. Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
500 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć oraz warsztatu rewitalizacyjnego.

7. Opis sposobu realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na całym obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Przemęt.

W poniższej tabeli przedstawiono opis sposobu realizacji poszczególnych dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji działania wraz z odpowiadającymi im celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych.

Tabela 18 Opis dokumentów strategicznych realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie regionalnym		
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku		
W dokumencie nakreślono wizję regionu: <i>Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący uniwersalna wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki do życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.</i> Sformułowana została również misja, charakteryzująca elementarne wartości jakie przyświecają samorządowi województwa: <i>Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.</i> Celem zapewnienia efektywności procesów rozwojowych przyjęto również model rozwoju: Rozwój Wielkopolski przebiega według modelu funkcjonalnego, zakładającego zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, wzajemnie korzystne relacje zarówno w przestrzeni, jak i w układzie sfer gospodarczych i społecznych, a także powiązania międzyinstytucjonalne i partnerskie współdziałanie.		
Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe regulacje w przedsięwzięciach:	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe regulacje w celach i kierunkach rewitalizacji:
<u>CEL 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW</u> 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu <u>1.2 Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</u> <u>1.3 Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</u>	PZ1 PZ2	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.4. Wspieranie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców

<u>CEL 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU</u> <u>2.1 Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</u> <u>2.2 Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</u> <u>2.3 Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</u>	PZ1 PZ2 PZ3 PZ4 PU2	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.1. Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej Kierunek 1.2. Dążenie do usamodzielnienia osób z niepełnosprawnością i wsparcie ich opiekunów Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska Kierunek 2.5. Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami
<u>CEL 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI</u> 3.1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 3.2 Poprawa stanu oraz ochrona <u>środowiska przyrodniczego Wielkopolski</u> 3.3 Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	PZ1 PZ2 PZ3 PZ4 PZ5 PU1	CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz

		nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami
<u>CEL 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM</u> <u>4.1 Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</u> 4.2 Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju	PZ2 PZ5	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.1. Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego		
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego to dokument określający politykę zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa. Wspólnie ze strategią rozwoju województwa stanowi on podstawę prowadzenia polityki rozwoju. Nakreślona wizja rozwoju województwa wielkopolskiego brzmi następująco: <i>Wielkopolska 2020 roku – w wyniku stopniowego osiągania celów strategii ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym, gdzie:</i> • efektywnie wykorzystywany jest potencjał wewnętrzny, • podmioty rozwoju ściśle współpracują, co skutkować powinno wartością dodaną, • istnieje klimat dla innowacji we wszystkich sferach funkcjonowania regionu, • konkurencyjność budowana jest na wzajemnie korzystnych powiązaniach funkcjonalnych między ośrodkami wzrostu a ich otoczeniem, co generuje korzystne procesy dyfuzyjne i absorpcyjne, • priorytetem i fundamentem rozwoju jest edukacja oraz budowa na jej podstawie kreatywnych kapitałów, intelektualnego i innowacyjnego, • jednym z głównych priorytetów jest zielony aspekt rozwoju, • mieszkańcy wykazują wysoką aktywność zawodową, gospodarczą i społeczną, • gospodarka i życie społeczne są otwarte na świat, co wzmacnia ich konkurencyjność, • wszystkie aspekty rozwoju uwzględniają zasadę włączenia społecznego, • każdy mieszkaniec ma dostęp do podstawowych standardów usług społecznych, • przestrzeń województwa pozbawiona jest barier dla mobilności mieszkańców, • sytuacja demograficzna sprzyja zastępowalności pokoleń, • polityka kieruje się większą otwartością na nowe i nowych, • istotny wpływ na rozwój regionu wywiera sprawowane w stylu koncyliacyjnym zdecydowane przywództwa regionalne. W ramach realizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ sformułowano również 8 podstawowych celów polityki przestrzennej, w ujęciu średniookresowym. Cele te przedstawione są w kolumnie „Podstawowe Regulacje”.		

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe regulacje w przedsięwzięciach:	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe regulacje w celach i kierunkach rewitalizacji:
<u>Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej</u>	PZ1 PZ2 PZ5	CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
<u>Ochrona walorów przyrodniczych</u>	PZ1 PZ2 PZ3 PZ4 PZ5 PU1 PU2	CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu
<u>Kształtowanie i racjonalne gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego</u>	PZ1 PZ2 PZ3 PZ4 PZ5 PU1 PU2	CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu
<u>Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji</u>	PZ1 PZ2 PZ4 PU1 PU2	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców

		Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
<u>Zrównoważony rozwój rolnictwa</u>	PZ1	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.4. Wsparcie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji
<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa</u>	PU1	CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej	-	-
<u>Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom</u>	PZ5	CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
Dokumenty na poziomie lokalnym		
Strategia Rozwoju Gminy Przemęt na lata 2021-2027		
Strategia Rozwoju Gminy Przemęt na lata 2021-2027 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2027 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia zawiera misję: <i>Misją Gminy Przemęt jest zapewnienie bezpiecznej i harmonijnej przestrzeni dla mieszkańców, pozwalającej na realizację pasji oraz dążenie do rozwoju społeczno-gospodarczego z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.</i> oraz wizję: <i>Gmina Przemęt to miejsce przyjazne mieszkańcom, inwestorom i turystom, gdzie wysokie walory środowiska wykorzystywane są w sposób racjonalny, w zgodzie z ochroną przyrody, a wysoka jakość infrastruktury wspiera rozwój edukacji, kultury i aktywności społecznej.</i> Realizacji misji oraz wizji będzie odbywała się poprzez osiąganie celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań. Poniżej wskazano podstawowe regulacje – cele strategiczne i operacyjne, a także wskazano które zapisy GPR wpłyną na osiągnięcie celów Strategii.		
Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe regulacje w celach i kierunkach rewitalizacji:

	regulacje w przedsięwzięciach:	
<u>CEL I: Wysokiej jakości infrastruktura i czyste środowisko podstawa podnoszenia poziomu życia mieszkańców Gminy</u> <u>1.1. Zwiększenie dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej</u> <u>1.2. Polepszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez uporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową</u> <u>1.3. Poprawa bezpieczeństwa na terenie Gminy</u> <u>1.4. Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu</u>	PZ1 PZ2 PZ3 PZ4 PZ5 PU1 PU2	<u>CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji</u> Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami
<u>CEL II: Rozwój gospodarczy oraz polityka przestrzenna Gminy bazujące na lokalnych walorach i zrównoważonym rozwoju</u> <u>2.1. Polityka przestrzenna Gminy oparta na zasadzie zrównoważonego rozwoju</u> <u>2.2. Wsparcie rolnictwa</u> <u>2.3. Wsparcie przedsiębiorców i stworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy</u> <u>2.4. Wysokiej jakości oferta turystyczna, rekreacyjna i wypoczynkowa, nastawiona na oczekiwania wszystkich grup społecznych</u>	PZ1 PZ3 PZ4 PU1 PU2	<u>CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji</u> Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego Kierunek 1.4. Wspieranie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym <u>CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji</u> Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 3.3. Rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury w celu adaptacji do zmian klimatu Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa
<u>CEL III: Aktywne i wykształcone społeczeństwo motorem rozwoju Gminy</u> <u>3.1. Świadoma polityka demograficzna nastawiona na tworzenie warunków dodatniej migracji ludności i sprzyjających osiedlaniu się w Gminie</u> <u>3.2. Zapewnienie miejsc do odpoczynku po nauce i pracy</u> <u>3.3. Wysoka jakość oświaty wizytówką Gminy Przemęt</u>	PZ1 PZ2 PZ3 PZ4 PZ5 PU1 PU2	<u>CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji</u> Kierunek 1.1. Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej Kierunek 1.2. Dążenie do usamodzielnienia osób z niepełnosprawnością i wsparcie ich opiekunów Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej

<u>3.4. Aktywna współpraca oraz wzmocnienie potencjału jednostek pomocniczych i organizacji pozarządowych</u>		jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego Kierunek 1.4. Wspieranie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska Kierunek 2.5. Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przemęt na lata 2022-2028		
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przemęt na lata 2022 – 2028 została opracowana jako zbiór celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań mających w efekcie przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy, a w szczególności tych osób, które są zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Dokument jest kontynuacją i uzupełnieniem działań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Przemęt na lata 2021– 2027. W dokumencie określono misję, wizję oraz cel główny. Misja: <i>Misją Gminy Przemęt jest zapewnienie bezpiecznej i harmonijnej przestrzeni dla mieszkańców, pozwalającej na realizację pasji oraz dążenie do rozwoju społeczno-gospodarczego z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.</i> Wizja: <i>Gmina Przemęt to miejsce przyjazne mieszkańcom, inwestorom i turystom, gdzie wysokie walory środowiska wykorzystywane są w sposób racjonalny, w zgodzie z ochroną przyrody, a wysoka jakość infrastruktury wspiera rozwój edukacji, kultury i aktywności społecznej.</i> Cel główny: <i>Stwarzanie warunków poczucia bezpieczeństwa, rozwoju, pomocy i tolerancyjnej przestrzeni dla wszystkich mieszkańców gminy poprzez współpracę całej społeczności.</i>		

Realizacja strategii odbywa się poprzez 8 celów operacyjnych w ramach 3 celów strategicznych wskazanych poniżej.

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe regulacje w przedsięwzięciach:	GPR realizuje wyszczególnione podstawowe regulacje w celach i kierunkach rewitalizacji:
CEL STRATEGICZNY I: <u>Przeciwdziałanie przemocy, uzależnieniom i bezrobociu</u> <u>1.1. Przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom, w tym: wspieranie osób uzależnionych, doświadczających przemocy oraz ich bliskich</u> <u>1.2. Przeciwdziałanie bezrobociu</u>	PZ2	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.1. Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej Kierunek 1.2. Dążenie do usamodzielnienia osób z niepełnosprawnością i wsparcie ich opiekunów Kierunek 1.4. Wspieranie przedsiębiorczości i pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym
CEL STRATEGICZNY II: Wzmacnianie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży 2.1. Promowanie zdrowego modelu życia i pozytywnych wzorców rodziny <u>2.2. Aktywizacja dzieci i młodzieży na terenie gminy</u> 2.3. Stwarzanie warunków do komfortowego i bezpiecznego funkcjonowania rodzin	PZ1 PZ2 PZ3 PZ4	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.1. Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji Kierunek 2.2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój działalności organizacji pozarządowych we współpracy z samorządem Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież Kierunek 2.4. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za przestrzeń i obiekty wspólne (publiczne) oraz za stan środowiska Kierunek 2.5. Zwiększenie liczby i różnorodności inicjatyw oddolnych
CEL STRATEGICZNY III: Wsparcie społeczności w opiece nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi 3.1. Aktywizacja osób starszych 3.2. Rozwój usług opiekuńczych nad osobami starszymi i niesamodzielnymi 3.3. Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami	PZ2 PZ4	CEL 1: Zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.1. Zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania pomocy społecznej Kierunek 1.2. Dążenie do usamodzielnienia osób z niepełnosprawnością i wsparcie ich opiekunów Kierunek 1.3. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej jako alternatywy dla nieefektywnych i niezgodnych z prawem form spędzania czasu wolnego

		Kierunek 1.5. Wsparcie i aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym CEL 2: Rozwój aktywnego społeczeństwa obywatelskiego zamieszkującego obszar rewitalizacji Kierunek 2.1. Współpraca międzypokoleniowa pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji Kierunek 2.3. Utworzenie narzędzi do współdecydowania o lokalnym samorządzie, głównie przez seniorów i młodzież CEL 3: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa obiektów i przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji Kierunek 3.1. Adaptacja pustostanów i innych obiektów czy przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców Kierunek 3.2. Poprawa dostępności do obiektów, w których świadczone są usługi istotne z punktu widzenia mieszkańców obszaru rewitalizacji Kierunek 3.4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności wraz z poprawą bezpieczeństwa Kierunek 3.5. Dostosowanie obiektów i przestrzeni publicznych do swobodnego korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przemęt Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Przemęt jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przemęt (uchwalone Uchwałą Nr XXX/187/12 Rady Gminy Przemęt z dnia 30 października 2012 r., zmienione Uchwałą Nr XXV/166/16 Rady Gminy Przemęt z dnia 6 lipca 2016 r., Uchwałą Nr 301/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 302/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 303/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 304/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 305/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r. oraz Uchwałą Nr 473/2023 Rady Gminy Przemęt z dnia 28 lutego 2023 r. Pierwsza część dokumentu określa uwarunkowania przestrzenne Gminy Przemęt, zaznaczając przy tym istotne walory przyrodnicze obszaru. W części dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego, określono kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Analiza części kierunkowej Studium wykazała, że realizacja założeń niniejszego Programu nie jest sprzeczna z ustaleniami Studium, a obszary wyznaczone jako obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostaną ujęte podczas przygotowywania Planu ogólnego Gminy Przemęt.		

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Realizowane przedsięwzięcia pośrednio lub bezpośrednio wpisują się w założenia przeanalizowanych dokumentów. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

8. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

8.1. Kompleksowość programu

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2. Koncentracja programu

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego, zarówno w podobszarze Przemęt jak i Mochy, zidentyfikowano koncentrację negatywnych zjawisk, szczególnie w sferze społecznej, ale również przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Z kolei diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji wykazała ponadto współwystępowanie na obu podobszarach problemów w sferze środowiskowej, a w Przemęcie również w sferze gospodarczej.

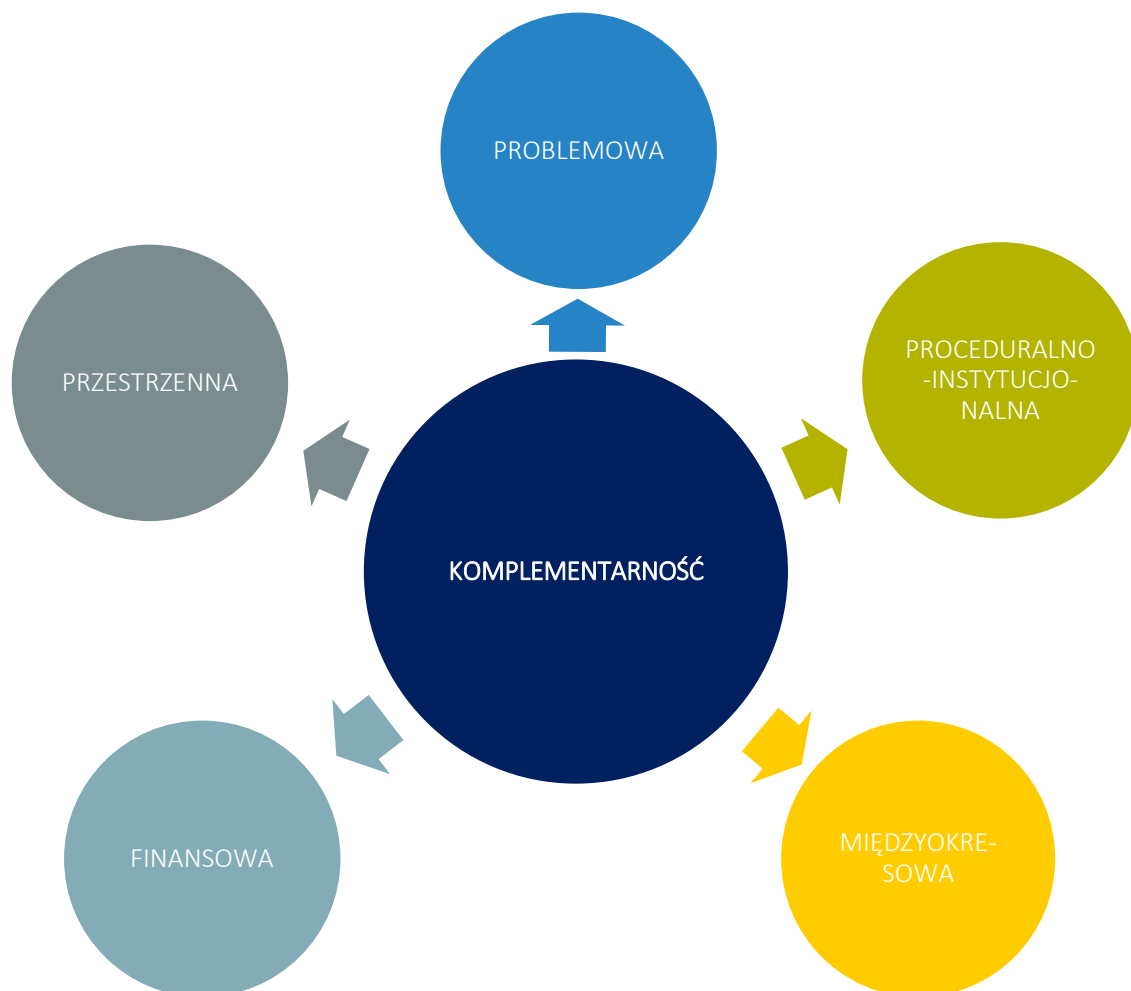
Planowane podstawowe i pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Jedynie przedsięwzięcie uzupełniające nr 1, polegające na utworzeniu spójnej sieci ścieżek rowerowych, łączących różne miejscowości w Gminie (szczególnie obszary zdegradowane z podobszarami rewitalizacji), będzie realizowane częściowo poza obszarem rewitalizacji. Takie działanie umożliwi korzystanie z efektów rewitalizacji nie tylko mieszkańcom Przemętu i Moch, ale również mieszkańcom obszaru zdegradowanego i pozostałych miejscowości w Gminie Przemęt.

8.3. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrznie. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi realizowanymi w różnych częściach obszaru rewitalizacji. Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są głównie w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Mając jednak na uwadze osiągnięcie efektu synergii zdecydowano się na rozszerzenie przestrzennego zakresu przedsięwzięcia uzupełniającego nr 1 (budowa systemu ścieżek rowerowych), które będzie realizowane częściowo poza obszarem rewitalizacji. Wpłynie to na poprawę możliwości bezpiecznego przemieszczania się mieszkańców Gminy Przemęt pomiędzy miejscowościami, a także ułatwi korzystanie z efektów rewitalizacji osobom nie posiadającym samochodu, co jest niezwykle istotne przy braku funkcjonującej komunikacji publicznej.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali Gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zobrazowana została w załącznikach nr 1a oraz 1b do Gminnego Programu Rewitalizacji. Zostały tam wskazane przestrzenie, które ulegną zmianie poprzez realizację projektów zintegrowanych. Na mapach wskazano również możliwe do określenia miejsca realizacji pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zagospodarowania terenu przy ul. Kluczewskiej w Przemęcie). Lokalizacja planowanego systemu ścieżek rowerowych nie jest dokładnie określona na etapie tworzenia niniejszego dokumentu, zatem nie znalazła się ona w załączniku graficznym.

8.3.2. Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 mają dążyć do osiągnięcia założonej w Programie wizji oraz przyczyniać się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 6.1. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 6.2. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. W poniższej tabeli zaznaczono sfery problemowe, na których poprawę wpływać będzie realizacja poszczególnych przedsięwzięć.

Tabela 19 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	środowiskowej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej
PZ nr 1	Zagospodarowanie terenu za Urzędem Gminy w Przemęcie obiektami o funkcji sportowej, kulturalnej, usługowej oraz rekreacyjnej					

PZ nr 2	Utworzenie wielofunkcyjnego obiektu administracyjno-społecznego w Przemęcie					
PZ nr 3	W młodzięży siła – zagospodarowanie terenu za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemęcie					
PZ nr 4	Adaptacja pustostanu na obiekt usług społecznych w Mochach					
PZ nr 5	Poprawa bezpieczeństwa publicznego poprzez powstanie nowej remizy OSP Mochy					
PU nr 1	System ścieżek rowerowych w Gminie Przemęt					
PU nr 2	Zagospodarowanie terenu przy stawie przy ul. Kluczewskiej w Przemęcie					

Źródło: opracowanie własne.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękki, tworząc w ten sposób projekt zintegrowany. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja powinna być zawsze kompleksowa.

Ponadto poszczególne projekty zintegrowane są powiązane pomiędzy sobą, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań. Przewiduje się, że infrastruktura i przestrzeń zagospodarowana lub zaadaptowana w ramach jednego przedsięwzięcia, może stanowić również miejsce realizacji zadań społecznych, kulturalnych lub rekreacyjno-sportowych przewidzianych w innych projektach rewitalizacyjnych. W ten sposób przygotowana przestrzeń zostanie w pełni wykorzystana zgodnie z potrzebami beneficjentów rewitalizacji. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów rewitalizacji. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami podstawowymi oraz ich zależność z pozostałymi przedsięwzięciami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Powiązanie z przedsięwzięciami:						
		PZ nr 1	PZ nr 2	PZ nr 3	PZ nr 4	PZ nr 5	PU nr 1	PU nr 2
PZ nr 1	Zagospodarowanie terenu za Urzędem Gminy w Przemęcie obiektami o funkcji sportowej, kulturalnej, usługowej oraz rekreacyjnej							
PZ nr 2	Utworzenie wielofunkcyjnego obiektu administracyjno-społecznego w Przemęcie							

PZ nr 3	W młodzięży siła – zagospodarowanie terenu za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemęcie							
PZ nr 4	Adaptacja pustostanu na obiekt usług społecznych w Mochach							
PZ nr 5	Poprawa bezpieczeństwa publicznego poprzez powstanie nowej remizy OSP Mochy							
PU nr 1	System ścieżek rowerowych w Gminie Przemęt							
PU nr 2	Zagospodarowanie terenu przy stawie przy ul. Kluczewskiej w Przemęcie							

Zródło: opracowanie własne.

8.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Przemęt na lata 2021-2027. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Wójt Gminy Przemęt odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Gminy Przemęt, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 poddany został analizie przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Poznaniu pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W piśmie z dnia 7 października 2024 r. o nr WOO-III.410.487.2024.PW.2 stwierdzono, że realizacja projektu Programu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a także na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Jednocześnie, RDOŚ zobowiązał Wójta Gminy Przemęt do sporządzenia stosownego stanowiska, o braku przewidywanego negatywnego oddziaływania na środowisko, co zostało spełnione, a stanowisko opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej. Również Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny poddał analizie niniejszy projekt pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W piśmie z dnia 25 września 2024 r. o nr DN-NS.9011.1327.2024 organ odstąpił od zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4. Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020 oraz 2021-2027. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów, które wynikały z realizacji poprzednich Strategii i innych dokumentów strategicznych lub programowych Gminy Przemęt. Część działań będzie prowadzona w obiektach i przestrzeniach, które nie były wcześniej zagospodarowane, jednak wnioski wyciągnięte z realizacji różnorodnych projektów realizowanych przez Gminę Przemęt w poprzednich perspektywach, pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań.

Gmina Przemęt dotychczas nie prowadziła rewitalizacji na podstawie programów rewitalizacji, jednak niektóre działania podejmowane na podstawie innych dokumentów, nosiły znamiona rewitalizacji. Poniżej przedstawiono projekty, które były realizowane w Gminie Przemęt, szczególnie w podobszarach rewitalizacji, i które pośrednio lub bezpośrednio wpływały na ograniczenie występowania zjawisk kryzysowych.

Tabela 21 Wykaz wybranych projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich

Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Beneficjent	Wartość projektu	Dofinansowanie UE
Perspektywa finansowa 2004-2006				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej z przepompowniami w m. Przemęt, gm. Przemęt	Gmina Przemęt	4 118 821,76 zł	1 462 170,52 zł
2.	Zwiększenie bezpieczeństwa w rejonach turystycznych - budowa oświetlenia parkowego	Gmina Przemęt	175 925,00 zł	114 723,40 zł
3.	Budowa centrum społeczno-kulturalno-sportowego	Gmina Przemęt	125 498,00 zł	74 848,00 zł
4.	Modernizacja sali wiejskiej oraz zagospodarowanie terenu wokół	Gmina Przemęt	77 232,00 zł	50 643,23 zł
Perspektywa finansowa 2007-2013				
1.	Budowa systemu gospodarki ściekowej na terenie Aglomeracji Przemęt	Gmina Przemęt	25 752 251,52 zł	12 232 472,95 zł
2.	Wzrost atrakcyjności Gminy Przemęt poprzez zagospodarowanie terenów przyjeziornych wraz z adaptacją obiektów historycznych na cele turystyczne	Gmina Przemęt	2 644 248,91 zł	1 671 404,24 zł

3.	Doskonalenie funkcjonowania JST poprzez wdrożenie systemowego podejścia do zarządzania	Gmina Przemęt	1 792 130,90 zł	1 523 311,28 zł
4.	Osiem Wieków Ziemi Przemęckiej – promocja turystyki poprzez kulturę i przyrodę	Gmina Przemęt	1 293 071,28 zł	1 098 977,98 zł
5.	Rozwój kompetencji uczniów szkół gimnazjalnych w gminie Przemęt	Gmina Przemęt	450 009,20 zł	382 507,82 zł
6.	DAJ SZANSE	Gmina Przemęt	258 788,70 zł	219 970,40 zł
7.	Zajęcia dodatkowe w klasach I-III naszą szansą	Gmina Przemęt	248 819,40 zł	211 496,49 zł
8.	Aktywnym być	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemęcie	867 095,96 zł	737 031,57 zł
Perspektywa finansowa 2014-2020				
1.	Gmina Przemęt wspiera swoich seniorów	Gmina Przemęt	1 600 764,07 zł	1 360 649,45 zł
2.	Żłobek naszych marzeń	Gmina Przemęt	1 570 270,80 zł	1 334 730,18 zł
3.	Absolwenci z przyszłością - podniesienie jakości kształcenia zawodowego w Zespole Szkół w Przemęcie	Gmina Przemęt	582 980,75 zł	495 533,63 zł
4.	Edukacja na starcie w Gminie Przemęt	Gmina Przemęt	220 640,00 zł	187 544,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

8.3.5. Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;

- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przez podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

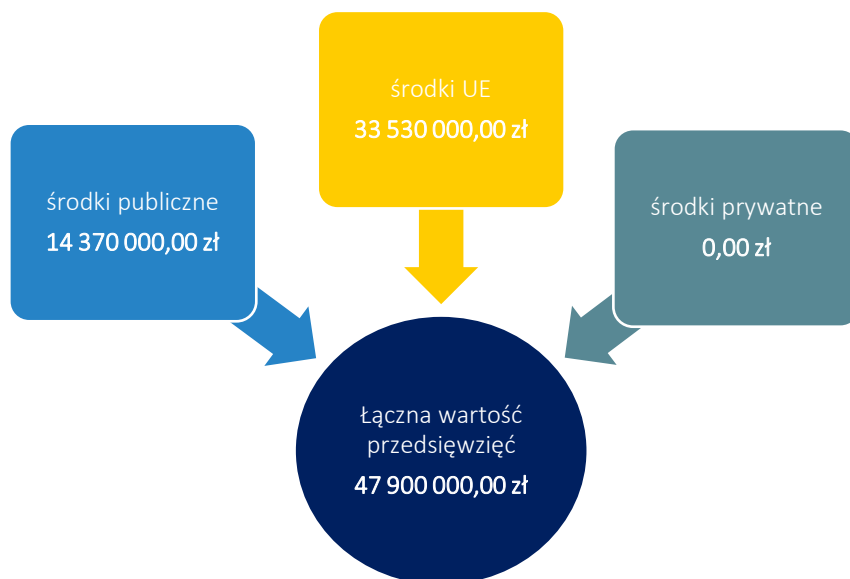
Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa wielkopolskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027. Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne, środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 47,9 mln zł, z czego 14,37 mln zł wydatkowane zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Przemęt, a 33,53 mln zł finansowane będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 70% dofinansowania).

Ryc. 25 Szacunkowe zestawienie wartości zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 22 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
Planowane zintegrowane projekty rewitalizacyjne							
PZ nr 1	Zagospodarowanie terenu za Urzędem Gminy w Przemęcie obiektami o funkcji sportowej, kulturalnej, usługowej oraz rekreacyjnej	Gmina Przemęt	10 700 000,00	3 210 000,00	7 490 000,00	-	- Budżet Gminy Przemęt - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, dotacje krajowe, środki WFOŚiGW, pożyczki, kredyty, granty)
PZ nr 2	Utworzenie wielofunkcyjnego obiektu administracyjno-społecznego w Przemęcie	Gmina Przemęt	5 300 000,00	1 590 000,00	3 710 000,00	-	- Budżet Gminy Przemęt - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP, granty)
PZ nr 3	W młodoży siła – zagospodarowanie terenu za Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Przemęcie	Gmina Przemęt	700 000,00	210 000,00	490 000,00	-	- Budżet Gminy Przemęt - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, dotacje krajowe, środki WFOŚiGW, pożyczki, kredyty, granty)
PZ nr 4	Adaptacja pustostanu na obiekt usług społecznych w Mochach	Gmina Przemęt	4 800 000,00	1 440 000,00	3 360 000,00	-	- Budżet Gminy Przemęt - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, dotacje krajowe, środki WFOŚiGW, pożyczki, kredyty, granty)

PZ nr 5	Poprawa bezpieczeństwa publicznego poprzez powstanie nowej remizy OSP Mochy	Gmina Przemęt	3 900 000,00	1 170 000,00	2 730 000,00	-	- Budżet Gminy Przemęt - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, dotacje krajowe, środki WFOŚiGW, pożyczki, kredyty, granty)
Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
PU nr 1	System ścieżek rowerowych w Gminie Przemęt	Gmina Przemęt	22 000 000,00	6 600 000,00	15 400 000,00	-	- Budżet Gminy Przemęt - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, dotacje krajowe, środki WFOŚiGW, pożyczki, kredyty, granty)
PU nr 2	Zagospodarowanie terenu przy stawie przy ul. Kluczewskiej w Przemęcie	Gmina Przemęt	500 000,00	150 000,00	350 000,00	-	- Budżet Gminy Przemęt - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, dotacje krajowe, środki WFOŚiGW, pożyczki, kredyty, granty)
Ogółem			47 900 000,00	14 370 000,00	33 530 000,00	-	-

Źródło: opracowanie własne.

10. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

10.1. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania gminy, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny jest Wójt Gminy Przemęt. Pełni on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane są we współpracy z wyznaczonymi przez niego pracownikami Urzędu Gminy Przemęt, zgodnie z właściwością poszczególnych wydziałów. We wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji planowane jest zaangażowanie pracowników Wydziału Rozwoju Gminy oraz Wydziału Planowania Przestrzennego i Nieruchomości.

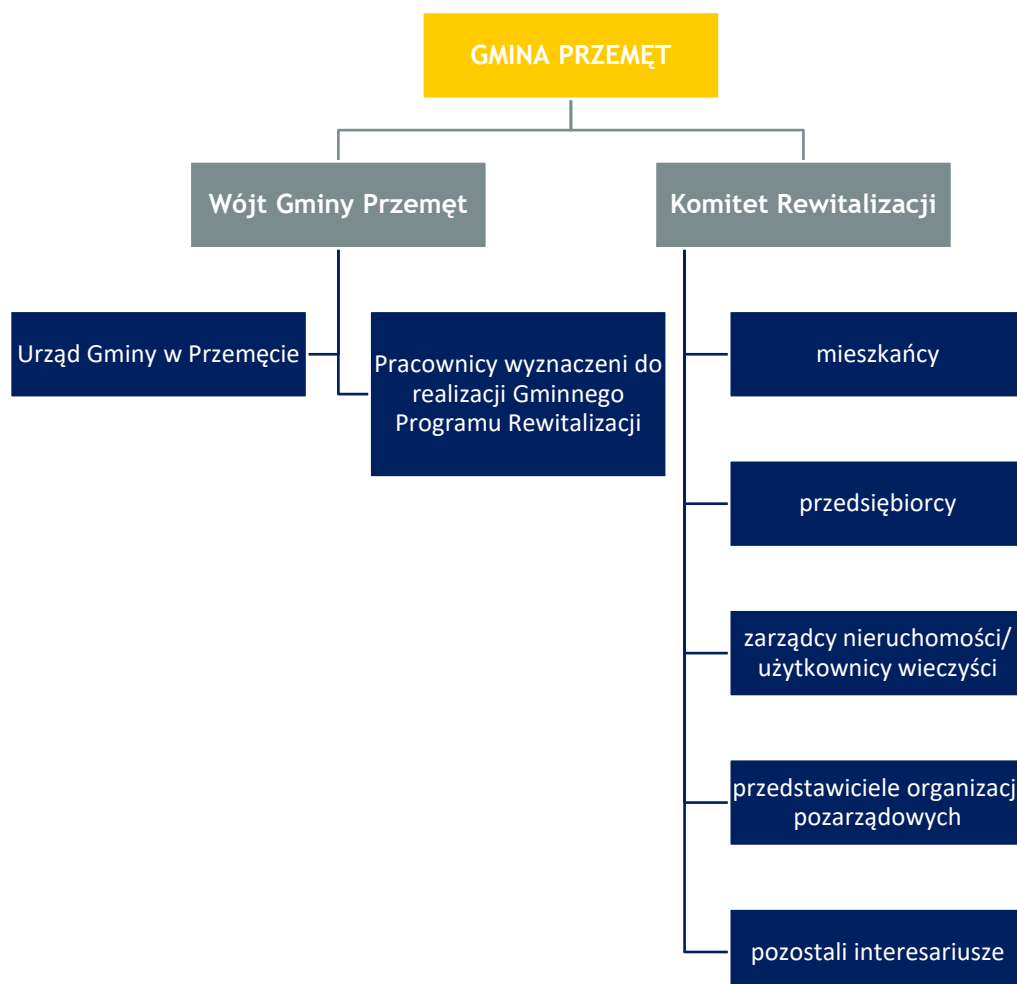
Do zadań Wójta Gminy Przemęt oraz wyznaczonych pracowników Urzędu Gminy Przemęt należeć będzie:

- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Gminy zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz sprawuje funkcję opiniotwórczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed

organami władz Gminy Przemęt. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji wskazano w uchwale nr 60/2024 Rady Gminy Przemęt z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034.

Ryc. 26 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034

Źródło: opracowanie własne.

10.2. Koszty zarządzania

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Przemęt ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Nie przewiduje się wyodrębnienia osobnego stanowiska do realizacji GPR, w związku z czym, zadania związane z realizacją niniejszego dokumentu zostaną powierzone pracownikom według aktualnej struktury organizacyjnej, zgodnie z właściwością poszczególnych wydziałów.

Ponadto, dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniotawczo-doradcze, którego praca ma

charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu pełniona będzie w ramach działań Urzędu Gminy Przemęt.

10.3. Ramowy harmonogram realizacji programu

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 10 lat. Rok 2024 jest rokiem kończącym prace nad przygotowywaniem dokumentu, a od roku 2025 przewiduje się rozpoczęcie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3-letnie okresy. Rok 2034 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 23 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2024	2025-2027	2028-2030	2031-2033	2034
Prace nad GPR:	Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR:	Czwarty okres realizacji GPR oraz zakończenie prac nad wdrażaniem GPR:
Uchwalenie GPR	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2025-2027	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2028-2030	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2031-2033	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na rok 2034
Powołanie Komitetu Rewitalizacji oraz wyznaczenie pracowników odpowiedzialnych za proces wdrażania GPR	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2025-2027	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2028-2030	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2031-2033	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za rok 2034 Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2025-2034

Źródło: opracowanie własne.

11. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Przemęt,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie Gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji na terenie Gminy,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie Gminy,
- samorządowi gminnemu,
- partnerom społeczno-gospodarczym,
- podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie,
- podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska,
- podmiotom odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt. Od 19 października do 22 listopada 2023 roku wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych ww. projektu uchwały, ogłoszono nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji społecznych tj. 19 października 2023 r.:

- przez publikację w prasie;
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom w siedzibie obsługującego go urzędu;
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej;
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Formularz zgłaszania uwag, diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt oraz projekt ww. uchwały wraz z załącznikami graficznymi, dostępne były w wersji elektronicznej na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej: <https://przemet.com/> i stronie www.przemet.pl oraz w wersji papierowej w Urzędzie Gminy Przemęt.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line. Badania ankietowe wśród mieszkańców pozwoliły na poznanie opinii dotyczącej problemów występujących w 5 sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Zebrano łącznie 50 ankiet, które potwierdziły zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji w podobszarze Mochy oraz Przemęt.

Zorganizowano również spotkanie konsultacyjne on-line o charakterze otwartym, na którym omówiono główne założenia rewitalizacji oraz metodykę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przemęt. Spotkanie przeprowadzono 9 listopada 2023 r. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia własnych wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad określeniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W spotkaniu mogli wziąć udział wszyscy zainteresowani, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 25 czerwca 2024 roku odbyły się warsztaty z interesariuszami rewitalizacji m.in. przedstawicielami Urzędu, jednostek organizacyjnych, stowarzyszeń i jednostek pomocniczych działających na terenie Gminy Przemęt. Urząd Gminy w Przemęcie, mając na celu zaangażowanie jak najszerszej grupy interesariuszy, przeprowadził identyfikację partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, działających na rzecz ochrony środowiska, a także odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, których działalność związana jest z obszarem rewitalizacji. Na tej podstawie przygotowano listę uczestników, do których wysłano zaproszenia na warsztaty, w sposób zapewniający reprezentatywność poszczególnych grup, obu podobszarów rewitalizacji oraz poszczególnych obszarów tematycznych istotnych z punktu widzenia ustawy o rewitalizacji (obszar społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy).

Na warsztaty poprzez rozesłanie listownych zaproszeń zaproszono: 4 radnych Rady Gminy, 2 radnych Rady Powiatu, 2 sołtysów, 2 dyrektorów szkół oraz wice-dyrektora, 6 przedsiębiorców, 2 przedstawicieli Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki, dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, 5 przedstawicieli Urzędu Gminy w Przemęcie, przedstawiciela Spółdzielni Socjalnej „Konwalia”, przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciela Policji, a także przedstawicieli stowarzyszeń takich jak: Stowarzyszenie Przyjaciół Moch, AZYMUT Mochy, Klon Mochy,

KGW Mochy, OSP Mochy, Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Mochach, OSP Przemęt, KGW Przemęt, Sporting Przemęt, Judo Pohl, Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Z zaproszenia skorzystali następujący uczestnicy warsztatów: 4 radnych Rady Gminy, radna Rady Powiatu, 2 sołtysów, przedstawicielka KGW Mochy, przedstawicielka Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Przemęcie, przedstawicielka KGW Przemęt, przedstawicielka Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemęcie, a także 5 przedstawicieli Urzędu Gminy w Przemęcie.

Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji oraz wnioskami, jakie płynęły z diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?”, „Mamy potencjał!” oraz „Mamy wizję!”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały obszaru rewitalizacji, a także określili założenia do wizji obu podobszarów po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych.

Ponadto na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 12 kwietnia 2024 roku odbyła się wizja lokalna, podczas której przedstawiciele Urzędu Gminy Przemęt zorganizowali spacer po miejscach i obiektach, które planowane były do poddania działaniom rewitalizacyjnym, bądź w których widoczne były zjawiska kryzysowe. W trakcie spaceru omówiono pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wykonano dokumentację fotograficzną wykorzystaną w niniejszym dokumencie.

Ryc. 27 Prace warsztatowe na etapie wypracowywania założeń dokumentu

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas warsztatu rewitalizacyjnego w dniu 25.06.2024 r.

Ryc. 28 Prace warsztatowe na etapie wypracowywania założeń dokumentu

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas warsztatu rewitalizacyjnego w dniu 25.06.2024 r.

Na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru (od 21 marca do 25 kwietnia 2024 r.). Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

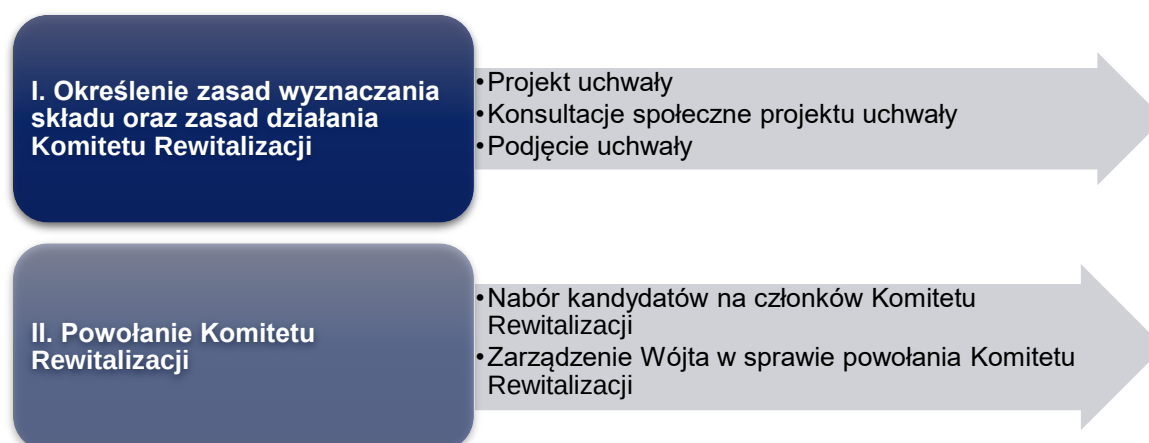
Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Przeprowadzono je w terminie od 5 września do 10 października 2024 r. w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym. Spotkanie konsultacyjne przeprowadzone zostało w dniu 2 października 2024 r. w formie online. Przedstawione na nim zostały główne założenia Programu, a także zapewniona była możliwość zgłoszenia uwag i propozycji zmian przez wszystkich chętnych interesariuszy. W spotkaniu wzięły udział 2 osoby. Nie zgłoszono uwag ani propozycji zmian do dokumentu. Również w formie formularza zgłaszania uwag nie wpłynęły żadne propozycje zmian od interesariuszy. Mieszkańcy zaangażowali się natomiast w wypełnienie ankiet. Otrzymano 22 odpowiedzi, które potwierdziły zasadność zapisów projektu, a mieszkańcy pozytywnie odnieśli się do zaproponowanych projektów zgłaszając drobne propozycje zmiany, co zostało omówione w sprawozdaniu z konsultacji opublikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej.

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Przemęt oraz wyznaczeni pracownicy Urzędu. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji.

Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego przeprowadzone były również konsultacje społeczne, w trybie przewidzianym w ustawie o rewitalizacji. Konsultacje te zostały przeprowadzone w analogiczny sposób i analogicznych terminach jak zostało to opisane w konsultacjach dotyczących projektu GPR (powyżej). Również w tym przypadku, nie zgłoszono żadnych uwag. Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą mogli się znaleźć:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;
- przedstawiciele Urzędu Gminy Przemęt w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- przedstawiciele Rady Gminy Przemęt.

Na poniższej grafice przedstawiono proces powoływania Komitetu Rewitalizacji.

Ryc. 29 Proces powoływania Komitetu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział zainteresowanych partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, działających na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób

niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty zagospodarowania przestrzeni i obiektów do pełnienia nowych funkcji, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań. Jako przykład można podać planowany projekt zintegrowany nr 3, który zakłada zagospodarowanie przestrzeni za GCKiB w Przemęcie zgodnie z potrzebami młodzieży (która będzie miała wpływ na ostateczny wygląd i funkcje przestrzeni). Ponadto, jednym z działań jest też powołanie Młodzieżowej Rady Gminy Przemęt, co wpłynie na budowanie społeczeństwa obywatelskiego i dodatkowo zwiększy partycypacyjny wymiar rewitalizacji. Również projekt adaptacji budynku przy ul. Wolsztyńskiej 2 w Mochach (projekt zintegrowany nr 4) zakłada wcześniejszą konsultację wyglądu i funkcjonalności obiektu z docelowymi odbiorcami, co pozwoli na lepsze dostosowanie tych przestrzeni do potrzeb interesariuszy i bardziej efektywne wykorzystanie środków. Takie działania wpłyną również na zwiększenia poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane interesariuszom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności.

Partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji były zapraszane do współpracy na każdym z etapów prac oraz będą włączone w realizację Programu w sposób opisany w niniejszym rozdziale. Należy jednak zaznaczyć, że na terenie Gminy Przemęt, szczególnie w obszarze rewitalizacji, nie funkcjonuje wiele tego typu organizacji. Poza zaproszeniami imiennymi wysyłanymi do wskazanych w niniejszym rozdziale interesariuszy, ogłoszenia o wszystkich formach konsultacji społecznych były udostępniane w sposób czytelny, jasny, ogólnodostępny, zarówno poprzez stronę internetową, tablice ogłoszeń, ale również w prasie lokalnej.

12. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

12.1. Monitoring i ocena Gminnego Programu Rewitalizacji

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

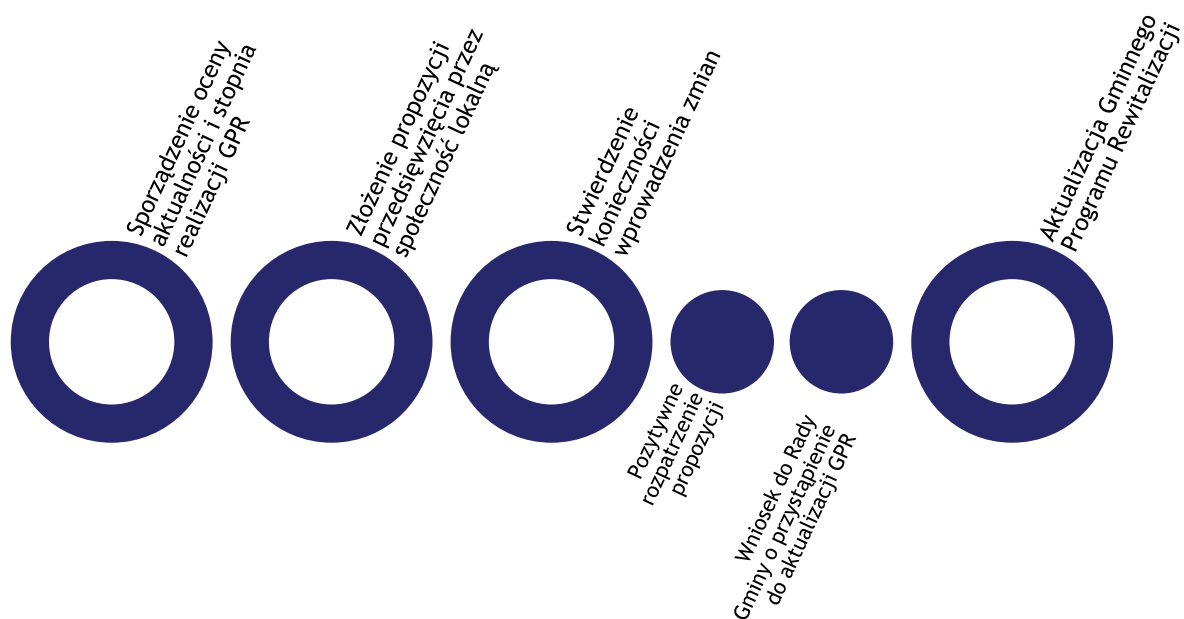
Gminny program rewitalizacji podlegał będzie ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta Gminy Przemęt co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny oraz ramowym harmonogramem realizacji programu (rozdział 10.3), określonym w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji. Do przygotowania oceny aktualności i stopnia realizacji GPR, wykorzystywane będą m.in. załącznik nr 2 (Tabela ewaluacyjna) oraz załącznik nr 3 (Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego). Ocena sporządzona przez Wójta Gminy Przemęt, podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a następnie ogłaszana na stronie podmiotowej Gminy Przemęt w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji, co zapewni udział społeczeństwa w procesie monitorowania realizacji GPR.

Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku prowadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.2. System wprowadzania modyfikacji do programu

Monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt Gminy Przemęt wraz z pracownikami odpowiedzialnymi za wdrażanie GPR w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034 wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ryc. 30 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034

Źródło: opracowanie własne.

Ponadto pracownicy Urzędu Gminy Przemęt będą odpowiedzialni za przyjmowanie propozycji przedsięwzięć od interesariuszy procesu rewitalizacji według zasad przez nich ustalonych. Na podstawie zebranych wniosków, pracownicy będą mogli wnioskować do Wójta i Rady o wprowadzenie zmian w treści dokumentu.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji może prowadzić ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Przemęt są to:

- Uchwała nr 384/2022 Rady Gminy Przemęt z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Przemęt w latach 2022-2026,
- Uchwała nr 267/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Przemęt.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034.

14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji (Uchwała nr 60/2024 Rady Gminy Przemęt z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji). Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Z uwagi na zakres planowanych działań oraz zamierzenia inwestycyjne Gminy Przemęt, nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

16. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

16.1. Wskazanie zakresu zmian w Planie Ogólnym Gminy

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji obszar Gminy Przemęt nie jest objęty planem ogólnym. Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Przemęt jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przemęt (uchwalone Uchwałą Nr XXX/187/12 Rady Gminy Przemęt z dnia 30 października 2012 r., zmienione Uchwałą Nr XXV/166/16 Rady Gminy Przemęt z dnia 6 lipca 2016 r., Uchwałą Nr 301/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 302/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 303/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 304/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r., Uchwałą Nr 305/2021 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2021 r. oraz Uchwałą Nr 473/2023 Rady Gminy Przemęt z dnia 28 lutego 2023 r.

Wskazuje się, aby na etapie opracowania planu ogólnego uspoźnić jego ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ponadto zwraca się uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając m.in. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

16.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- w granicach podobszaru rewitalizacji Przemęt:
 - Uchwała Nr 584/2024 Rady Gminy Przemęt z dnia 14 marca 2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu ewidencyjnego Przemęt w rejonie ulicy Zaborowskiej;
 - Uchwała Nr XLIII/279/17 Rady Gminy Przemęt z dnia 20 września 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Południowego Kanału Obry;
- w granicach podobszaru rewitalizacji Mochy:
 - Uchwała Nr XIII/112/2003 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefy aktywizacji gospodarczej w Mochach;
 - Uchwała Nr 425/2022 Rady Gminy Przemęt z dnia 29 września 2022 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego Uchwałą Nr LI/308/2002 Rady Gminy Przemęt z dnia 27

sierpnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczącej terenu położonego we wsi Mochy, gmina Przemęt (dz. nr 1383, 1384, 1385/1, 1385/3, 1385/4);

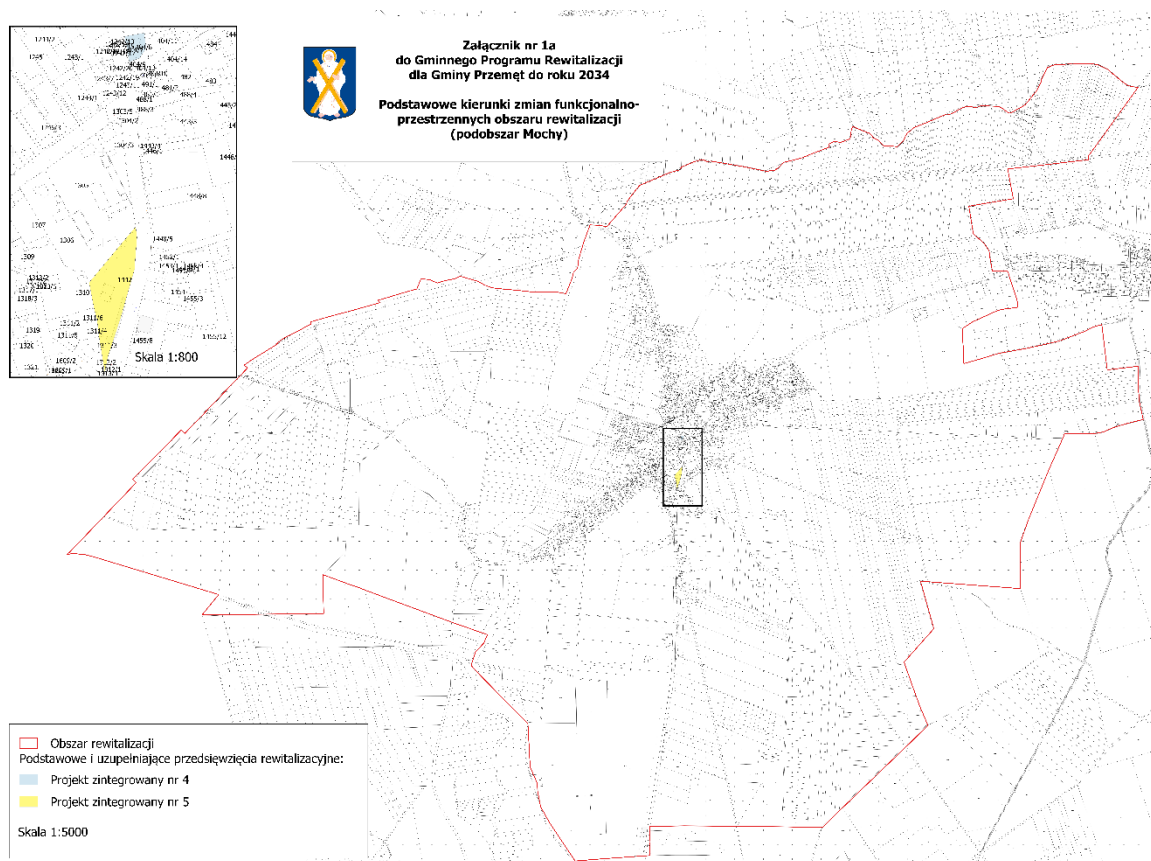
- Uchwała Nr 485/2023 Rady Gminy Przemęt z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla rozszerzenia cmentarza wyznaniowego w Mochach;
- Uchwała Nr XXXVIII/240/17 Rady Gminy Przemęt z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przemęt w obrębie terenów eksploatacji powierzchniowej kruszywa zatwierdzonego uchwałą nr XLIV/276/2001 Rady Gminy Przemęt z dnia 28 grudnia 2001 r.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia nowych bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poza obszarem rewitalizacji, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

17. Załączniki

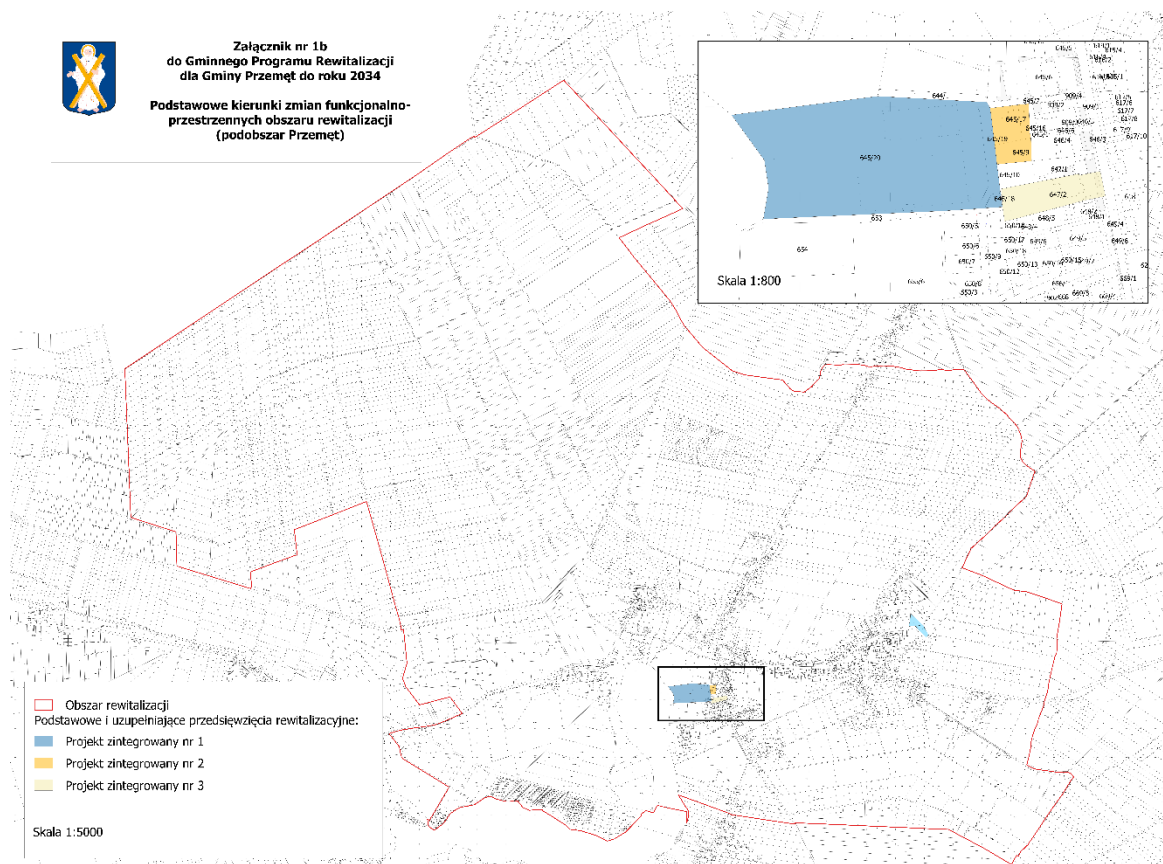
Załącznik nr 1a: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (podobszar Mochy)

Mapa poglądowa; pełnoskalowa mapa stanowi osobny załącznik

Załącznik nr 1b: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (podobszar Przemęt)

Mapa poglądowa; pełnoskalowa mapa stanowi osobny załącznik

Załącznik nr 2: Tabela ewaluacyjna

Cel	Kierunki działań	Wskaźniki monitorujące	Wartość bazowa podobszar Przemęt (2022)	Wartość bazowa podobszar Mochy (2022)	Wartość docelowa (2034)
Cel 1	1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5.	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	0,4%	0,6%	0,4%
		Liczba osób dotkniętych problemem alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,24	0,12	0,1
		Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	1,2%	1,6%	0,8%
		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	0,4%	0,9%	0,4%
		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	0,5%	0,8%	0,5%
Cel 2	2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5.	Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	112,64	184,15	82,63
		Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2022/2017	99,0%	96,8%	100%
		Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,30	0,29	0,36
		Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych (I tura)	59,34%	45,22%	60%
		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	14,99	14,67	15,00
Cel 3	3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5.	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,30	0,23	0,37
		Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,25	0,27	0,81
		Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,06	0,12	0,26

		Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	81,8%	87,5%	77,5%
		Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	0,12	0,17	0,11

Załącznik nr 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Nazwa przedsięwzięcia		
Jednostka odpowiedzialna		Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.
Partnerzy		Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.
Miejsce realizacji		Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.
Aktualny status projektu		Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”
Termin realizacji	Planowany	Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
	Rzeczywisty	Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu		Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Rezultaty projektu		Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość	Wskaźnik produktu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
	Wskaźnik rezultatu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu		Wskaż całkowitą wartość projektu
Poniesione koszty		Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu
Dofinansowanie UE		Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych
Program wsparcia		Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowany projekt

Spis tabel

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Przemęt	8
Tabela 2 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze	9
Tabela 3 Podstawowa charakterystyka jednostek analitycznych zaliczonych do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Przemęt.....	10
Tabela 4 Zestawienie zabytków znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji ujętych w Rejestrze Zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa	16
Tabela 5 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt.....	17
Tabela 6 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt.....	26
Tabela 7 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt.....	29
Tabela 8 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt.....	34
Tabela 9 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Przemęt.....	38
Tabela 10 Wykaz organizacji pozarządowych działających w granicach obszaru rewitalizacji i okolicach	44
Tabela 11 Cele i kierunki rewitalizacji	51
Tabela 12 Opis projektu zintegrowanego nr 1	53
Tabela 13 Opis projektu zintegrowanego nr 2	56
Tabela 14 Opis projektu zintegrowanego nr 3	60
Tabela 15 Opis projektu zintegrowanego nr 4	62
Tabela 16 Opis projektu zintegrowanego nr 5	65
Tabela 17 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ..	68
Tabela 18 Opis dokumentów strategicznych realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji	70
Tabela 19 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	81
Tabela 20 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	82
Tabela 21 Wykaz wybranych projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich.....	84
Tabela 22 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	88
Tabela 23 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	92

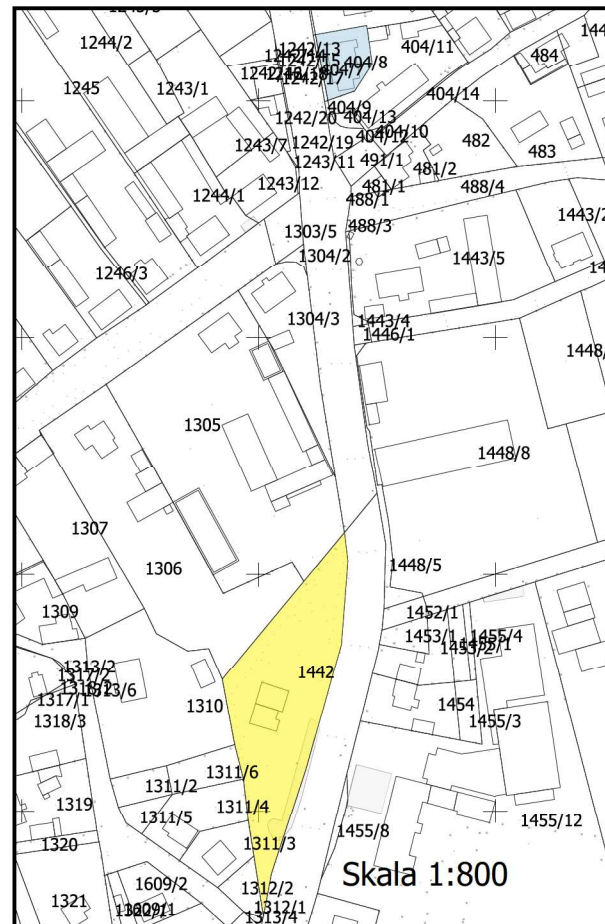
Spis rycin

Ryc. 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Przemęt	9
Ryc. 2 Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenie Gminy Przemęt.....	11
Ryc. 3 Ocena obszaru rewitalizacji zdaniem ankietowanych	13
Ryc. 4 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Mochy	14
Ryc. 5 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Przemęt.....	15
Ryc. 6 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych.....	23
Ryc. 7 Ocena zagrożeniem wykluczeniem społecznym zdaniem ankietowanych	24
Ryc. 8 Główne przyczyny zjawiska bezrobocia na obszarze rewitalizacji.....	24
Ryc. 9 Główne przyczyny występowania zjawiska odpływu młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji.....	25
Ryc. 10 Opuszczony lokal usługowy.....	27
Ryc. 11 Rynek w Przemęcie.....	27
Ryc. 12 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych	28
Ryc. 13 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych	32
Ryc. 14 Przyczyny niskiej świadomości ekologicznej według ankietowanych	33
Ryc. 15 Niewykorzystany teren za Urzędem Gminy	35
Ryc. 16 Budynek przy Wolsztyńskiej 2 w Mochach	36
Ryc. 17 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych	37
Ryc. 18 Budynek OSP w Mochach	39
Ryc. 19 Budynek OSP w Mochach.....	40
Ryc. 20 Zniszczone trybuny przy kompleksie sportowym za Urzędem Gminy	40
Ryc. 21 Budynek klubu sportowego Sporting Przemęt	41
Ryc. 22 Akty wandalizmu na przystanku autobusowym w Mochach.....	41
Ryc. 23 Ocena istotności problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych.....	42
Ryc. 25 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji	50
Ryc. 25 Szacunkowe zestawienie wartości zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	87
Ryc. 26 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034	91
Ryc. 27 Prace warsztatowe na etapie wypracowywania założeń dokumentu	95
Ryc. 28 Prace warsztatowe na etapie wypracowywania założeń dokumentu	96
Ryc. 29 Proces powoływania Komitetu Rewitalizacji	97
Ryc. 30 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034	100

**Załącznik nr 1a
do Gminnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Przemęt do roku 2034**

**Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-
przestrzennych obszaru rewitalizacji
(podobszar Mochy)**

- Obszar rewitalizacji
- Podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne:
- Projekt zintegrowany nr 4
 - Projekt zintegrowany nr 5

Skala 1:5000

Id: BF4DC2CB-A2D9-4C3D-826C-8BD28C9A1A2D. Podpisany

Skala 1:800

- Skala 1:5000

Strona 1

Uzasadnienie

do uchwały nr 61/2024 Rady Gminy Przemęt z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034

Zasady oraz tryb przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji określone zostały w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej realizacja w zakresie właściwości stanowią zadania własne gminy. Proces rewitalizacji prowadzony jest na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji, w związku z czym Rada Gminy Przemęt przyjęła uchwałę nr 585/2024 z dnia 14 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034.

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone szczegółową diagnozą w szeroko rozumianym obszarze zagadnień społecznych, a także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych (diagnoza została opracowana zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku). Tak przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. To na nich ostatecznie zdefiniowano katalog działań, które – konsekwentnie wdrażane i realizowane – będą prowadziły do sukcesywnego wychodzenia z sytuacji kryzysowej lub przynajmniej minimalizowania jej skutków. W programie ujęto działania, które w najbliższych latach winny być realizowane z wykorzystaniem środków unijnych, ale również z innych środków publicznych oraz prywatnych. Połączenie aktywności wielu osób i instytucji, także różnych środków, w tym właśnie zarówno publicznych, jak i prywatnych pozwoli w sposób kompleksowy rozwiązać wszystkie zdiagnozowane w dokumencie problemy.

Gminny Program Rewitalizacji współtworzony był przy udziale interesariuszy rewitalizacji w postaci uczestnictwa w warsztatach rewitalizacyjnych oraz spacerze z wizją lokalną. Po ukończeniu prac nad projektem, został on szeroko konsultowany w dniach od 5 września do 10 października 2024 r. Uwagi można było zgłaszać w formie papierowej, w postaci odpowiedzi na ankiety oraz podczas spotkania konsultacyjnego, które przeprowadzono dnia 2 października 2024 r. W trakcie konsultacji nie wpłynęły uwagi do projektu w żadnej z powyższych form.

Ostatnim etapem było opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji przez instytucje wskazane w art. 17, ust. 2, pkt 4 ustawy o rewitalizacji: zarząd właściwego powiatu, zarząd właściwego województwa, właściwego wojewodę, właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną, operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych, Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223), właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Zgodnie z opinią przedstawioną w piśmie z dn. z dnia 7.10.2024 r. o nr WOO-III.410.487.2024.PW.2 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pismem z dn. 25.09.2024 r. o nr DN-NS.9011.1327.2024 Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Obwieszczeniem Wójta Gminy Przemęt o braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034”, ustalono brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania dla ww. projektu.

Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Przemęt do roku 2034, umożliwi prowadzenie w Gminie Przemęt przez interesariuszy kompleksowego i zaplanowanego procesu rewitalizacji oraz uruchomi narzędzia i instrumenty jego wsparcia. W związku z tym zasadne jest przyjęcie wyżej wymienionego dokumentu.